

Perhe- ja sosiaalipalveluiden kehittämissalkku 26.1.2015

TAVOITE

SPS Painopiste: Lapset, nuoret ja lapsiperheet saavat tarvitsemaansa tukea riittävän aikaisin

SPS Painopiste: Lastensuojelun palvelurakenne uudistetaan avohuoltoon ja perhehoitoon painottuvaksi

KEINOT

(Toimenpiteet)
Kv 25.8.2014 § 123

Nuorten tukevien ja syrjäytymistä ehkäisevien palvelujen kokoaminen samaan pisteeseen

Lasten ja nuorten uusi psykososiaalinen kuntoutus

Lastensuojelun ja perhepalveluiden kokonaisvaltaisen uudistaminen toimintaa kehittämällä, vähentämällä ostopalveluita ja toteuttamalla rakennemuutos tuomalla lastensuojelutyö osaksi peruspalveluita

Projekti ja osaprojektit

Lasten ja nuorten päihde- ja mielenterveyspalvelujen kehittäminen
(Sirpa Kuronen)

Talkin jalkauttaminen
(Eira Virolainen)

Vamos
(Sirpa Kuronen)

1. Koulupsykologisen työn kehittäminen
2. Kasvatus- ja perheneuvolan työn kehittäminen
3. Neuvolapsykologien työn kehittäminen
(Psykososiaalisten palvelujen johtaja)

Lastensuojelun rakennemuutos

(Sirpa Kuronen)

Lasten suojelun palvelujärjestelmän, sijaishuollon ja avohuollon palvelujärjestelmän arviointi, palvelutarve- ja kustannusrakenneanalyysi

Varhaisen tuen ja ehkäisevien perheitä tukevien palvelujen järjestäminen

Sosiaalihuoltolain muutokset 1.1.2015, 1.4.2015 (sosiaalihuoltolain mukaiset sosiaalihuollon palvelujen ei-lastensuojelulapsille kuten perhetyö, kotipalvelu, tukiperheet, tukihenkilöt, erityisen tuen tarpeisiin vastaaminen) Sähköisen palvelusetelin käyttöönotto, Oman työn organisointi

1. Torin Kulma
2. Voimaperheet
(Pirjo-Riitta Liuksila)

Lastensuojelun avohuollon kehittäminen

(Minna Virta)

Lastensuojelulain muutokset 1.4.2015 lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden asiakaskohtaisen työajan lisääminen ja työn uudelleen organisointi siten, että lapsen tapaamiselle ja lastensuojelutarpeen tekemiselle jää enemmän aikaa Vastaanottokotien työn kehittäminen Sijaishuollon ostopalveluiden käytön vähentäminen (Eira Virolainen)

Perhehoidon lisääminen (Eira Virolainen)

Aikuis- ja lapsiperhesosiaalityön ja lapsiperhesosiaalityön kehittäminen

(Minna Virta)

1. Toimeentulotuen siirtäminen Kelalle 2017
2. Työmarkkinatuen kuntaosuuslistalle olevien ja muiden työllistymispalveluja tarvitsevien työllistymispalvelut ja yhteistyö TE-toimiston ja työelämäkuntoutuksen kanssa
3. KAPSA
(Jaakko Penttinen)
Aikuis- ja lapsiperhesosiaalityön kehittäminen, palvelutarpeen arviointi, kansalliset määrittelyt ja asiakasprosessit

Turku Uudistamisohjelman U2 –projekti (kv 25.8.2014 § 123)

Hyto organisaation uudistamismuutosprojektien tulos (R.Liuksa pptk:t 2.7., 7.8 ja 21.8.2014)

Muu tarve kehittämiseen

Poikkihallinnollinen projekti

Lasten huomioiminen aikuisten palveluissa
(Minna Kulma)

Hyla-hankkeen loppuun vieminen ja tuotosten jalkauttaminen
(Sirpa Kuronen)

TAVOITE

SPS Painopiste: Lapset, nuoret ja lapsiperheet saavat tarvitsemaansa tukea riittävän aikaisin

SPS Painopiste: Lastensuojelun palvelurakenne uudistetaan avohuoltoon ja perhehoitoon painottuvaksi

SPS
MITTARI
T

Päihde- ja mielenterveyspalveluiden välittömien kokonaiskustannusten kasvun taantuminen 44,8M€

Lastensuojelun asiakkaana olevien 0-17 -vuotiaiden määrä laskee. Aleneva.

Psykiatrisen erikoissairaanhoidon raskaimpien palveluiden tarve ikäluokassa 13-18 -v. vähenee -0,1 %

Lastensuojelun kokonaiskustannusten jakautuminen avohuollon ja sijoitusten kustannuksiin. Avohuollon osuus kasvaa avohuollon osuus nousee

Perhehoidon osuus huostaan otettujen sijoituksista kasvaa + 5 % yksikköä

KEINOT

Nuorten tukevien ja syrjäytymistä ehkäisevien palvelujen kokoaminen samaan pisteeseen

Lasten ja nuorten uusi psykososiaalinen kuntoutus

Lastensuojelun ja perhepalveluiden kokonaisvaltainen uudistaminen toimintaa kehittämällä, vähentämällä ostopalveluita ja toteuttamalla rakennemuutos tuomalla lastensuojelutyö osaksi peruspalveluita.

Jälkihuollon tukiasuntojen määrä
Jälkihuollon tukiasumisen piirissä olevien nuorten lkm / (poikkileikkaus) nouseva

Psykososiaalinen kuntoutus
Asiakkaat kasvatus ja perheneuvola kasvava
Asiakkaat , kokonaismäärä 3600/1325
Palvelutapahtumat ilman koulupsykologeja 50 000
Jono psykologit kiireellinen < 7 vrk
Jono psykologit ei kiireellinen < 30 vrk
Jono ei kiireellinen kasvatus- ja perheneuvola lyhenee

Tehokkaat ehkäisevän ter.vuollon ja varhaisen tuen palvelut
Neuvolat:
Kotipalvelun palveluseteli asiakkaat 300
Kotipalvelun palvelusetelitunnit 10 000
kotikäynnit ensisynnyttäjille 80 %
erityisen tuen tarve (lapset) 15 %
Koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto: erityisen tuen tarve (oppilait) 18 %
amk varhaisen tuen vastaukset 50 %

Perhe- ja sosiaalipalveluiden palvelut tuotetaan palvelutakuiden mukaisesti
Asetuksen mukaiset terveystarkastukset
Neuvola 98%
Perusopetus 98 %
Toinen aste 98%
Äitiyshuollon seulonta-asetuksen mukaiset ultraäänitutkimukset (nt ja yleinen) 98 %
Opiskelijahuoltolain palvelutakuu
Psykologin palveluihin pääsy < 7 vrk
Lastensuojelun palvelutakuu
lastensuojelun välitön tilannearvio heti lastensuojelutarpeen selvityksen vireille tulo < 7 vrk
selvitys lastensuojelun tarpeesta < 3 kk
Toimeentulon palvelutakuut < 7 vrk

Ehkäistään sosiaalista syrjäytymistä
Toimeentulotukea saavien kotitalouksien määrä (perus, täydentävä, ehkäisevä, kuntouttava) kumulatiivinen 9000
Toimeentulotuen eurot (perus, täydentävä, ehkäisevä, kuntouttava) kaikki eri muodot) kumulatiivinen 24 462 560 €

Perhe- ja sosiaalipalveluiden palvelualueen kehittämishankkeet
Koulu- ja opiskelupsyk. työn kehittäminen
2015 alussa laadittavan suunnitelman mukaan
Kaste hyla
Hankkeen tuotokset otettu käyttöön

Perhehoidon osuus sijoituksissa kasvaa 5 %-yksikköä vuodessa
Sijoitettujen huostaan otettujen lasten määrä laskeva
omat laitokset tasainen käyttö
ulkopuoliset laitokset laskeva
ammattilliset perhekodit nouseva
Perhehoito nouseva
Sijoitettujen jälkihuollettavien asiakkaiden määrä tasainen
omat laitokset tasainen
ulkopuoliset laitokset laskeva
ammattilliset perhekodit tasainen
perhehoito nouseva

Vahvistetaan avohuollon lastensuojelutyötä
Lastensuojeluilmoitusten ja pyyntöjen määrä (kumulatiivinen) 5700
Lastensuojeluilmoitusten ja pyyntöjen kohteena olevien lasten määrä (kumulatiivinen) 2600
Lastensuojelun avohuollon piirissä olevat 0-17 -vuotiaat lapset (kumulatiivinen) 2250
Lastensuojelun perhetyötä saavien perheiden määrä (kumulatiivinen) 300
Lastensuojelun intensiivistä perhetukea saavien perheiden määrä (kumulatiivinen) 80
Uusien huostaan otettujen lasten määrä (kumulatiivinen) laskeva

Ehkäisevää ja perhekeskeistä työtä vahvistetaan
Lapsiperheiden kotipalvelun saatavuus %-osuus 0-12-v lapsiperheistä (% / perheiden määrä) 4 % 500 perhettä
Neuvolan perhetuen piirissä olevat alle 1-v perheet (% / perheiden määrä) 12 % / 220 %
Sosiaalihuoltolain mukaisesti perhepalveluihin siirtyvien lapsiperheiden palvelujen järjestäminen uuden lain mukaan, lastensuojelun avohuollosta siirtyvien asiakkaiden määrä (laki muuttuu 2015 aikana) käynnistysmittari

OPS
MITTARI
T

Hankkeiden/projektien omat mittarit

Jokaisen palvelun pitäisi täyttää edellytykset A ja/tai B:

A. Input (esim. asiakasjono)

A. Tehdään oikeita asioita

- Hoidon/palvelun tarve on olemassa/ todettu riittävän varhain / oikeaan aikaan
- Yhdenvertaisuus toteutuu
- Asiat tehdään oikeassa paikassa oikeaan aikaan
- Resursseja käytetään oikea määrä suhteessa palvelun tarpeeseen

B. Prosessit (esim. palveluketjut)

B. Tehdään asioita oikein

- Työnjako on optimaalinen
- Työtä ohjaavat tarve, näyttö ja tasapuolisuus
- Työtapoihin ja prosesseihin käytetään asian vaatima pienin mahdollinen energia ja aika (Lean)
- Asiat osataan tehdä oikein

Jolloin toteutuu C:

C. Output (esim.)

C. Palveluiden kustannukset ovat suhteessa saatuun hyötyyn

- Hyöty on mitattavissa

Kehittämissalkkuun voi kuulua myös projekti jossa toteutuu D:

D. Apuvälineet edellisille

Kehittämissalkku (projekti-salkku) 2015

luokiteltuna kehittämiskohteen palveluntuottamisedellytysten mukaan

Projektit joissa toteutuu A+B

- Varhaisen tuen ja ehkäisevien perheitä tukevien palvelujen järjestäminen
- Lasten ja nuorten uusi psykososiaalinen kuntoutus
- Perhehoidon lisääminen
- Aikuissosiaalityön kehittäminen
- Vamos
- Talk

Projektit joissa toteutuu A

- Lasten huomioiminen aikuisten palveluissa

Projektit joissa toteutuu B

- Lasten ja nuorten päihde- ja mielenterveyspalvelujen kehittäminen

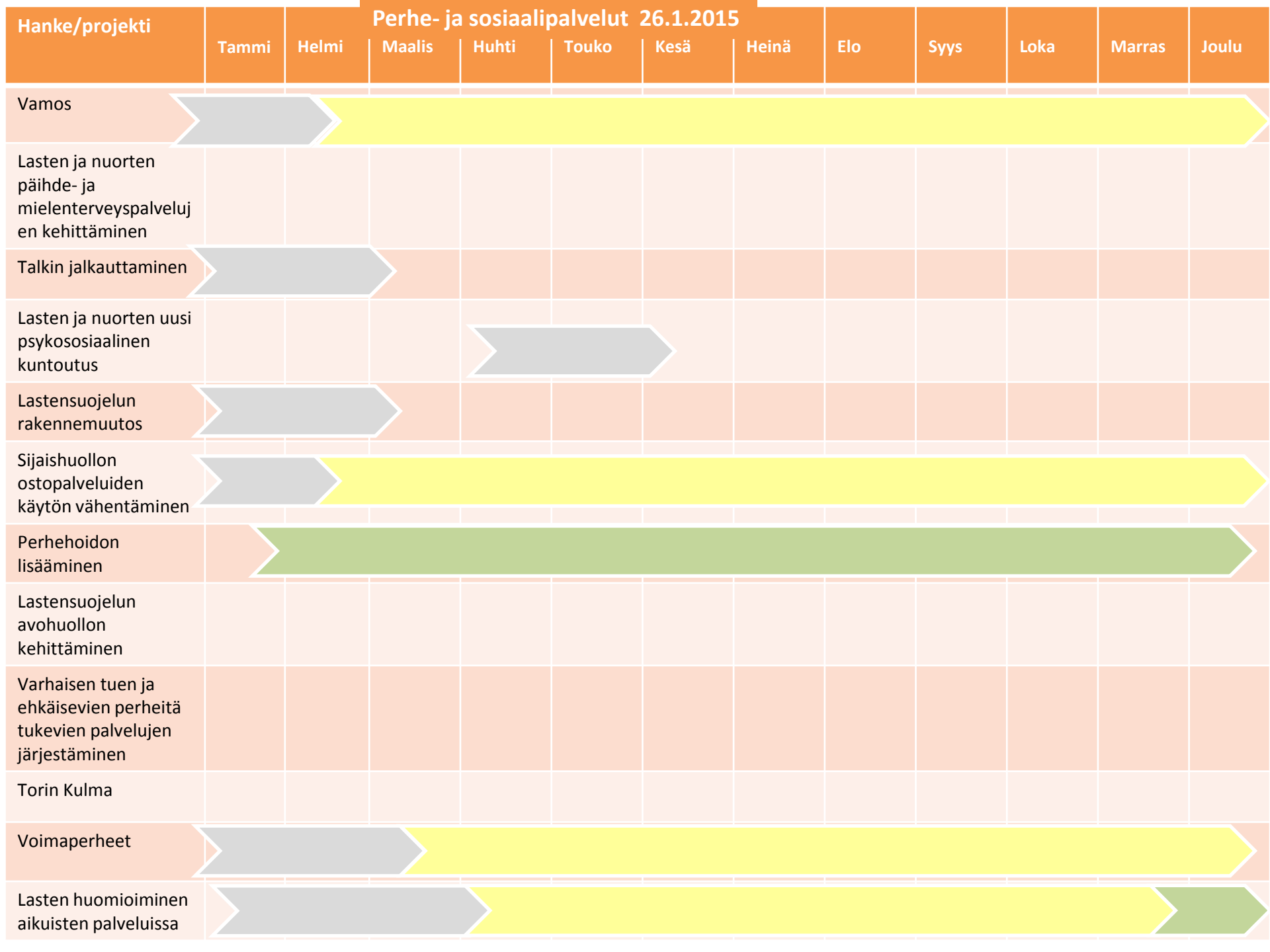
Projektit joissa toteutuu C

- Lastensuojelun rakennemuutos
- Hyla-hankkeen loppuun vieminen ja tuotosten jalkauttaminen
- Lastensuojelun avohuollon kehittäminen
- Sijaishuollon ostopalveluiden käytön vähentäminen

Projektit joissa toteutuu D

- Kapsa

Perhe- ja sosiaalipalvelut 26.1.2015

SELITE

Valmisteluvaihe = P0 - P2

- Määrittely, Suunnittelu
- Päätöksenteko
- Hankinnat, Sopimukset

Toteutusvaihe = P3 - P5

- Päätöksenteko
- Koulutus, perehdytys
- Pilotointi
- Käyttöönotto

Seurantavaihe = P6

- (Väli)Arviointi, hyötyjen mittaus

Raportointi- ja/tai seuranta-pvm.
Päätös, sopimus- ja/tai allekirjoitus-pvm.

Projektin nimi: Lasten ja nuorten päihde- ja mielenterveyspalvelujen kehittäminen / yhteiskehittäminen mp-palvelujen kanssa

Päivämäärä:	14.11.2014
Toimiala/yksikkö:	<perustiedoista>
Omistaja:	Sirpa Kuronen
Projektipäällikkö:	<perustiedoista>
Yhteyshenkilö:	<perustiedoista>

1. Tausta

i-avuste: Kuvaa tarpeen historia. Kuvaa, mitä tarpeen osalta on aiemmin tehty ja mikä tilanne on nyt.

Mielenterveyden häiriöiden yleisyys on yli 20 % nuorten ikäluokista. Hoitoa edellyttäviä häiriöitä todetaan noin 10 %:lla nuorista ja näistä noin 5 %:n tarvitsee erikoissairaanhoidon tutkimuksia ja hoitoa, näistä noin 5 % kohdataan peruspalveluissa. Vakavan masennuksen esiintyvyys 15–19-vuotialla vuoden aikana oli 5,3 %. Ahdistuneisuushäiriöiden esiintyvyys nuoruusiässä on 10–15 %, syömishäiriöiden n. 2 % tytöillä. Psykosomaattisia oireita todetaan n. 10–30 %:lla nuorista ja käytöshäiriöitä 2-10 %:lla. Tavallisin häiriöiden alkamisikä on 16 vuotta. Lastensuojelun palveluja on vuosittain tarvinnut hieman yli 10 % alaikäisistä. 13-17 –vuotiaita sijoitetaan kiireellisesti kodin ulkopuolelle tai otetaan huostaan muita ikäluokkia enemmän.

Ennaltaehkäisevä toiminta ja varhainen puuttuminen ovat strategian painopisteitä, samoin toimivat asiakasketjut. Valtakunnallisesti suuntaus on viedä erikoispalveluja peruspalveluihin.

Nuorisopsykiatrian jalkautuvaa työtä kouluihin kokeillaan parhaillaan Kaste-rahoituksella Hyvinvoiva lapsi ja nuori –hankkeessa. Hanke on käynnissä, mutta saadut kokemukset ovat myönteisiä. Aikaisemmin verkostoituvan ja monialaisen työn tarve on todettu mm. nuorisopsykiatrian Kartalle-hankkeessa v. 2011-2012. Asiakasreititejä, jotka vaativat monialaista palvelua on kehitetty mm. syömishäiriöiden ja nuorten päihdeongelmien hoitoon.

<tuodaan tausta ja lähtökohdat salkusta>

2. Asiaan liittyvät päätökset

Otsikot ja diaarinumerot

<Tuodaat tiedot Ohjaus välilehdeltä kohdasta Päätöksenteko>

3. Perustelu ja strategiakytkös

i-avuste: Kuvaa ongelma tai haaste, joka halutaan ratkaista. Miksi muutos on tärkeää? Mitä tapahtuu, jos ei tehdä mitään?

Kaupungin palvelujärjestelmässä on nuorille suunnattuja tukevia ja korjaavia palveluja, mutta ne toimivat liian irrallaan toisistaan, eikä toimijoilla edelleenkään ole riittävästi tietoa toisistaan ja tarjolla olevasta tuesta. Ongelmiin puuttuminen riittävän varhain ei toimi, tukea ilman lastensuojelun tai psykiatrisen sairaanhoidon tarvetta on vaikea löytää. Nuorten perustason mielenterveystyö toimii puutteellisesti. Nuorisotyön mahdollisuuksia ei riittävästi hyödynnetä. THL:n tekemässä tutkimuksessa on osoitettu, että paljon palveluja tarvitsevat asiakkaat kokevat hajallaan olevat palvelut palvelujen puuttumisena.

Erityispalvelut ovat kalliita. Lastensuojelussa joudutaan käyttämään 41,3 M€:stä 86,7% sijoitusten kustannuksiin (35,8 M€), pääasiassa laitoshoitoon. Nuorisopsykiatrisen sairaalahoidon hoitopäivähinta on n. 500-700 €. Erityispalvelujen kustannukset ovat kasvaneet vuosittain ja sitovat entistä suuremman osan lasten ja nuorten palveluihin käytettävästä resurssista. Palvelu- ja kustannusrakenteen muutos vaatii uusia toimintatapoja. On välttämätöntä tuoda lasten ja nuorten palveluja heidän omiin kasvu ympäristöihinsä.

Mikäli palvelujärjestelmään ja myös palvelujen antamisen tapaan ei saada muutos, kustannusten kasvu lastensuojelussa jatkuu ja mielenterveyspalvelujen palveluvaje säilyy entisellään tai pahenee.

Esimerkkinä paljon palveluja tarvitsevan nuorten palveluketjun riskiskenaariossa jälkihuollon päättyessä nuori siirtyy aikuisten raskaan tuen piiriin sosiaalitoimiston, PPPR:n tai asumis- ja päihdepalvelujen asiakkaaksi. Lastensuojelun (keskim. sijoitus 50000 €/v) muiden samana aikana palveluja nuorelle antaneiden panostukset eivät ole tuottaneet nuoren elämässä nähtävää hyötyä.

Hyvinvointitoimialan strateginen sopimus: Mielenterveys- ja päihdepotilaiden hoito- ja palveluprosessien uudistaminen (2.1.1 ja 2.1.2 ja 2.1.3 ja 3.2.1)

4. Hyödyt ja sidosryhmät

i-avuste:

Mitä, mihin muutos vaikuttaa, minkälaisia hyötyjä tavoitellaan, ovatko hyödyt mitattavissa? Kuka hyötyy muutoksesta? Kuinka merkittävästä kohderyhmästä/asiakassegmentistä on kyse? **<tuodaan perustieto hyödyt salkusta>**

Psykiatrisen erikoissairaanhoidon raskaimpien palveluiden tarve ikäluokassa 13-18-v. vähenee Strategisen linjauksen tunnus: 2.1.2	581 nuorta / vuosi	lähtöta so	-0,1%	-0,1%	aleneva	aleneva	aleneva
Toimenpiteet: Lastensuojelun ja perhepalveluiden kokonaisvaltainen uudistaminen (2.1.1 ja 2.1.2 ja 2.1.3), nuorten tukevien ja syrjäytymistä ehkäisevien palvelujen kokoaminen samaan pisteeseen (2.1.2 ja 2.1.3 ja 3.2.1), lasten ja nuorten uusi psykososiaalinen kuntoutus (2.1.2 ja 2.1.3).							

5. Projektin tavoite

Mitä projektilla tavoitellaan ja kenelle

Tavoitteena ovat toimivat ja kustannusvaikuttavat lasten ja nuorten päihde **<Syötetään tällä lomakkeella>**

6. Riippuvuudet, rajaukset ja laajuus

i-avuste: Mitä projektissa tehdään, mitä ei, mihin muuhun tekemiseen projekti

liittyy.

<Syötetään tällä lomakkeella>

7. Aikataulu ja vaiheet

i-avusta: Aikataulutetut päävaiheet, ml. koulutus, hankinta

<Syötetään tällä lomakkeella>

8. Päätuotokset

i-avuste: Projektissa syntyvät päätuotokset ja niiden laatuksiteerit

<Tuodaan perustiedoista päätuotokset>

9. Tulosten juurruttaminen

i-avuste: Alustava suunnitelma siitä, miten projektin tulokset otetaan käyttöön organisaatiossa ja/tai miten ne ovat siirrettävissä muualle

<Syötetään tällä lomakkeella>

10. Organisointi ja avainhenkilöresurssit

Projektiorganisaatio

Avainhenkilöresurssit ja osaaminen

Miten projekti vaikuttaa yksikön/organisaation muuhun henkilöstötarpeeseen ja osaamiseen? Palkataanko uusia henkilöitä projektiin tai perustoimintaan?

Miten sijaisuusjärjestelyt hoidetaan?

<Tuodaan Ohjaus välilehdet (Projektiorganisaatio)> + <Tuodaan resurssoinnista perustiedot>

11. Projektin kustannukset ja rahoitus

Arvio projektin aikaisista kustannuksista, yhden vuoden käyttökustannuksista ja hyödyistä, arvio ulkopuolisesta rahoituksesta

Tarkistettu kannattavuuslaskelma

	2014	2015	2016	2017	2018	Loput yht.
<i>Projektirahoitettu henkilöstö</i>	100 000					
<i>Vakinainen henkilöstö</i>	150 000					
<i>Ulkoiset palvelut</i>	150 000					
<i>Investoinnit</i>	50 000	230 000				
<i>Ylläpitokulut</i>		20 000	100 000	100 000	100 000	
Kulut yhteensä (-)	-450 000	-250 000	200 000	400 000	400 000	
<i>Ulkopuolinen rahoitus</i>			100 000			
<i>Säästöt</i>			300 000	500 000	500 000	
Tulot yhteensä (+)						
Kassavirta yhteensä	-450 000	-250 000	300 000	400 000	400 000	

<Tuodaan salkusta>

12. Riskit

Merkittävimmät riskit (mm. liittyen projektin kompleksisuuteen, osaamiseen, avainhenkilöihin, innovatiivisuuteen, hyötyjen saavuttamiseen, toimintaympäristön muutoksiin, tulosten siirtämiseen käytäntöön) ja keinot niiden hallintaan

<Tuodaan riskit Avaintietojen Riskien syöttölomakkeelta> +

<vapaata tekstiä>

Päiväys ja hyväksyjä

<päivämääräkenttä>

<vapaata tekstiä>

Hyväksyjä

<vapaata tekstiä>

Projektitoimisto

Projektin nimi: TALK:n jalkauttaminen

Päivämäärä:	14.1.2015
Toimiala/yksikkö:	Hyvinvointitoimiala / Sijaishuollon sosiaalityö
Omistaja:	Sirpa Kuronen
Projektipäällikkö:	jälkihuollon johtava sosiaalityöntekijä Tytti Mäkinen
Yhteyshenkilö:	jälkihuollon johtava sosiaalityöntekijä Tytti Mäkinen

1. Tausta

i-avuste: Kuvaa tarpeen historia. Kuvaa, mitä tarpeen osalta on aiemmin tehty ja mikä tilanne on nyt.

Sijaishuollon ostopalvelut ovat pitkään olleet kasvussa, kasvu on jatkunut jälkihuollon ostopalveluissa. 18-vuotta täyttäneille ei jälkihuollossa ole ollut mahdollisuutta tarjota riittävää tukea nuorten itsenäisessä asumisessa. Lisäksi nuorten jälkihuollettavien asunnottomuus lisääntyi puuttuvien tukitoimien vuoksi.

Jälkihuoltotoimistossa on 1.1.2013 alkaen työskennellyt 4 Talk-ohjaajaa sekä tilapäisellä palkkaamisluvalla yksi sosiaalityöntekijä ja yksi etuuskäsittelijä osana Nuorten asunnottomuuden vähentämiseen liittyvää STM rahoitteista projektia "Tuetun asumisen lisäämis- ja kehittämishanke, Talk jatkohanke".

Kohderyhmänä ovat olleet nuoret asunnottomat, erityisesti jälkihuollon palvelujen piirissä olevat 18–25-vuotiaat.

Kahden vuoden aikana Talk-tukiasunnon on saanut 33 nuorta, Talk ohjauksen piirissä on ollut 59 nuorta. Talk ohjauksen piirissä on talk-tukiasunnossa asuvien nuorten lisäksi ollut nuoria, jotka asuvat itse vuokratessa TVT asunnossa, opiskelija-asunnossa tai ovat asunnottomia.

Nuorten asunnottomuus on projektin aikana vähentynyt; v. 2013 asunnottomana olevia jälkihuollon piirissä olevia nuoria on ollut 30 ja joulukuussa 2014 5.

Jälkihuollon ostopalvelujen kustannuksia on saatu v. 2012 tilinpäätöksestä (1.599 000€) vähenemään n. 600 000 eurolla (TP 2014; xxx xxx€).

STM rahoittama projekti on päättynyt 31.12.2014. Yksikössä jatkaa 3 ohjaajaa ja yksi etuuskäsittelijä tilapäisellä palkkaamisluvalla 30.6.2015 asti.

Etuuskäsittelijän yhteistyö sosiaalityöntekijän kanssa

Jälkihuoltotoimistossa hoidetaan jatkossa 18–21-vuotiaiden jälkihuollettavien sosiaalityö, 21-vuotta täyttävät siirtyvät sosiaalitoimistojen tai mielenterveys ja päihdepalvelu -yksikön asiakkaaksi. Siirtyvän nuoren tuen tarve arvioidaan

tapauskohtaisesti.

TVT asunnot on sitoutunut tarjoamaan tukiasuntoja jälkihuollon nuorille v. 2015 suhteessa ohjaajaresurssiin. Tukiasuntoja pyritään muuttamaan normaaliksi vuokra-asunnoksi suunnitelmallisemmin nuoren täyttäessä 21-vuotta.

2. Asiaan liittyvät päätökset

Valtionavustuspäätös 2.5.2012 Diari 15037-2011, 041,015,033

Valtionavustuspäätös 15.3.2013 Diari 14810-2009, 041

Valtionavustuspäätös 27.1.2014, Diari 5858-2008

Sosterla 16.12.2014 § 311 Hyvinvointitoimialan strateginen sopimus 2015 ja talousarvion uudelleenjako

Sostela 16.12.2014 § 312 Hyvinvointitoimialan operatiivinen sopimus

3. Perustelu ja strategiakytkös

i-avuste: Kuvaa ongelma tai haaste, joka halutaan ratkaista. Miksi muutos on tärkeää? Mitä tapahtuu, jos ei tehdä mitään?

Vaikuttavan ja tehokkaan palveluketjun luominen nuorille, jotka ovat olleet huostaan otettuina ja siirtyvät jälkihuollon palveluista peruspalveluihin.

Nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi on tarpeellista, että em. erityisryhmään kuuluvat nuoret saavat tarvitsemansa palvelut riittävän ajoissa.

Jälkihuolto – yksikköön siirtyvien nuorten siirtyminen pois kallista ostopalvelusta itsenäiseen asumiseen sekä jälkihuollettavien nuorten asunnottomuuden vähentäminen on keskeinen tavoite. Ohjaajaresurssin avulla pyritään saamaan aikaan kustannussäästöjä jälkihuollon ostopalveluissa. Mikäli ohjaajapalvelua ei ole käytössä, tulevat ostopalvelujen kustannukset ja toisaalta nuorten asunnottomuus lisääntymään.

Jälkihuollon tukitoimien piiristä pois siirtyvien nuorten tuen saaminen tulee varmistaa myös nuoren täyttäessä 21-vuotta.

Paljon palveluja tarvitsevat mielenterveys- ja päihdeongelmaiset nuoret siirretään sovitusti mielenterveys- ja päihde -yksikköön, josta he saavat tarvitsemansa ohjauksen ja tuen sekä hoitosuhteen. Siirtyvien asiakkuuksien määrä on resursseista johtuen kuitenkin rajallinen.

Alueellisiin sosiaalitoimistoihin siirtyvät jälkihuollon piirissä olleet nuoret ovat usein keskimääräistä vahvempien tukitoimien tarpeessa, jotta he selviytyvät itsenäisestä asumisesta ja asioidensa hoitamisesta. Tällä hetkellä konkreettista, jokapäiväistä tukea on saatavissa aikuissosiaalityössä varsin vähän.

Jälkihuollosta siirtyville yli 21-vuotiaille nuorille asiakasryhmänä tulee kehittää tukimalli, jonka avulla nuori kykenee säilyttämään jälkihuollon aikana saamansa asunnon sekä selviytyä muista itsenäiseen asumiseen liittyvistä velvoitteista.

Mikäli tukea ei ole saatavissa, nuorten asunnottomuus tulee lisääntymään joka puolestaan johtaa opiskelujen keskeytymiseen tai työpaikan menettämiseen. Asunto ensin -periaatteella riski nuoren syrjäytymiseen vähenee.

4. Hyödyt ja sidosryhmät

i-avuste:

Mitä, mihin muutos vaikuttaa, minkälaisia hyötyjä tavoitellaan, ovatko hyödyt mitattavissa? Kuka hyötyy muutoksesta? Kuinka merkittävästä kohderyhmästä/asiakassegmentistä on kyse?

Kohderymänä ovat Ulkopuoliset sijoitukset yksiköstä jälkihuoltoon siirtyvät nuoret sekä jälkihuollon tukitoimien piirissä olevat 21 täyttävät nuoret, jotka siirtyvät nk. normaalipalvelujen piiriin.

Muutos vaikuttaa aikuis- ja lapsiperhesosiaalityössä jälkihuollosta siirtyvien nuorten aikuisten tukemiseen itsenäisessä asumisessa.

Tavoitteena on nuorten asunnottomuuden ja syrjäytymisen vähentäminen.

Lukumääräisesti jälkihuoltoon siirtyviä nuoria on vuositasolla 30- 40 ja jälkihuollosta pois siirtyviä, 21-vuotta täyttäviä 60-70.

Yhteistyötä tehdään siirtymätilanteissa Ulkopuoliset sijoitukset yksikön lapsen asioista vastaavien sosiaalityöntekijöiden ja sosiaalitoimistojen aikuis- ja lapsiperhesosiaalityöntekijöiden kanssa. Asiakkaana olevalla nuorella on usein asiakkuus aikuispsykiatriassa tai kontakti A-klinikalle. Yhteistyötä nuorten työllistämispalvelujen kanssa tehdään nuoren opiskelun ja työllistymisen tukemiseksi. Jatkossa yhteistyötä tehdään myös PPPR ja mielenterveys ja päihdepalvelujen – yksikön kanssa, mikäli nuorella on vakavia pähteisiin ja mielenterveyteen liittyviä ongelmia.

OPTS:

Jälkihuollon tukiasuntojen määrä	Jälkihuollon tukiasumisen piirissä olevien nuorten lkm/ (poikkileikkaus)	nouseva
----------------------------------	--	---------

5. Projektin tavoite

Mitä projektilla tavoitellaan ja kenelle

Projektilla tavoitellaan yhtenäisemmän palveluketjun luomista ulkopuoliset sijoitukset yksiköstä jälkihuoltoon siirtyville nuorille ja tukeminen itsenäiseen asumiseen yhteistyössä TVT asuntojen kanssa.

Lisäksi tavoitteena on palveluketjun luominen jälkihuollosta nk. normaalipalveluihin (alueelliset sosiaalitoimistot ja mielenterveys- ja päihdepalvelut -yksikkö) siirtyville 21-vuotta täyttävälle nuorille.

6. Riippuvuudet, rajaukset ja laajuus

i-avuste: Mitä projektissa tehdään, mitä ei, mihin muuhun tekemiseen projekti liittyy.

Keskitytään jälkihuollon piirissä olevien 18–21-vuotiaiden nuorten tukemiseen sekä 21 vuotta täyttävien nuorten palveluketjun kehittämiseen, aikuis- ja lapsiperhesosiaalityössä tarjottavien tukitoimien kehittämiseen.

7. Aikataulu ja vaiheet

i-avusta: **Aikataulutetut päävaiheet**, ml. koulutus, hankinta

25.2.2015 kokous, jossa käydään läpi nykytilanne ja tehdään jatkosuunnitelma työskentelylle. Kokoukseen kutsutaan alueellisten sosiaalitoimistojen edustaja (aikuissosiaalityö), Mp-yksikön edustaja, Ohjaamon edustaja, TVT- asuntojen edustaja, oman lastenkodin edustaja.

- omien lastenkotien ohjaajien rooli siirtymäprosessissa, täsmentäminen
- jälkihuoltotoimiston ohjaaja ja etuuskäsittelijä resurssin vakinaistaminen
- yhteistyön kehittäminen Ohjaamon ja kolmannen sektorin kanssa.

Prosessikuvaus ulkopuoliset sijoitukset yksiköstä jälkihuoltoon siirtyvän nuoren asiakasprosessista, tukiasumisprosessista.

Prosessikuvaus 21-vuotta täyttävän jälkihuollettavan siirtymisestä aluetoimiston tai mielenterveys- ja päihde –yksikön asiakkaaksi. Käytettävissä olevien tukitoimien kehittäminen yhteistyössä PPPR:n, Vamoksen ja Ohjaamon kanssa.

8. Päätuotokset

i-avuste: Projektissa syntyvät **päätuotokset ja niiden laatukriteerit**

9. Tulosten juurruttaminen

i-avuste: Alustava suunnitelma siitä, **miten projektin tulokset otetaan käyttöön organisaatiossa** ja/tai miten ne ovat siirrettävissä muualle

Tulokset otetaan käyttöön vuoden 2015 kuluessa. Edellyttää tilapäisten palkkaamislupien jatkamista.

10. Organisointi ja avainhenkilöresurssit

Projektiorganisaatio

Jälkihuoltotoimiston johtava sosiaalityöntekijä tekee osana omaa työtään, ohjaajat, sosiaalityöntekijät ja etuuskäsittelijät.

Ulkopuoliset sijoitukset yksikön edustaja

Aikuis- ja lapsiperhesosiaalityön edustaja

MP-yksikkö

PPPR

Ohjaamo

Kolmas sektori

Miten projekti vaikuttaa yksikön/organisaation muuhun henkilöstötarpeeseen ja osaamiseen? Palkataanko uusia henkilöitä projektiin tai perustoimintaan?

Miten sijaisuusjärjestelyt hoidetaan?

Tilapäisellä palkkaamisluvalla työskentelevien ohjaajien ja etuuskäsittelijän vakinaistaminen.

11. Projektin kustannukset ja rahoitus

Arvio projektin aikaisista kustannuksista, yhden vuoden käyttökustannuksista ja hyödyistä, arvio ulkopuolisesta rahoituksesta

Tarkistettu kannattavuuslaskelma

	2014	2015	2016	2017	2018	Loput yht.
<i>Projektirahoitettu henkilöstö</i>	145 800 (4 ohjaajaa)	145 535 (3 ohjaaja 1 etuuskäsittelijä)				
<i>Vakinainen henkilöstö</i>	336 000 johtava, 3 sos.tt, 4 ohjaajaa, 2 etuuskäsittelijä)	250 000 johtava, 2 sos.tt, 4 ohjaajaa, etuuskäsittelijä				
<i>Ulkoiset palvelut</i>						
<i>Investoinnit</i>						
<i>Ylläpitokulut</i>						
Kulut yhteensä (-)						
<i>Ulkopuolinen rahoitus</i>	STM haetaan 30.6.2015 mennessä	ei rahoitusta				
<i>Säästöt</i>						
Tulot yhteensä (+)						
Kassavirta yhteensä						

<Tuodaan salkusta>

12. Riskit

Merkittävimmät riskit (mm. liittyen projektin kompleksisuuteen, osaamiseen, avainhenkilöihin, innovatiivisuuteen, hyötyjen saavuttamiseen, toimintaympäristön muutoksiin, tulosten siirtämiseen käytäntöön) ja keinot niiden hallintaan

Vuoden 2015 henkilöstötavoite on vähentävä.

Miten hoidetaan ohjaajien ja etuuskäsittelijän vakinaistaminen?

Aikuissosiaalityön resurssi avohuollon organisaatiomuutokseen liittyen; onko aikuissosiaalityöntekijöitä tarpeeksi suhteessa tukea tarvitsevaan nuorten määrään?

Ohjaamon resurssi on toistaiseksi epäselvä. Saavatko peruspalveluihin siirtyvät nuoret tarvitsemansa tuen?

Päiväys ja hyväksyjä

<päivämääräkenttä>

<vapaata tekstiä>

Hyväksyjä

<vapaata tekstiä>

Projektitoimisto

Projektin nimi: **Vamos**

Päivämäärä:	7.1.2015
Toimiala/yksikkö:	Hyvinvointitoimiala / perhe- ja sosiaalipalvelut
Omistaja:	Turun kaupunki / Sirpa Kuronen ja Helsingin diakonissalaitos / Ulla Nord
Projektipäällikkö:	Turun Vamoksen toiminnanjohtaja Matias Ollila / HdI
Yhteyshenkilö:	<perustiedoista> Matias Ollila

1. Tausta

Yleisestä hyvinvoinnin paranemisesta huolimatta Turussa on nuoria, jotka ovat merkittävässä riskissä syrjäytyä tai joiden kohdalla syrjäytymiskehitys on jo pitkällä. Nykyinen palvelujärjestelmämme ei ole pystynyt vastaamaan näiden nuorten tarpeisiin, vaikka Turussa on verrattain kattavat lasten ja nuorten sosiaali- ja terveystyöpalvelut.

Mielenterveyden häiriöiden yleisyys on yli 20 % nuorten ikäluokista. Hoitoa edellyttäviä häiriöitä todetaan noin 10 %:lla nuorista ja näistä noin 5 %:n tarvitsee erikoissairaanhoidon tutkimuksia ja hoitoa, näistä noin 5 % kohdataan peruspalveluissa. Vakavan masennuksen esiintyvyys 15–19-vuotiaalla vuoden aikana oli 5,3 %. Ahdistuneisuushäiriöiden esiintyvyys nuoruusiässä on 10–15 %, syömishäiriöiden n. 2 % tytöillä. Psykosomaattisia oireita todetaan n. 10–30 %:lla nuorista ja käytöshäiriöitä 2-10 %:lla. Tavallisin häiriöiden alkamisikä on 16 vuotta. Lastensuojelun palveluja on vuosittain tarvinnut hieman yli 10 % alaikäisistä. 13-17 –vuotiaita sijoitetaan kiireellisesti kodin ulkopuolelle tai otetaan huostaan muita ikäluokkia enemmän. Lasten ja nuorten korjaavien palvelujen kustannukset ovat olleet jatkuvassa kasvussa.

Nuorisopsykiatrian jalkautuvaa työtä kouluihin kokeillaan parhaillaan Kaste-rahoituksella Hyvinvoiva lapsi ja nuori –hankkeessa, hankkeen lasten- ja nuorten psykiatrian Jave-osiossa. Hanke on käynnissä, ja siitä saadut kokemukset ovat myönteisiä. Aikaisemmin verkostoituvan ja monialaisen työn tarve on todettu mm. työn malleja nuorisopsykiatrian Kartalle-hankkeessa v. 2011-2012. Asiakasreittejä, jotka vaativat monialaista palvelua on kehitetty mm. syömishäiriöiden ja nuorten päihdeongelmien hoitoon.

Erityisen tärkeänä Turussa nähdään nuorten ongelmiin puuttuminen riittävän varhaisessa vaiheessa, jo ennen yläkouluun siirtymistä. Tähän työhön Turussa ei ole ollut riittävästi joustavasti nuorten tarpeisiin vastaavaa, myös jalkautumaan pystyvää apua.

Turussa on vuoden 2014 aikana laajassa monialaisessa verkostossa kartoitettu tarvetta ja mahdollisuuksia nuorten tukevien palvelujen kokoamiseksi yhteen pisteeseen. Pääkaupunkiseudulla on saatu nuorten auttamisessa hyviä kokemuksia Helsingin diakonissalaitoksen kehittämästä Vamos -toimintamallista. Vamos-toiminnalla halutaan täydentää lasten ja nuorten palveluvalikkoa ja käynnistää toiminta myös Turussa. Käynnistämisvaihetta on lupautunut taloudellisesti tukemaan yksityinen lahjoittajataho, Me-säätiö.

i-avuste: Kuvaa tarpeen historia. Kuvaa, mitä tarpeen osalta on aiemmin tehty ja mikä tilanne on nyt.

<tuodaan tausta ja lähtökohdat salkusta>

2. Asiaan liittyvät päätökset

Otsikot ja diaarinumerot

Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös 11.11.2014 § 266, dn 11258-2014

Hyvinvointitoimialan operatiivinen sopimus vuodelle 2015, sotelk 16.12.2014, tulokortti

3. Perustelu ja strategiakytkös

i-avuste: Kuvaa ongelma tai haaste, joka halutaan ratkaista. Miksi muutos on tärkeää? Mitä tapahtuu, jos ei tehdä mitään?

Turussa on monia hyviä palveluja kohderyhmälle, mutta ne ovat hajallaan eivätkä asiakkaat kiinnity niihin. Monilla tavoin oireilevien lasten ja nuorten vaikea löytää itselleen sopivia palveluja tai ymmärtää niiden tavoitteita. Tarvitaan a) taho joka koordinoi palveluja rakentaen jokaiselle asiakkaalle hänen tarpeisiinsa vastaavan palvelujen kokonaisuuden ja b) kanssakulkijaa, joka jalkautuu näihin palveluihin asiakkaan kanssa.

Kouluihin vietävä työ: monen lapsen ja nuoren ongelmat tunnustetaan varhaisessa vaiheessa. Työn on jalkauduttava sinne missä suuri osa kohderyhmästä on, eli kouluihin. Koulun henkilökunta ei kykyne riittävästi vastaamaan erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten tarpeisiin.

Perhetyö: monella oireilevalla lapsella tai nuorella ongelmat liittyvät perheeseen tai muuhun lähipiiriin. Ollakseen vaikuttavaa, on työn tapahduttava vuorovaikutuksessa myös asiakkaiden läheisten kanssa.

Mikäli kohderyhmän nuorille ei saada nykyistä vaikuttavampia palveluja, lastensuojelun ja psykiatrian palvelujen kysyntä pysyy ennallaan tai kasvaa. Lastensuojelun kustannukset jatkavat kasvuaan. Syrjäytymiskehitystä ei pystytä katkaisemaan.

Strategiakytkös:

2.1.1. Luodaan puitteet hyvinvoinnille laaja-alaisella yhteistyöllä.

2.1.2. Ehkäisevä työ

2.1.3. Kehitetään vaikuttavia asiakaskeskeisiä palveluprosesseja

Valtakunnallisesti suuntaus on viedä erikoispalveluja peruspalveluihin (STM:n Kaste-ohjelma)

Esitys tukee myös nuorisotakuun toteutumista.

Hyvinvointitoimialan operatiivinen sopimus vuodelle 2015: ”Nuorten tuki- ja ohjauspalvelu Vamoksen käynnistäminen on esimerkki laaja-alaisesta yhteistyöstä ja uudenlaisesta palveluajattelusta (U2 toimenpide)

<tuodaan tarpeen perustelu salkusta>

4. Hyödyt ja sidosryhmät

i-avuste:

Mitä, mihin muutos vaikuttaa, minkälaisia hyötyjä tavoitellaan, **ovatko hyödyt mitattavissa?** Kuka hyötyy muutoksesta? **Kuinka merkittävästä kohderyhmästä/asiakassegmentistä on kyse?**

Vamoksessa Turkuun saadaan uusi, kokenut lasten ja nuorten tukipalvelujen tuottaja.

Pääkaupunkiseudun kokemuksen perusteella Hd:n etsivän työn löytämistä nuorista noin 65 % kiinnittyi vuoden aikana työelämään, opiskeluun tai niitä edeltäviin toimenpiteisiin. Toiminta täyttää lasten ja nuorten palveluissa olevaa matalan kynnyksen palvelujen palvelupuutetta, mutta se toimii myös lastensuojelun avohuollon tukitoimena.

Vamos on laskenut pääkaupunkiseudulla yhden nuoren ”hinnaksi” 1700 euroa. Vertailukustannuksena nuoren kiireellinen sijoitus maksaa n. 250 € - 450 €/vrk. Työ on kustannustehokasta ja täydentää julkista palvelujärjestelmää.

Nuoret on profiloitu pienellä tuella autettaviin, paljon tukea tarvitseviin ja kotiin syrjäytyneisiin nuoriin. Ensimmäinen asiakassegmentti on kutistunut jatkuvasti ja kaksi haastavampaa ryhmää puolestaan

kasvanut. Turussa kohderyhmänä ovat 12-18 -vuotiaat –ja heidän perheensä, erityisenä painopisteenä peruskoulun 6.luokkaiset sekä peruskoulun päättävät nuoret, jotka uhkaavat syrjäytyä myönteisistä tulevaisuuden mahdollisuuksista, kohderyhmä on n. 10-20% ikäluokasta.

Palvelukokonaisuuteen tullaan integroimaan Turussa jo olemassa olevia ja kehitettäviä palveluja. Vamos kehittää ja tuottaa palveluja avoimessa yhteistyössä kaikkien yhteistyötä haluavien toimijoiden kanssa. Sidosryhminä ovat Turun kaupungin 12-19-vuotiaille ja heidän perheille tukipalveluja tuottavat tahot, perusopetus ja oppilaitokset, järjestöt ja TE-hallinto sekä poliisi. Merkittävä sidosryhmä on toimintaa käynnistymisvaiheessa rahoittava (perusteilla oleva) Me-säätiö.

Toiminnan hyödyt:

Lastensuojelun tarve, kiireellisten sijoitusten ja huostaanottojen tarve ikäluokassa vähenee.

Kouluvaikeudet vähenevät. Kotiin syrjäytyminen vähenee. Toiminnan käynnistymisaikana v. 2015-2017 lastensuojelun kustannukset kääntyvät laskuun.

Kohderyhmä n. 10-20 % ikäluokasta. Palvelutarve vaihtelee ohjautuvilla lyhytkestoisella tuella kevyesti autettavista tiivistä ja pitkää interventiota vaativiin.

<tuodaan perustieto hyödyt salkusta>

Hyvinvointitoimialan strateginen sopimus:

Lastensuojelun asiakkaana olevien 0-17 vuotiaiden määrä laskee. Strategisen linjauksen tunnus: 2.1.2	2205	2776	aleneva a	aleneva	aleneva	aleneva	aleneva	aleneva
---	------	------	--------------	---------	---------	---------	---------	---------

5. Projektin tavoite

Projektin tavoitteena on kehittää ja vakiinnuttaa Turkuun lasten ja nuorten 12-19 v. matalan kynnyksen ohjaus- ja tukipalvelu. Tavoitteena on syrjäytymiskehityksen katkaiseminen ja lasten ja nuorten pääseminen koulutus- ja työelämäpolulle, tarvittaessa yksilöllisen tarpeen mukaisella tuella autettuna. Palvelu on avoin kaikille, mutta erityisenä kohderyhmänä ovat vakavassa syrjäytymisriskissä olevat lapset ja nuoret.

<Syötetään tällä lomakkeella>

6. Riippuvuudet, rajaukset ja laajuus

Projetti toteutetaan ostopalveluna Helsingin diakonissalaitokselta kanssa, osin kaupungin omana toimintana diakonissalaitoksen työnjohdollisessa alaisuudessa. Toiminnassa on hyvinvointitoimialan lasten ja nuorten palvelujen lisäksi vapaa-aikatoimialalta nuorisopalvelut. Yhteistyö oppilas- ja opiskelijahuollon kanssa on tiivistä.

Projekti liittyy lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalvelujen kehittämiseen ja osa lastensuojelun palvelujärjestelmän uudistamista.

Projekti toteutetaan tiiviissä yhteistyössä TE-hallinnon kanssa yhteistyössä käynnistettävän ESR-hanke Ohjaamon kanssa.

Poliisin Ankkuri-toimintamallin sisällyttämistä Vamokseen selvitetään.

Projekti liittyy Tampereen yliopiston koordinoimaan Aliis-hankkeeseen (kaupunkitutkimusohjelma), jonka Turun case Vamos on. Tutkimushankkeen kohteena on ... ja asiakaslähtöinen palvelujen kehittäminen.

i-avuste: Mitä projektissa tehdään, mitä ei, mihin muuhun tekemiseen projekti liittyy.

<Syötetään tällä lomakkeella>

7. Aikataulu ja vaiheet

i-avusta: Aikataulutetut päävaiheet, ml. koulutus, hankinta

<p>Valmistelu ja päätökset syksy 2014 Päätös Turun Vamoksen käynnistämisestä 11.11.2014 sosterla § 266 vuosille 2015-2017 Vamos-henkilöstön rekrytointi 12/2014 Tilojen hakeminen 12/2014-1/2015 Toiminnanjohtaja aloittaa työnsä 19.1.2015 Vamokseen sijoittuvan kaupungin toiminnan kartoittaminen 11/2014-1/2015 Toiminta käynnistyy 2/2015? Ohjausryhmän nimeäminen 1/2015 <Syötetään tällä lomakkeella></p>						
<p>8. Päätuotokset</p>						
<p>i-avuste: Projektissa syntyvät päätuotokset ja niiden laatukriteerit Matalan kynnyksen toimintamalli, jolla ennaltaehkäistään kestäväällä tavalla lasten ja nuorten syrjäytyminen ja ajautuminen lastensuojelun asiakkaaksi. Malli toimii myös lastensuojelun avoimuuden tukitoimena. Mahdollisesti uudet e-palvelumuodot. <Tuodaan perustiedoista päätuotokset></p>						
<p>9. Tulosten juurruttaminen</p>						
<p>i-avuste: Alustava suunnitelma siitä, miten projektin tulokset otetaan käyttöön organisaatiossa ja/tai miten ne ovat siirrettävissä muualle Toimintaa kehitetään yhdessä kaupungin kanssa vastaamaan Turun palvelutarvetta. Se on käynnistymisvaiheesta lähtien kytköksissä kaupungin palveluihin. Edellytyksiä juurtumiselle on luotu valmistelun käynnistämisestä lähtien, mukana ovat olleet kaikki kaupungin ja myös järjestökentän olennaiset tahot. Toiminnan jatkumisen edellytyksenä vuodesta 2018 lähtien on sen soveltuminen uuteen sote-järjestelmään ja kaupungin täyden omarahoituksen n. 400 000 €/v (vuoden 2014 hintatasossa) järjestäminen. <Syötetään tällä lomakkeella></p>						
<p>10. Organisointi ja avainhenkilöresurssit</p>						
<p>Vamos-henkilöstö: Toiminnanjohtaja ja viisi työntekijää, Hdl:n työntekijöitä. Vamoksen kuusi työntekijää keskittyvät erityisesti yksilö- ja perhetyöhön. Kaupungin Vamoksessa työskentelevät (toiminnanjohtajan työnjohdollisessa alaisuudessa) työntekijät. Vamoksen käynnistämällä ei ole kaupungille henkilöstövaikutuksia. Ohjausryhmä, pj. toimialajohtaja Riitta Liuksa, edustus Hdl:stä, Me-säätiöstä ja Turun kaupungilta. <i>Miten projekti vaikuttaa yksikön/organisaation muuhun henkilöstötarpeeseen ja osaamiseen? Palkataanko uusia henkilöitä projektiin tai perustoimintaan? Miten sijaisuusjärjestelyt hoidetaan?</i> <Tuodaan Ohjaus välilehdet (Projektiorganisaatio)> + <Tuodaan resurssoinnista perustiedot></p>						
<p>11. Projektin kustannukset ja rahoitus</p>						
<p>Arvio projektin aikaisista kustannuksista, yhden vuoden käyttökustannuksista ja hyödyistä, arvio ulkopuolisesta rahoituksesta Tarkistettu kannattavuuslaskelma</p> <table border="1" data-bbox="134 2089 1525 2125"> <tr> <td>2014</td> <td>2015</td> <td>2016</td> <td>2017</td> <td>2018</td> <td>Loput yht.</td> </tr> </table>	2014	2015	2016	2017	2018	Loput yht.
2014	2015	2016	2017	2018	Loput yht.	

<i>Projektirahoitettu henkilöstö</i>	0					
<i>Vakinainen henkilöstö</i>	0					
<i>Ulkoiset palvelut</i>	0	400000	400000	400000		
<i>Investoinnit</i>	0	0				
<i>Ylläpitokulut</i>	0	0	0	0		
Kulut yhteensä (-)	-450 000	400000	400000	400 000	400 000	
<i>Ulkopuolinen rahoitus</i>	0	200000	200000	200000		
<i>Säästöt</i>	0	0				
Tulot yhteensä (+)	0	200000				
Kassavirta yhteensä	0	-200 000	300 000	400 000	400 000	

<Tuodaan salkusta >

12. Riskit

Merkittävimmät riskit (mm. liittyen projektin kompleksisuuteen, osaamiseen, avainhenkilöihin, innovatiivisuuteen, hyötyjen saavuttamiseen, toimintaympäristön muutoksiin, tulosten siirtämiseen käytäntöön) ja keinot niiden hallintaan
Kaupungin toimijat eivät käytännössä sitoudu toimintaan.
Nuoret eivät löydä toimintaa. Toimintamalli ei ole vaikuttava uudessa kohderyhmässä 12-16 v.
Kysyntä on niin suurta, ettei toiminta riitä siihen vastaamaan.
Rahoitus ei järjesty.
Hdl tai Me-säätiö vetäytyy toiminnasta.

Tuodaan riskit Avaintietojen Riskien syöttölomakkeelta > +
<vapaata tekstiä >

Päiväys ja hyväksyjä

<päivämääräkenttä >

<vapaata tekstiä >
Hyväksyjä

<vapaata tekstiä >
Projektitoimisto

Projektin nimi: Lasten ja nuorten uusi psykososiaalinen kuntoutus

Päivämäärä:	14.1.2015
Toimiala/yksikkö:	Hyvinvointitoimiala / perhe- ja sosiaalipalvelut
Omistaja:	Sirpa Kuronen
Projektipäällikkö:	Psykososiaalisten palvelujen johtaja
Yhteyshenkilö:	<perustiedoista>

1. Tausta

i-avuste: Kuvaa tarpeen historia. Kuvaa, mitä tarpeen osalta on aiemmin tehty ja mikä tilanne on nyt.

Kaupunginjohtaja asetti vuonna 2009 psykososiaalisten palvelujen kehittämistyöryhmän, jonka tehtävänä on selkiyttää psykososiaalisten palvelujen kokonaisuus ja valmistella tarpeelliset henkilöstösiirrot niin, että mahdollinen keskitetty toiminta voisi alkaa 1.8.2010.

Työryhmän toimeksiannossa todettiin, että "sosiaali- ja terveystoimen yhdistämisen yhteydessä psykososiaalisia palveluja tuottavat yksiköt koottiin yhdeksi laajaksi kokonaisuudeksi kuntoutumispalvelujen tulosalueelle. Psykososiaalisen kuntoutuksen tehtävänä on tuottaa sosiaali- ja terveyslainsäädännön alaisia lääketieteellisiä ja psykososiaalisia palveluja turkulaisille.

Toimialajohtajat Riitta Liuksa ja Timo Jalonen esittivät maaliskuussa 2014, että asiaa selvitettäisiin uudestaan.

Psykososiaalisia palveluja tuottaa vuonna 2014 hyvinvointitoimialalla kuntoutumispalvelujen tulosalueella psykososiaalisen kuntoutuksen yksikkö, johon on yhdistetty psykologiyksikön ja kasvatus- ja perheneuvolan palvelut. Psykososiaalisen kuntoutuksen tehtävänä on tuottaa sosiaali- ja terveyslainsäädännön alaisia lääketieteellisiä ja psykososiaalisia palveluja turkulaisille. Sivistystoimialalla psykososiaalisia palveluja tuottavat perusopetuksessa ja toisella asteella toimivat psykologit ja kuraattorit. Toimintaympäristö on muuttunut varhaiskasvatuksen, opetustoimen ja Ammatti-instituutin yhdistyttyä sivistystoimialaksi. Myös toimintaa ohjaavaa lainsäädäntöä on merkittävästi uudistettu mm. perusopetuslain osalta ja on säädetty kokonaan uusi oppilas- ja opiskelijahuoltolaki.

2. Asiaan liittyvät päätökset

Lasten ja nuorten psykososiaalisia palveluja kehittävän työryhmän asettaminen ja raportti

Päätökset koulu- ja toisen asteen psykologioiden siirtämisestä hyvinvointitoimialalle.

Oppilashuoltolaki 2014

Kj 9.12.2009 § 274, dn 15228-2009,

Kv. 25.8.2014 § 124 dn 2682-2013, asiakohta 48

Kasvatus- ja opetuslautakunta 22.10.2014 § 162

Sosterla 28.10.2014 § 258 dn 2121-2014

3. Perustelu ja strategiakytkös

i-avuste: Kuvaa ongelma tai haaste, joka halutaan ratkaista. Miksi muutos on tärkeää? Mitä tapahtuu, jos ei tehdä mitään?

Haasteellisempia ovat nivelkohdat, joka liittyvät:

1. siirtymiseen neuvolasta kouluterveydenhoitoon
2. siirtymiseen kouluterveydenhuollossa oppilaitosyksiköstä toiseen
3. siirtymiseen varhaiskasvatuksesta perusopetukseen
4. siirtymiseen perusopetuksesta nuorisostaasteelle
5. siirtymiseen nuorisostaasteelta ja opiskelijaterveyden
6. huollosta aikuisväestölle tarkoitettuihin palveluihin.

Toinen ulottuvuus syntyy kun lapsi tai nuori siirtyy yleisestä palveluntarpeesta tehostettuun tai hyvin erityiseen palvelutarpeeseen. Muutos edellyttää pahimmillaan monien kaupungin ja sairaanhoitopiirin organisaatioon liittyvien rajojen ylittämistä.

Muutos on tarpeellinen palveluketjun yhtenäisyyden ja jatkuvuuden sekä tiedonkulun parantamiseksi. Vältetään palvelujen lokeroituminen.

Hyvinvointitoimialan operatiivinen sopimus vuodelle 2015: "Lasten ja nuorten psykososiaalisen kuntoutuksen kehittäminen käynnistyy loppukevästä (U2 toimenpide) ja tulokortti.

4. Hyödyt ja sidosryhmät

i-avuste:

Mitä, mihin muutos vaikuttaa, minkälaisia hyötyjä tavoitellaan, ovatko hyödyt mitattavissa? Kuka hyötyy muutoksesta?

Asiakaslähtöisyys paranee. Asiakasprosessien jatkuvuus ja palvelujen kohdentuminen ovat parempia. Tiedonkulku helpottuu. Henkilöstö hyötyy synergiaista mm. työssä jaksamisen ja osaamisen tukemisessa.

Väestö- ja ikäryhmätasolla näkyvät hitaasti.

Sivistystoimi, Nuorisotoimi

Kuinka merkittävästä kohderyhmästä/asiakassegmentistä on kyse?

Psykososiaalinen kuntoutus	Asiakkaat kasvatus ja perheneuvola Asiakkaat, kokonaismäärä Palvelutapahtumat ilman koulupsykologeja Jono psykologit kiireellinen	kasvava 3600 50 000 < 7vrk
----------------------------	--	-------------------------------------

	Jono psykologit ei kiireellinen Jono ei kiireellinen kasvatus- ja perheneuvola	< 30 vrk lyhenee
Perhe- ja sosiaalipalveluiden palvelualueen kehittämishankkeet	Koulu- ja opiskelopsykologisentyön kehittäminen	kehittäminen vuoden 2015 alussa laadittavan suunnitelma mukaan
5. Projektin tavoite		
Mitä projektilla tavoitellaan ja kenelle		
<p>Koulupsykologisen työn kehittäminen Kasvatus- ja perheneuvolan työn kehittäminen Neuvolapsykologien työn kehittäminen Psykologien rooli perhehoidon tukemisessa Psykologien rooli lastenkotien, erityisesti vastaanottokotien tukemisessa</p>		
6. Riippuvuudet, rajaukset ja laajuus		
i-avuste: Mitä projektissa tehdään, mitä ei, mihin muuhun tekemiseen projekti liittyy.		
<Syötetään tällä lomakkeella>		
7. Aikataulu ja vaiheet		
<p>Koulu- ja toisen asteen psykologit siirtyivät hyvinvointitoimialalle 1.1.2015.</p> <p>Tarkempi projektisuunnitelma tehdään, kun psykososiaalisten palvelujen johtaja on valittu ja aloittanut työnsä n. 4/2015.</p> <p>i-avusta: Aikataulutetut päävaiheet, ml. koulutus, hankinta</p>		
8. Päätuotokset		
<p>i-avuste: Projektissa syntyvät päätuotokset ja niiden laatuksiteerit</p> <p>Lasten ja nuorten psykososiaalisen kuntoutuksen kokonaisuus on hallittu, vastaa tarvetta ja sen toiminta on tunnettu.</p>		
9. Tulosten juurruttaminen		
<p>i-avuste: Alustava suunnitelma siitä, miten projektin tulokset otetaan käyttöön organisaatiossa ja/tai miten ne ovat siirrettävissä muualle</p> <p><Syötetään tällä lomakkeella></p>		
10. Organisointi ja avainhenkilöresurssit		
<i>Projektiorganisaatio</i>		
<i>Avainhenkilöresurssit ja osaaminen</i>		
<i>Miten projekti vaikuttaa yksikön/organisaation muuhun henkilöstötarpeeseen ja</i>		

osaamiseen? Palkataanko uusia henkilöitä projektiin tai perustoimintaan?
Miten sijaisuusjärjestelyt hoidetaan?

<Tuodaan Ohjaus välilehdet (Projektiorganisaatio)> + <Tuodaan resurssoinnista perustiedot>

11. Projektin kustannukset ja rahoitus

Arvio projektin aikaisista kustannuksista, yhden vuoden käyttökustannuksista ja hyödyistä, arvio ulkopuolisesta rahoituksesta

Tarkistettu kannattavuuslaskelma

Lapset, nuoret ja lapsiperheet saavat tarvitsemaansa tukea riittävän aikaisin	Lähtötaso /vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Lastensuojelun asiakkaana olevien 0-17 vuotiaiden määrä laskee. Strategisen linjauksen tunnus: 2.1.2	2205	2776	aleneva	aleneva	aleneva	aleneva	aleneva	aleneva
Psykiatrisen erikoissairaanhoidon raskaimpien palveluiden tarve ikäluokassa 13-18-v. vähenee Strategisen linjauksen tunnus: 2.1.2		581 nuorta / vuosi	lähtöä so	-0,1%	-0,1%	aleneva	aleneva	aleneva
Toimenpiteet: <i>Lastensuojelun ja perhepalveluiden kokonaisvaltainen uudistaminen (2.1.1 ja 2.1.2 ja 2.1.3), nuorten tukevien ja syrjäytymistä ehkäisevien palvelujen kokoaminen samaan pisteeseen (2.1.2 ja 2.1.3 ja 3.2.1), lasten ja nuorten uusi psykososiaalinen kuntoutus (2.1.2 ja 2.1.3).</i>								

	2014	2015	2016	2017	2018	Loput yht.
Projektirahoitettu henkilöstö						
Vakinainen henkilöstö						
Ulkoiset palvelut						
Investoinnit						
Ylläpitokulut						
Kulut yhteensä (-)						
Ulkopuolinen rahoitus						
Säästöt						
Tulot yhteensä (+)						
Kassavirta yhteensä						

<Tuodaan salkusta>

12. Riskit

Merkittävimmät riskit (mm. liittyen projektin kompleksisuuteen, osaamiseen, avainhenkilöihin, innovatiivisuuteen, hyötyjen saavuttamiseen, toimintaympäristön muutoksiin, tulosten siirtämiseen käytäntöön) ja keinot niiden hallintaan

Mikäli uudistusta ei toteuteta, uusimman lainsäädännön (sosiaalihuoltolaki, oppilashuoltolaki ja terveydenhuoltolaki) tavoitteita ei tavoiteta ja asiakaslähtöinen työote ei toteudu.

Poikkeuksellinen muutosvastarinta esimerkiksi ammattijärjestön taholta ja muutosprosessin jumiutumien.

Päiväys ja hyväksyjä

<päivämääräkenttä>

<vapaata tekstiä>
Hyväksyjä

<vapaata tekstiä>
Projektitoimisto

Projektin nimi: Lastensuojelun rakennemuutos

Päivämäärä:	23.1.2015
Toimiala/yksikkö:	Perhe- ja sosiaalipalvelut
Omistaja:	Palvelualuejohtaja Sirpa Kuronen
Projektipäällikkö:	Ehkäisevät ja varhaisen tuen palvelut ehkäisevän terveydenhuollon johtaja Pirjo-Riitta Liuksila, avohuollon lastensuojelu toimistopäällikkö Minna Virta, sijaishuollon lastensuojelu vs. toimistopäällikkö Eira Virolainen
Yhteyshenkilö:	<perustiedoista> projektipäälliköt

13. Tausta

i-avuste: Kuvaa tarpeen historia. Kuvaa, mitä tarpeen osalta on aiemmin tehty ja mikä tilanne on nyt.

Turussa lastensuojelun palveluja on viime vuosina tarvinnut noin 10 % alaikäisistä. Osuus on niin valtakunnallisesti (THL) kuin kuusikkovertailunkin (www.kuusikkokunnat.fi) perusteella korkea. Myös sijoitettujen osuus ikäluokasta on valtakunnallisesti korkea, n. 1,7 % alaikäisistä. Turun lastensuojelun kustannukset painottuvat erittäin vahvasti sijaishuoltoon, 86,4 % yli 42 M€:n kokonaiskustannuksesta käytettiin vuonna 2013 sijaishuoltoon. Sijaishuollon palvelut ovat vahvasti laitospainottuneita; Turulla on poikkeuksellisen paljon omia laitospaikkoja ja laitoshoittoa myös ostetaan paljon. Lastensuojelun kustannusten kasvu on jatkunut voimakkaana. Määrärahojen sitoutuminen kaikkein raskaimpiin lastensuojelun palveluihin on jarruttanut lastensuojelun avohuollon kehittämistä ja rajoittanut erittäin voimakkaasti ehkäisevän lastensuojelun ja varhaisen tuen palvelujen kehittämistä.

Tiivistetysti kysymyksessä on tarve muutokseen tilanteessa, jossa valmiiksi käyttöön nähden liian vähäiset resurssit on sidottu eikä resurssilisäyksen kautta tapahtuvaan painopisteen siirtoon ole mahdollisuuksia. Tämä koskee niin määrärahoja kuin henkilöstöäkin.

Lastensuojelun kehittäminen on ollut sosiaali- ja terveystoimen / hyvinvointitoimialan tavoitteissa vuodesta 2009. Muutosta on saatu aikaan, mm. perhehoito on lisääntynyt, mutta tavoitteita hitaammin. Sijaishuollon ostopalvelujen tarpeen vuoksi myös perhehoidon tuottama kustannussäästö on jäänyt näkymättömiin. Avohuollon palveluja on lisätty ja avohuoltoon käytetty määräraha on kasvanut. Muutos ei ole kuitenkaan vaikuttanut sijaishuollon kysyntää ainakaan merkittävästi vähentävästi. Tämä johtune siitä, että

avohuoltoon sijoitetut määrärahat ovat Turussa Kuusikkokuntia merkittäväsi pienemmät edelleenkin (Turku 5,5 milj, Tampere, 9,5 milj., Oulu 7,3 milj. euroa)

Vuoden 2015 alusta avohuollon sosiaalityössä on tehty organisaatiomuutos, jolla lastensuojeluperheiden palvelut eriytettiin. Tavoitteena on luoda edellytyksiä vuorovaikutuksellisesti laadukkaammalle lastensuojelulle asiakaskohtaista työaikaa lisäämällä.

Jälkihuollossa on vuosina 2013–2014 päästy erinomaisiin asiakastuloksiin ja kustannussäästöön tuetun asumisen TALK-toimintamallin avulla, jolla on voitu vähentää jälkihuollon sijoitustarvetta.

Lasten ja perheiden palveluja on kehitetty v. 2008 lähtien perustuksen lisäksi Kaste I – kaudella Remontti-hankkeissa ja Kaste II-kaudella Hyvinvoiva lapsi ja nuori hankkeessa. Molemmissa on ollut mukana laaja toimijaverkosto kaupungin organisaatiosta ja kolmannelta sektorilta. Kehittäminen on organisoitu ikäkaarimallin mukaan alle kouluikäisiin, kouluikäisiin ja opiskelijoihin/nuoriin aikuisiin. Tavoitteena on ollut lasten ja perheiden palvelujen painopisteen siirtäminen varhaiseen tukeen ja peruspalveluihin sekä erityispalvelujen tuominen lasten ja perheiden omiin toimintaympäristöihin. Ennaltaehkäisevän työn vaikutus ei kuitenkaan ole näkynyt lastensuojelun avohuollon asiakkaiden määrän pienenemisessä.

Lastensuojelun ja perhepalvelujen kokonaisvaltainen uudistaminen on edellytetty tehtävän laajalla yhteistyöllä. Työhön tarvittava yhteistyöverkosto on koossa ja toimiva.

Hyvinvointitoimialan lasten ja perheiden palveluja koskevat sopimukset perustuvat edellä oleville kehittämistavoitteille. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on valmistumassa ja siihen sisällytetään uuden oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukainen opiskeluhuollon suunnitelma. Osana tässä kuvattua kehittämistyötä on tarpeen päivittää lastensuojelun suunnitelma. Sosiaalipäivityksessä ja avohuollon lastensuojelua tekevissä yksiköissä täytyy huomioida lastensuojelulakiin 1.4.2015 tulevat muutokset ja sosiaalihuoltolain uudistuksessa kunnille tulleet uudet velvoitteet 1.1.2015 ja 1.4.2015 alkaen.

Perhe- ja sosiaalipalvelujen palveluverkko vaatii selvittämistä, mikä myös liittyy toimintamallin uudistamiseen.

14. Asiaan liittyvät päätökset

Otsikot ja diaarinumerot

Lastensuojelua on käsitelty lautakunnassa seuraavasti:

Uudistamisohjelma, kv 25.8.2014 § 317, dn 2682-2913

17.2.2010 § 48; Lastensuojelun sijaishuollon kehittäminen

8.12.2010 § 356 Lastensuojelun kehittäminen

28.3.2012 § 137; Lastensuojelun palvelujärjestelmän uudistaminen vuosina 2012–2016

25.4.2012 § 173; Lastensuojelun palvelujärjestelmän uudistaminen vuosina 2012–2016

12.6.2013 § 149; Hyvinvointitoimialan talouden sopeuttamistoimenpiteet vuonna 2013 ja suunnitelmakaudella (ehkäisevä lastensuojelu siirtyi neuvolaan)

10.6.2014 § 169 Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös.

Lastensuojelun rakennemuutos on hyvinvointitoimialan strategisen sopimuksen tavoite vuosille

2015-2017.

15. Perustelu ja strategiakytkös

i-avuste: Kuvaa ongelma tai haaste, joka halutaan ratkaista. Miksi muutos on tärkeää? Mitä tapahtuu, jos ei tehdä mitään?

Lastensuojelun raskaimpiin palveluihin painottunut palvelu- ja kustannusrakenne on korjattava (lastensuojelussa avohuolto 13,3 %, sijaishuolto 87,7 %). Varhaisen tuen, ehkäisevän lastensuojelun ja avohuollon lastensuojelun palveluja on pystyttävä lisäämään niin, että sijoitusten ja huostaanottojen tarve vähenee. Sijaishuollossa on pystyttävä lisäämään voimakkaasti perhehoitoa, jotta laitossijoitusten tarve vähenee. Kustannusrakenne muuttuu toiminnan muutoksen myötä.

Muutos on välttämätön, jotta perheitä voidaan auttaa varhaisessa vaiheessa, ongelmien ollessa vielä ratkaistavissa tai lastensuojelun avohuollon keinoin. Tämä on nimenomaisesti seikka, jossa peruspalveluiden kuten koulut, päivähoido ja psykososiaaliset palvelut ja aikuisille päihde- ja mielenterveyspalveluja antavat tahot ovat keskiössä. Ilman näiden tahojen osallistumista lapsen tarpeiden havaitsemiseen ja tarpeellisten palvelujen räätälöinnissä lapselle ja hänen perheelleen, eivät tavoitteet toteudu. Olennaista on, että lapsen ja perheen varhaiset ja ennaltaehkäisevät palvelut annetaan ensisijaisesti ja siten, että seurataan, että lapsen ja perheen tilanteessa tapahtuvat ne tarvittavat muutokset jotka on palveluprosessin alussa havaittu. Lisäksi on tärkeää huomioida se, että lastensuojeluun otetaan tarpeeksi ajoissa yhteyttä, eikä pitkitetä yhteydenottoa. Tämä näkyy ongelmana avohuollon lastensuojelussa siten, että lasten ja perheiden ongelmat ovat muuttuneet liian haastaviksi ja tarvitaan hyvin paljon palveluja lapselle ja perheelle. Sijaishuollossa perhehoidon lisääminen on niin lastensuojelun laadun kuin kustannustenkin vuoksi tärkeää.

Mikäli mitään ei tehdä tai muutoksessa epäonnistutaan, perheet pääsevät riittävän avun piiriin vasta, kun lastensuojelun tarve on syntynyt tai siinä määrin kriisiytynyt, että huostaanotto on välttämätön. Kustannusten kasvu jatkuu ja varhaisen tuen, ehkäisevän lastensuojelun ja avohuollon lastensuojelun palveluja ei ole tarvetta vastaavasti ja niiden kehittämismahdollisuudet ovat heikot.

Hyvinvointitoimialan operatiivinen sopimus vuodelle 2015: "Vuoden 2015 aikana arvioidaan lastensuojelun palvelujärjestelmää osana lastensuojelun ja perhepalvelujen kokonaisvaltaista uudistamista (U2 toimenpide).

16. Hyödyt ja sidosryhmät

i-avuste:

Mitä, mihin muutos vaikuttaa, minkälaisia hyötyjä tavoitellaan, ovatko hyödyt mitattavissa? Kuka hyötyy muutoksesta? Kuinka merkittävästä kohderyhmästä/asiakassegmentistä on kyse?

Hyödyt asiakkaille

- Lapsiperheet saavat tarvitsemansa palvelut riittävän ajoissa, ensisijaisesti peruspalveluissa
- Auttavat viranomaiset työskentelevät samaan suuntaan ja kolmannen sektorin palveluja osataan hyödyntää
- Lastensuojelun avohuollossa on keinoja tarjota perheille tarvittavia tukimuotoja, mikäli peruspalvelujen ja ehkäisevä tuki ei riitä.
- Lastensuojelun osaaminen paranee
- Entistä useammalla sijoitetulla lapsella on mahdollisuus perhesijoitukseen, joka turvaa lapselle pysyvät ihmissuhteet.

- Myös vaikeahoitoisia lapsia voidaan sijoittaa Turun omiin lastensuojelulaitoksiin, mikä mahdollistaa tiiviin työskentelyn lapsen läheisverkoston ja lasta hoitavien tahojen kanssa.
- Selkeämmistä palvelukokonaisuuksista hyötyvät kaikki lapsiperheet, erityisesti hyötyvät tukea tarvitsevat 10–20 % perheistä
- Lastensuojelun laadun parantumisesta hyötyvät lastensuojeluasiakkaat ja heidän perheensä.

Lapset, nuoret ja lapsiperheet saavat tarvitsemaansa tukea riittävän aikaisin	Lähtötaso /vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Lastensuojelun asiakkaana olevien 0-17 vuotiaiden määrä laskee. Strategisen linjauksen tunnus: 2.1.2	2205	2776	aleneva	aleneva	aleneva	aleneva	aleneva	aleneva
Psykiatrisen erikoissairaanhoidon raskaimpien palveluiden tarve ikäluokassa 13-18-v. vähenee Strategisen linjauksen tunnus: 2.1.2		581 nuorta / vuosi	lähtötaso	-0,1%	-0,1%	aleneva	aleneva	aleneva
Toimenpiteet: <i>Lastensuojelun ja perhepalveluiden kokonaisvaltainen uudistaminen (2.1.1 ja 2.1.2 ja 2.1.3), nuorten tukevien ja syrjäytymistä ehkäisevien palvelujen kokoaminen samaan pisteeseen (2.1.2 ja 2.1.3 ja 3.2.1), lasten ja nuorten uusi psykososiaalinen kuntoutus (2.1.2 ja 2.1.3).</i>								

Taloudelliset hyödyt:

Resurssien käyttö on tarkoituksenmukaista.

Palvelurakenteen muutoksella mahdollistetaan ensi vaiheessa suurempi panostus varhaiseen tukeen ja lastensuojelun avohuoltoon. Toimintamallin muutokset edetessä erityisesti sijaishuollon ostopalvelujen tarve vähenee ja lastensuojelun kustannukset laskevat. Muutokset ovat nähtävissä 1-5 vuoden aikajänteellä.

Välilliset hyötyjä: lastensuojelun työntekijät, muut lapsille ja perheille palveluja järjestävät tahot, varhaiskasvatus, perusopetus ja oppilaitokset.

Keskeiset sidosryhmät: lastensuojelu, varhaiskasvatus, perusopetus, neuvola ja kouluterveydenhuolto, lasten ja nuorten poliklinikat, kasvatus- ja perhe-neuvola, päihde- ja mielenterveyspalvelut, nuorisopalvelut, poliisi

17. Projektin tavoite

Mitä projektilla tavoitellaan ja kenelle

Projektin tavoitteena on

1. muokata palvelutarjontaa ja toimintatapoja niin, että tukea tarvitseville ja/tai lastensuojelun asiakkaana oleville lapsille ja perheille voidaan tarjota tarpeelliset ja välttämättömät palvelut oikeaan aikaan, riittävän laajoina ja riittävällä intensiteetillä niin, että toiminnalla täytetään myös sosiaalihuoltolain vuoden 2015 aikana voimaan tulevat muuttuneet velvoitteet. Lisäksi on tärkeää saada lastensuojelun lapset tarpeeksi ajoissa asiakkuuteen, jotta lasten ongelmat eivät kasva liian suuriksi ja muutosta on vaikea saada perheeseen
2. vaikuttaa palvelujen kysyntään niin, että raskaimpien palvelujen tarve vähenee ja niihin sitoutuneita määrärahoja voidaan ensi vaiheessa siirtää lastensuojelun avohuoltoon, ehkäisevään lastensuojeluun ja varhaiseen tukeen
3. parantaa palvelujärjestelmän arvioinnilla ja palvelujen kilpailuttamisella palvelujen käytön tarkoituksenmukaisuutta ja kustannusvaikuttavuutta kaupungin omissa ja ostetuissa palveluissa.
4. vähentää lastensuojelun kustannuksia.

18. Riippuvuudet, rajaukset ja laajuus

i-avuste: Mitä projektissa tehdään, mitä ei, mihin muuhun tekemiseen projekti liittyy.

Arvioidaan lastensuojelun avohuollon ja sijaishuollon palvelujärjestelmä, näistä on oma suunnitelmansa, samoin perhehoidon lisäämisestä. Palvelujen käytön pelisäännöt sovitaan ja viedään käytäntöön

Projekti liittyy muiden perhepalvelujen kehittämiseen ja se toteutetaan tiiviissä yhteistyössä varhaisen tuen palvelujen kehittämisen kanssa. Myös nuorten tuen ja palvelujen kehittäminen on osa rakennemuutosta.

Lastensuojelun avohuollon yhteistyö lapsiperheille palveluja tarjoavien peruspalveluiden ja erityispalveluiden kanssa korostuu. Lastensuojelun avo- ja sijaishuollon yhteistyö lapsiperheille palveluja tarjoavien peruspalveluiden ja erityispalveluiden kanssa korostuu. Tarvitaan toimiva yhteistyö päihde- ja mielenterveyspalvelujen kanssa ja laadukkaan päihde- ja mielenterveyspalvelut vanhemmille., koska vanhempien hyvinvointi on suorassa yhteydessä lasten hyvinvointiin.

19. Aikataulu ja vaiheet

i-avusta: Aikataulutetut päävaiheet, ml. koulutus, hankinta

Avohuollon palvelujärjestelmän arviointi 1-3/2015

Sijaishuollon palvelujärjestelmän arviointi 1-4/2015

Palvelujen käytön pelisäännöt ja vieminen käytäntöön – 3-4/2015.

Ostopalvelujen käytön tehostettu seuranta: Avohuollon yksiköiden esimiesten kouluttaminen 3-4/2015

Lastensuojelun tukipalvelujen kilpailuttaminen alk. 2/2015

20. Päätuotokset

i-avuste: Projektissa syntyvät päätuotokset ja niiden laatukriteerit

Uusi lastensuojelun palvelurakenne varhaisen tuen palveluista sijaishuoltoon.

Muutokset palvelutarjonnassa.

Mahdolliset organisaatiomuutokset.

21. Tulosten juurruttaminen

i-avuste: Alustava suunnitelma siitä, miten projektin tulokset otetaan käyttöön organisaatiossa ja/tai miten ne ovat siirrettävissä muualle

Lastensuojelun palvelurakenteen muutos tehdään perhe- ja sosiaalipalvelujen toiminnan ja organisaation sekä sidosryhmäyhteistyö kehittämällä. Muutokset toteutuvat perustoiminnassa ja niitä edellyttäviä tavoitteita on sisällytetty perhe- ja sosiaalipalvelujen sekä laajemmin hyvinvointitoimialan sopimuksiin. Muutoksen toteutumista asiakastyössä varmistetaan työntekijöiden kouluttamisella ja toimintaohjeiden uudistamisella.

22. Organisointi ja avainhenkilöresurssit

Rakennemuutoksesta vastaa palvelualuejohtaja ja sen suunnittelusta, toteutuksesta sekä alaprojektien yhteensovittamisesta yksikköjohtajat yhdessä palvelualuejohtajan kanssa.

Muutos on jaettu alaprojekteihin, joilla on omat vastuuhenkilönsä ja erilliset P2-suunnitelmat.

Muutoksen toteuttamiseen perustetaan tarvittavat työryhmät, joissa ovat mukana eri yksiköiden edustajat ja myös järjestelmäasiantuntijat.

Muutos toteutetaan nykyisellä henkilöstömäärällä. Vakanssimuutokset ja niiden aiheuttamat kustannukset ovat todennäköisiä.

Avainhenkilöresurssit ja osaaminen

Miten projekti vaikuttaa yksikön/organisaation muuhun henkilöstötarpeeseen ja osaamiseen? Palkataanko uusia henkilöitä projektiin tai perustoimintaan?

Miten sijaisuusjärjestelyt hoidetaan?

<Tuodaan Ohjaus välilehdet (Projektiorganisaatio)> + <Tuodaan resurssoinnista perustiedot>

23. Projektin kustannukset ja rahoitus

Arvio projektin aikaisista kustannuksista, yhden vuoden käyttökustannuksista ja hyödyistä, arvio ulkopuolisesta rahoituksesta

Tarkistettu kannattavuuslaskelma

Lastensuojelun palvelurakenne uudistetaan avohuoltoon ja perhehoitoon painottuvaksi	Lähtöta so /vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Lastensuojelun kokonaiskustannusten jakautuminen avohuollon ja sijoitusten kustannuksiin. Avohuollon osuus kasvaa Strategisen linjauksen tunnus: 2.1.2	2009/ 3103320 2 avohuolto 12,8%, sijoitukset 87,2%.	413385 02 € avohuolto 13,3%, sijoitukset 86,7%	avohuollon osuus nousee	avohuollon osuus nousee	avohuollon osuus nousee	avohuollon osuus nousee	avohuollon osuus nousee	avohuollon osuus nousee
Perhehoidon osuus huostaan otettujen sijoituksista kasvaa Strategisen linjauksen tunnus: 2.1.3	32,9%/ 2008	40,1%	+ 5%- yksikköä	+ 5% yksikköä	+ 5% yksikköä	+4 % yksikköä	+4% yksikköä	+4% yksikköä
Toimenpiteet: <i>Lastensuojelun ja perhepalveluiden kokonaisvaltainen uudistaminen (2.1.1 ja 2.1.2 ja 2.1.3).</i>								

Esitetty muutos voidaan toteuttaa pääsääntöisesti kustannusneutraalisti.

Rakennemuutos ei vaadi suuria ulkoisia tai sisäisiä kustannuksia.

Lisähuoneiden rakentaminen kahteen lastensuojelulaitokseen aiheuttaa jonkin verran kustannuksia (30–100.000 €). Nämä kustannukset näkyvät sijaishuollon ostopalvelujen vähentämissuunnitelmassa. Tarvittavat nimikemuutokset aiheuttavat kustannuksia 30–100.000 €, nämä kustannukset näkyvät

	2014	2015	2016	2017	2018	Loput yht.
<i>Projektirahoitettu henkilöstö</i>	0	0	0			
<i>Vakinainen henkilöstö</i>						
<i>Ulkoiset palvelut</i>						
<i>Investoinnit</i>						
<i>Ylläpitokulut</i>						
<i>Kulut yhteensä (-)</i>						

<i>Ulkopuolinen rahoitus</i>	0	0	0			
<i>Säästöt</i>			<i>kum. 2 M€</i>			
<i>Tulot yhteensä (+)</i>						
<i>Kassavirta yhteensä</i>						

24. Riskit

Merkittävimmät riskit (mm. liittyen projektin kompleksisuuteen, osaamiseen, avainhenkilöihin, innovatiivisuuteen, hyötyjen saavuttamiseen, toimintaympäristön muutoksiin, tulosten siirtämiseen käytäntöön) ja keinot niiden hallintaan

Rakennemuutokseen liittyvät riskit:

Muutosvastarinta, myös päätöksenteossa.

Lastensuojelussa on paljon vaikeasti ennustettavia muuttujia, jotka vaikuttavat palvelutarpeeseen.

Lastensuojelun avohuollon sosiaalityö on vuorovaikutustyötä, jossa tulokset näkyvät vasta pitkällä jäntevyydellä.

Lastensuojelun vanhemmille tarvitaan laadukkaat päihde- ja mielenterveyspalvelut, koska suurin syy lastensuojelun asiakkuudelle on puutteet vanhemmuudessa.

Osaaminen ei riitä.

Monialaisen johtamisen ongelmat: riittämätön sitoutuminen.

Riittämätön tuki muutokselle (työnohjaus, lähiesimiehen tuki).

Luodaan liian jäykkiä toimintamalleja.

Päiväys ja hyväksyjä

<päivämääräkenttä>

<vapaata tekstiä>

Hyväksyjä

<vapaata tekstiä>

Projektitoimisto

Projektin nimi: Varhaisen tuen ja ehkäisevien perheitä tukevien palvelujen järjestäminen

Päivämäärä:	9.1.2015
Toimiala/yksikkö:	<i>Perhe- ja sosiaalipalvelut</i>
Omistaja:	<i>Sirpa Kuronen</i>
Projektipäällikkö:	<i><perustiedoista></i>
Yhteyshenkilö:	<i><perustiedoista></i>

25. Tausta

i-avuste: Kuvaa tarpeen historia. Kuvaa, mitä tarpeen osalta on aiemmin tehty ja mikä tilanne on nyt.

Sosiaalihuoltolaki ja lastensuojelulaki uudistuvat 1.1.2015 ja 1.4.2015 ja 1.1.2016. Terveystieteiden tutkimuskeskus ja Valtioneuvoston asetus neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta 338/2011

Turussa on kattavat lapsiperheiden palvelut, mutta esim. kotipalvelua ja ehkäisevää perhetyötä on ollut tarjolla tarpeeseen nähden liian vähän. Muiden kokemukset (Imatra, Hämeenlinna, Raisio) osoittavat, että varhaisen tuen järjestämisellä voidaan verrattain nopeasti vähentää raskaamman tuen tarvetta. Lapsiperheiden palvelujatkumossa voidaan sanoa olevan kohdan, jossa ongelmat eivät ole riittävän pieniä autettaviksi peruspalveluilla eivätkä vielä niin suuria, että esim. lastensuojelun asiakkuuskriteerit täyttyisivät. Voidaan perustellusti väittää, että tämä on johtanut myös ongelmien pitkittymiseen ja vaikeutumiseen. Lastensuojelun asiakkaana oleville perheillä on käytettävissä kattavat palveluista.

Lastensuojelun kustannusrakenne on kaikkineen vääristynyt. Määrärahojen sitoutuminen raskaimpiin palveluihin on estänyt varhaisen tuen ja myös lastensuojelun avohuollon kehittämistä. Tarkoituksena on saada apua lapsiperheille nykyistä aikaisemmin ja oikea-aikaisesti.

26. Asiaan liittyvät päätökset

Otsikot ja diaarinumerot

27. Perustelu ja strategiakytkös

									a
Lastensuojelun kokonaiskustannusten jakautuminen avohuollon ja sijoitusten kustannuksiin. Avohuollon osuus kasvaa Strategisen linjauksen tunnus: 2.1.2	2009/ 310332 02 avohuolto 12,8%, sijoitukset 87,2%.	413385 02 € avohuolto 13,3%, sijoitukset 86,7%	avohuollon osuus nousee	avohuollon osuus nousee	avohuollon osuus nousee	avohuollon osuus nousee	avohuollon osuus nousee	avohuollon osuus nousee	avohuollon osuus nousee

OPTS:

Tehokkaat ehkäisevän terveydenhuollon ja varhaisen tuen palvelut	Neuvolat: <ul style="list-style-type: none"> Kotipalvelun palveluseteli asiakkaat Kotipalvelun palvelusetelitunnit kotikäynnit ensisynnyttäjille erityisen tuen tarve (lapset) Koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto: erityisen tuen tarve (oppilaat) amk varhaisen tuen vastaukset	300 10000 80% 15 % 18% 50 %
Ehkäisevää ja perhekeskeistä työtettä vahvistetaan	Lapsiperheiden kotipalvelun saatavuus % -osuus 0-12-v lapsiperheistä (% / perheiden määrä)	4 %, 500 perhettä
	Neuvolan perhetuen piirissä olevat alle 1-v perheet (% / perheiden määrä)	12 %/220%
	Sosiaalihuoltolain mukaisiin perhepalveluihin siirtyvien lapsiperheiden palvelujen järjestäminen uuden lain mukaan, lastensuojelun avohuollosta siirtyvien asiakkaiden määrä (laki muuttuu 2015 aikana)	käynnistysmittari

29. Projektin tavoite

Varhaisen tuen ja ehkäisevien perheitä tukevien palvelujen järjestäminen selkeästi, toimenkuvien selkeyttäminen, uuden toimintatavan käyttöönotto ja sisäinen ja ulkoinen tieto toimintamallista ja sen sijainnista palvelukartalla.

- siirtää painopistettä erityispalveluista yleispalveluihin
- vahvistaa asiakkaiden yhdenvertaisuutta ja palveluiden asiakaslähtöisyyttä
- tiivistää viranomaisten yhteistyötä
- tarjota mahdollisimman tehokas ja lyhytkestoinen tuki
- pidempiaikaiset palvelut turvataan niitä tarvitseville
- saada resurssi- ja kustannussäästöä raskaampien tukipalvelujen käytössä

30. Riippuvuudet, rajaukset ja laajuus

<p>yhteistyö sivistystoimen kanssa ja laaja hyvinvointitoimialan sisäinen yhteistyö. Toimintatavan käyttöön otto tulee kohdistumaan laajasti hyvinvointitoimialan työntekijöihin.</p>
<p>31. Aikataulu ja vaiheet</p>
<p>Päätetään perhe- ja sosiaalipalvelujen johtoryhmässä tammikuussa 2015</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sovitaan perheiden valikoitumisesta (kriteerit) ennaltaehkäisyyn tai varhaisen tuen piiriin • Sovitaan työnjaosta päättää ennaltaehkäisystä tai varhaisen tuen palveluista ennaltaehkäisevän ja varhaisen tuen palveluissa • määritetään palveluvalikko siitä, mitä toimenpiteitä ja tukitoimia voidaan myöntää niille lapsiperheille, jotka ovat ennaltaehkäisyyn piirissä tai varhaisen tuen piirissä. • Tehdään tähän tietohallintojärjestelmä
<p>32. Päätuotokset</p>
<p>Ehkäisevän työn ja varhaisen tuen palvelutarjotin</p> <ul style="list-style-type: none"> • lapsiperheiden kotipalvelun sähköinen palveluseteli • asiakaskriteerit: miten saadaan/annetaan varhaisen tuen palveluja ja ketkä kuuluvat sosiaalihuollon lapsiperheiden ennaltaehkäisyyn tai varhaisen tuen piiriin • tietojärjestelmät • Rahoitus ao. palveluille osoitettu
<p>33. Tulosten juurruttaminen</p>
<p>34. Organisointi ja avainhenkilöresurssit</p>
<p><i>Projektiorganisaatio</i> Kehitetään perhe- ja sosiaalipalvelujen palvelualueella, kehittämisessä mukana koko palvelualueen toimijat Myöhäisemmässä vaiheessa tulee huomioida varhaiskasvatuksen osuus varhaisen tuen palvelujen alueellisissa ryhmissä</p> <p><i>Avainhenkilöresurssit ja osaaminen</i></p> <p><i>Miten projekti vaikuttaa yksikön/organisaation muuhun henkilöstötarpeeseen ja osaamiseen? Palkataanko uusia henkilöitä projektiin tai perustoimintaan? Miten sijaisuusjärjestelyt hoidetaan?</i></p> <p><Tuodaan Ohjaus välilehdet (Projektiorganisaatio)> + <Tuodaan resurssoinnista perustiedot></p>
<p>35. Projektin kustannukset ja rahoitus</p>
<p>Arvio projektin aikaisista kustannuksista, yhden vuoden käyttökustannuksista ja hyödyistä, arvio ulkopuolisesta rahoituksesta Tarkistettu kannattavuuslaskelma</p>

	2014	2015	2016	2017	2018	Loput yht.

<Tuodaan salkusta>

36. Riskit

Merkittävimmät riskit (mm. liittyen projektin kompleksisuuteen, osaamiseen, avainhenkilöihin, innovatiivisuuteen, hyötyjen saavuttamiseen, toimintaympäristön muutoksiin, tulosten siirtämiseen käytäntöön) ja keinot niiden hallintaan

<Tuodaan riskit Avaintietojen Riskien syöttölomakkeelta> +
<vapaata tekstiä>

Riskit liittyvät siihen, että palvelujärjestelmää ei selkiytetä, ne kohdistuvat väärin, asiakkaat eivät saa tarvitsemaansa apua, ongelmat kasautuvat ja päädytään alkutilanteeseen nähden turhan raskaisiin palveluihin. Resurssit eivät riitä, koska palvelut eivät toimi tehokkaasti. Kaikki ovat tyytymättömiä: asiakkaat, työntekijät ja veronmaksajat.

Henkilökunnan asenne ja halukkuus uudenmuotoiseen työotteeseen
Mistä tullaan ottamaan lisäpanostus sosiaalihuollon asiakkaiden palveluihin, koska Turussa avohuollon lastensuojelun osuus on Kuusikkokuntiin verrattuna kaikkein pienin. Turussa lastensuojelun kokonaiskustannuksista menee avohuoltoon 13,3 % ja 87,7 % menee sijaishuoltoon.

Päiväys ja hyväksyjä

<päivämääräkenttä>

<vapaata tekstiä>
Hyväksyjä

<vapaata tekstiä>
Projektitoimisto

Projektin nimi: Torin kulman toiminnan kehittäminen

Päivämäärä:	14.11.2014
Toimiala/yksikkö:	Perhe- ja sosiaalipalvelut
Omistaja:	Sirpa Kuronen
Projektipäällikkö:	Luoma Nana ?
Yhteyshenkilö:	Pirjo-Riitta Liuksila

1. Tausta
<p>Torin Kulman tavoitteena on ollut tukea intensiivisesti ja laaja-alaisesti haastavassa elämäntilanteessa olevia pikkulapsiperheitä moniammatillisessa kaupungin ja seurakunnan yhteistyössä. Perheiden tarvitsemat palvelut on pyritty tuomaan perustasolle. Tavoitteena on ollut tukea perhettä kokonaisvaltaisen elämänhallinnan palautumisessa tai kehittymisessä. Perheitä on tuettu ja he ovat saaneet vertaistukea muista perheistä mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Tavoitteena on ollut ennaltaehkäistä syrjäytymistä ja ongelmien kumuloitumista. Hyväksi todettua toimintamallia juurrutetaan osaksi kaupungin palveluja ja pyritään laajentamaan toimintaa asiakasmäärän tarpeita vastaavaksi.</p>
2. Asiaan liittyvät päätökset
4485-2013 (313) Torin kulma -toiminnan vakinaistaminen
3. Perustelu ja strategiakytkös
<p>Tarkoituksena on tukea perheen toimivuutta, elämänhallintataitojen kehittymistä, lapsen kehitystä sekä ennaltaehkäistä perheen ongelmien kasautumista. Pyritään ennaltaehkäisevään, perhelähtöisen toiminnan jatkumiseen ja kehittämiseen tavoitteena syrjäytymisen ja ongelmien kasautumisen ehkäisy.</p> <p>Strateginen tavoite: Lapset, nuoret ja lapsiperheet saavat tarvitsemaansa tukea riittävän aikaisin, Lastensuojelun asiakkaana olevien 0-17 -vuotiaiden määrä laskee.</p> <p>Strategisen linjauksen tunnus: 2.1.2</p>
4. Hyödyt ja sidosryhmät
<p>Perhekeskuksen tarkoituksena on ollut auttaa ennaltaehkäisevästi, oikea-aikaisesti ja jo pienen tuen tarpeessa olevia perheitä, jotta välttyttäisiin korjaavan tuen tarpeesta kokonaan. Torin Kulman on ollut mahdollista auttaa olemassa olonsa aikana (elokuusta 2010 lähtien) yli 80 perhettä. Yhdestäkään perheestä ei ole tarvinnut tehdä lastensuojeluilmoitusta tuen jälkeen, eikä yksikään perhe joka on Torin Kulmaan tullut ns. lastensuojelun kartoituksen aikana, ei ole tarvinnut lastensuojelun tukitoimenpiteitä enää Torin Kulmaan tulonsa jälkeen.</p>

<p>Torinkulman piirissä olevien perheiden lastensuojeluasiakkuutta seurataan. Yhteistyö seurakunnan ja järjestöjen kanssa Yhteistyö perhetyön ja kotipalvelun kanssa</p>
<p>5. Projektin tavoite</p>
<p>Torin Kulman toiminta-ajatuksena on tukea intensiivisesti ja laaja-alaisesti haastavassa elämäntilanteessa olevaa pikkulapsiperhettä tai odottavaa äitiä/perhettä moniammatillisesti. Kaikkien turkulaisten pikkulapsiperheiden on mahdollisuus hakeutua tarvittaessa tuen piiriin. Mikäli perhe tarvitsee vielä jotakin tukea, niin siitä huolehditaan Torin Kulman jatkoryhmän avulla. Projektin laajentamisella tavoitellaan sitä, että perhe voi siirtyä varhemmin pienemmän tuen avulla kokeilemaan omaa vanhemmuuttaan. Samalla voidaan aloittaa muutama uusi asiakkuus vuodessa.</p>
<p>6. Riippuvuudet, rajaukset ja laajuus</p>
<p>Toiminta on vahvasti riippuvainen Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän osuudesta palvelun tuottamisesta. Seurakuntayhtymä tuo palveluun omat työntekijänsä sekä tarjoaa toiminnan tilat. Riippuvuus palveluun tarkoitettujen asiakkaiden ohjautumisesta palvelun pariin on kiinni pääsääntöisesti neuvolaterveydenhoitajan osaamisesta ohjata perhe Torinkulman asiakkaaksi ja sitä kautta myös jatkoryhmään</p> <p>Moniammatillinen työyhteisö auttaa perhettä. Jokaiselle perheelle tehdään oma suunnitelma, joka mahdollistaa oikeanlaisen tuen perheelle. Oikea-aikainen apu mahdollistaa pienen tuen. Torin Kulmassa on näillä resursseilla mahdollisuus ottaa yhtä aikaa 3-7 perhettä, perheiden koosta riippuen. Ryhmä mahdollistaa vertaistuen ja tukee perheen vanhempia jaksamaan, mutta perheitä on kuitenkin riittävän vähän jotta myös työntekijät pystyvät auttamaan jokaista perhettä. Perheen on mahdollisuus käydä Torin Kulmassa maksimissaan kuuden kuukauden ajan. Mikäli Torin Kulman jälkeen perhe tarvitsee vielä tukea, pyrimme löytämään yhdessä perheen kanssa oikeanlaisen tuen perheelle.</p> <p>Torin Kulma tekee yhteistyötä neuvolan perheohjaajien kanssa sekä muiden Turun kaupungin suljettujen ryhmien/työntekijöiden kanssa.</p> <p>Toiminta liittyy koko perheiden tuen kehittämiseen palvelukokonaisuudessa.</p>
<p>7. Aikataulu ja vaiheet</p>
<p>Perhekeskus Torin Kulma on avoinna maanantaisin, tiistaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin klo 10.-14.30 välisenä aikana.</p> <p>Torin Kulman jatkoryhmä, erityisperhekerho aloittaa toimintansa 8.1.2015. Perhekerho (to klo 9-11-30) on tarkoitettu mm. niille perheille, jotka tarvitsevat jotain tukea Torin Kulman jälkeen.</p>
<p>8. Päätuotokset</p>
<p>Torin Kulman tarkoituksena on saada mahdollisimman moni pikkulapsiperhe selviämään haasteellisesta elämäntilanteesta ilman lastensuojelun tuen tarvetta. Tarkoituksena on ettei pikkulapsiperhe koe syrjäytymistä, eikä ongelmat kasaudu.</p>
<p>9. Tulosten juurruttaminen</p>
<p>Hyväksi todettua toimintamallia juurrutetaan osaksi kaupungin palveluja ja pyritään laajentamaan toimintaa asiakasmäärän tarpeita vastaavaksi. Toiminnan jatkuminen vuoden 2015 jälkeen riippuu seurakunnan mahdollisuudesta olla mukana</p>

10. Organisointi ja avainhenkilöresurssit

Neuvolan perhetuen perheohjaaja, seurakunnan lastenohjaajat
 Lisäys seurakunnan perheohjaajan työpanokseen, tarvittaessa lisäapu neuvolan perhetuesta
 Esimiestuki: neuvolan osastonhoitaja / srk:n oma esimies
 Ohjausryhmä: srk:n perhetyöstä vastaava, ehkäisevästä terveydenhuollosta vastaava, palvelujohtaja

11. Projektin kustannukset ja rahoitus

seurakunnan kustannukset: lastenohjaaja- ja tilakustannukset

	2014	2015	2016	2017	2018	Loput yht.
<i>Projektirahoitettu henkilöstö</i>						
<i>Vakinainen henkilöstö</i>		38000	38000	38000	38000	
<i>Ulkoiset palvelut</i>		12000	12000	12000	12000	
<i>Investoinnit</i>						
<i>Ylläpitokulut</i>		7000	7000	7000	7000	
Kulut yhteensä (-)						
<i>Ulkopuolinen rahoitus</i>		srk kust.				
<i>Säästöt</i>						
Tulot yhteensä (+)						
Kassavirta yhteensä						

12. Riskit

Toiminnalliset riskit
 Seurakunta irtisanoo omalta osaltaan sopimuksen
 Toiminnan sisältöön liittyvät riskit: Palvelu ei vastaa palvelun piiriin ohjautuneiden perheiden tarpeita
 Projektin tavoitteen saavuttamiseen kohdistuvat riskit? palvelun kesto ei ole riittävä
 Asiakkaisiin liittyvät riskit: asiakkaat ovat liian haasteellisia tähän palveluun
 Asiakkaiden ohjautumiseen liittyvät riskit yhteistyötahot eivät osaa ohjata oikeita asiakkaita palvelun piiriin.

Päiväys ja hyväksyjä

<päivämääräkenttä>

<vapaata tekstiä>

Hyväksyjä

<vapaata tekstiä>

Projektitoimisto

Projektin nimi: Voimaperheet

Päivämäärä:	14.1.2015
Toimiala/yksikkö:	<perustiedoista>
Omistaja:	Sirpa Kuronen
Projektipäällikkö:	<perustiedoista>
Yhteyshenkilö:	Pirjo-Riitta Liuksila

37. Tausta

Turun neuvolat ovat olleet mukana Turun yliopiston lastenpsykiatrian Voimaperheet - tutkimushankkeessa, jossa on tutkittu uutta internetin ja puhelimen välityksellä tarjottavaa etähoito-ohjelmaa lasten käytösongelmien ennaltaehkäisevään hoitoon. Tutkimushankkeen päättyessä vaikuttavaksi todettua menetelmää halutaan kokeilla normaalitoiminnassa. Pilottivaihe esitetään toteutettavaksi tutkimusyhteistyönä Turun yliopiston kanssa. Tällä hetkellä lapsiperheet, joilla on haasteita lapsen kasvatuksessa ja arkitilanteiden ohjauksessa, saavat apua tilanteeseensa neuvolasta, varhaiskasvatuksesta tai psykososiaalisesta tuesta. Vaikeimmat tapaukset ohjautuvat kasvatus- ja perheneuvolaan. Neuvolan käytössä ei ole video-ohjausta eikä kuntouttavissa toiminnoissa ole käytössä puhelinohjauksella annettavaa tukea. Oletus on että tämän toiminnan avulla saadaan vähemmän kasvatus- ja perheneuvolan varhaisemmat asiakkuudet ja päiväkodissa lasten käyttäytyminen helpottuu, Kanadassa saatujen kokemusten perusteella

38. Asiaan liittyvät päätökset

Sosiaali- ja terveyslautakunta 11.11.2014 § 267 on tehnyt päätöksen hankkeeseen osallistumisesta

39. Perustelu ja strategiakytkös

Voimaperheet -hankkeessa on voitu internetin ja puhelimen välityksellä tarjota ennaltaehkäiseviä mielenterveyspalveluita kustannustehokkaalla tavalla suurelle osalle väestöä. Uusi tekniikka on mahdollistanut myös mielenterveyttä edistävien palveluiden tarjoamisen asiakaslähtöisesti ajasta ja paikasta riippumatta. Voimaperheet -hoito-ohjelman taustalla ovat lasten lisääntyneet käyttäytymisongelmat, vanhempien kasvatusneuvonnan tarve sekä lapsille suunnattujen matalan kynnyksen mielenterveyspalvelujen vähäisyys. Lasten mielenterveysongelmien esiintyvyyttä kartoittavissa tutkimuksissa on osoitettu toistuvasti, että lapsuuden häiriökäyttäytymisen ja aikuisiässä ilmenevien sosiaalisten ja mielenterveyden ongelmien välillä on vahva yhteys. Lapsuuden

käytösongelmia voidaan ennaltaehkäistä ja hoitaa tarjoamalla perheelle keinoja omien kasvatustaitojensa kehittämiseen ja lasten ongelmien hallitsemiseen.

Strategiassa: sähköisten palveluiden käyttöönotto ja kehittäminen

Strateginen painopiste: Lapset, nuoret ja lapsiperheet saavat tarvitsemaansa tukea riittävän aikaisin, Lastensuojelun asiakkaana olevien 0-17 -vuotiaiden määrä laskee.

Strategisen linjauksen tunnus: 2.1.2

40. Hyödyt ja sidosryhmät

Välittömät hyötyjät: interventiossa mukana olevat lapsen ja heidän perheensä. Perheiden ongelmina voivat olla mm.

lasten käyttäytyminen, ADHD ongelmat, uniongelmat ja tunne-elämän ongelmat helpottuvat, vanhemmuustaitojen paraneminen.

Kohderyhmä neuvolan kirjoissa olevista 4-vuotiaista 3 %

Välilliset hyötyjät: Varhaiskasvatus ja muut korjaavat palvelut sekä aikuispalvelut

41. Projektin tavoite

- 1) Lasten käytöshäiriöiden ehkäiseminen ja niiden vaatimien raskaampien palvelujen tarpeen vähentäminen
- 2) Perheille voidaan tarjota asiakaslähtöinen tutkittuun tietoon perustuva matalan kynnyksen palvelu, jossa hyödynnetään uusia sähköisiä menetelmiä
- 3) Turussa pystytään jatkamaan Voimaperheet -tutkimushankkeen aikana käyttöön otetun Neuvolakyselyn sekä siihen liittyvän palautteen käyttöä lapsen psykososiaalisen toimintakyvyn arvioimiseksi
- 4) Ennaltaehkäisevän hoito-ohjelman tavoitteena on:
 - parantaa lyhyellä aikavälillä lapsen lähipiirin elämänlaatua ja vähentää psyykkistä kuormitusta lapsen haasteellisen käyttäytymisen vähentyessä
 - parantaa lapsen sosiaalista suoriutumista sekä koulu- ja oppimisvalmiuksia
 - vähentää lapsen tarvitsemaa erityistä tukea varhaiskasvatuksessa ja koulussa
 - vähentää erikoissairaanhoidon ja lastensuojelun palvelujen käyttöä
 - pitkällä aikavälillä ennaltaehkäistä lapsen mielenterveysongelmia ja syrjäytymistä, ja tuottaa merkittäviä kustannushyötyjä korjaavien palvelujen käytön vähentymisenä.

Vanhempien paremmat valmiudet pärjätä myös haastavien tilanteiden kanssa vähentää lastensuojelun tarvetta. Mikäli perhe tarvitsee jatkossakin kasvatuksellista tukea, Voimaperheiden toimintamalli antaa hyvän perustan kasvatus- ja perheneuvolan työlle

42. Riippuvuudet, rajaukset ja laajuus

- 1) Perheille voidaan tarjota asiakaslähtöinen tutkittuun tietoon perustuva matalan kynnyksen palvelu, jossa hyödynnetään uusia sähköisiä menetelmiä
- 2) Turussa pystytään jatkamaan Voimaperheet -tutkimushankkeen aikana käyttöön otetun Neuvolakyselyn sekä siihen liittyvän palautteen käyttöä lapsen

psykososiaalisen toimintakyvyn arvioimiseksi

- 3) tukea voidaan tarjota aluksi tiettyjen neuvolapiirien asiakkaille (Hirvensalo, Mäntymäki, Vasaramäki): määrällinen rajoitus n. 40 lasta perheineen/vuosi
- 4) tuki tarjotaan suomen- ja ruotsinkielellä

43. Aikataulu ja vaiheet

Tarkempi aikataulu

Pilotti käynnistyy vuoden 2015 alussa ja kestää vuoden 2016. Neuvoloiden 4-vuotislomakkeet kierrätetään tutkimusyksikön kautta, jolloin voimaperhehankkeeseen seuloutuvat tiettyjen neuvoloiden lapset, joiden saama pistemäärä edellyttää puuttumista lapsiperheen tilanteeseen. Hankkeen aikana selvitetään yhteistyössä Turun kanssa hoito-ohjelman käyttöönoton vaikutuksia lapsiperheiden hyvinvointiin ja palvelujen käyttöön sekä menetelmän soveltuvuutta perusterveydenhuollon palveluvalikoimaan. Näiden vaikutusten selvittämiseksi hankkeen keston tulisi olla vähintään kaksi vuotta.

44. Päätuotokset

Voimaperheet-työryhmä toimittaa Turun kaupungille

- 1) Neuvolan määräaikaistarkastukseen liittyvän seulonnan myöhemmin sovittaville ikäluokille sekä seulontaan liittyvän palautteen.
- 2) Koulutusta seulontaan liittyen neuvolatyötä tekeville terveydenhoitajille ja lääkäreille sekä päiväkotien henkilökunnalle.
- 3) Voimaperheet-hoito-ohjelman sovitulle määrälle perheitä, joiden seulonnan tai muun arvion perusteella katsotaan hyötyvän siitä.
- 4) Palautteen ja yhteenvedon hoito-ohjelman toteutumisesta perheelle, terveydenhoitajalle ja lääkärille.
- 5) Arvio/suunnitelma toiminnan laajentamisen hyödyistä ja vaatimuksista

Mallit, joilla helpotetaan toimintatapoja eri palveluja tuottavissa yksiköissä: haasteellisten lasten ohjaus, kodin ja varhaiskasvatuksen yhtenäiset pelisäännöt, varhaisen perhetuen tarve helpottuu, lastensuojelun asiakkaiden ohjaus helpottuu

45. Tulosten juurruttaminen

Tutkimuksessa kehitettyjen toimintatapojen käyttöönotto koko neuvolaikäisten lasten kohdalla yhteistyössä psykososiaalisen palvelun ja varhaiskasvatuksen kanssa. Selvitettävä miten tutkimustulokset saadaan istutettua omaan työhön vai tullaanko jatkossa toteuttamaan kumppanuutena.

46. Organisointi ja avainhenkilöresurssit

erillinen hankehenkilökunta
vaatii neuvolahenkilökunnan resurssia etsittäessä hankkeesta hyötyviä lapsiperheitä

47. Projektin kustannukset ja rahoitus

Arvio projektin aikaisista kustannuksista, yhden vuoden käyttökustannuksista ja hyödyistä, arvio ulkopuolisesta rahoituksesta

Tarkistettu kannattavuuslaskelma

Löytyiskö Andrelta? en osaa sanoa

	2014	2015	2016	2017	2018	Loput yht.
<i>Projektirahoitettu henkilöstö</i>						
<i>Vakinainen henkilöstö</i>						
<i>Ulkoiset palvelut</i>		60000	60000			
<i>Investoinnit</i>						
<i>Ylläpitokulut</i>						
Kulut yhteensä (-)						
<i>Ulkopuolinen rahoitus</i>						
<i>Säästöt</i>						
Tulot yhteensä (+)						
Kassavirta yhteensä						

<Tuodaan salkusta>

48. Riskit

Hanke on yhteisprojekti yliopiston kanssa ja selvitettävä mahdollisuudet muotouttaa väliintuloa Turun kaupungin omaan organisaatioon esim varhaiskasvatus, kasvatus- ja perheneuvola, neuvolatyö.

Hanke loppuu eikä pystytä hyödyntämään kehitettyä ohjausmallia omana työnä eikä ostopalveluna.

Päiväys ja hyväksyjä

<päivämääräkenttä>

<vapaata tekstiä>

Hyväksyjä

<vapaata tekstiä>

Projektitoimisto

Projektin nimi: Lastensuojelun avohuollon kehittäminen

Päivämäärä:	8.1.2015
Toimiala/yksikkö:	Perhe- ja sosiaalipalvelut / sosiaalityö
Omistaja:	Sirpa Kuronen
Projektipäällikkö:	Minna Virta
Yhteyshenkilö:	Minna Virta

49. Tausta

i-avuste: Kuvaa tarpeen historia. Kuvaa, mitä tarpeen osalta on aiemmin tehty ja mikä tilanne on nyt.

Lastensuojelulakin on viime vuosina tullut useita muutoksia. Vuosien 2008–2010 muutokset koskivat avohuollon lastensuojelussa mm. lastensuojelutyön suunnitelmallisuutta, ehkäisevää lastensuojelua, ilmoitusvelvollisuutta, työprosessien kuvaamista laissa, menettelytapoja sekä päätöksentekojärjestelmän uudistamista, väliaikaisen määräyksen hakemista, läheisverkoston ja lapsen osallisuuden vahvistamista ja asiaan osallisten kuulemisesta. Vuonna 2011 lakiin tuli määräys siitä, että kunnan on järjestettävä sosiaalihuollon palvelut lastensuojelun sosiaalityöntekijän arvion mukaisesti. Vuonna 2012 määriteltiin, että huostaan otettujen lasten sijaishuolto on järjestettävä ensisijaisesti perhehoidossa ja velvollisuus ilmoittaa poliisille epäily lapseen kohdistuneesta seksuaalirikoksesta laajeni. Vuoden 2015 muutos velvoittaa kunnan järjestämään lapsiperheille välttämättömän kotipalvelun 1.1.2015 alkaen. Perhetyötä, tukihenkilöitä ja -perheitä sekä vertaisryhmätoimintaa on jatkossa oltava saatavilla ilman lastensuojelun asiakkuutta 1.4.2015 alkaen. Vuonna 2016 tulevat voimaan lastensuojelun kiireellistä sijoitusta koskevat lastensuojelulain muutokset.

Yllämainitusta käy ilmi, että lastensuojelun kenttä on ollut muutosten kohteena ollut jo pitkään. Vuoden 2015 muutosten tarkoituksena siirtää painopistettä erityispalveluista yleispalveluihin, vahvistaa asiakkaiden yhdenvertaisuutta ja palveluiden asiakaslähtöisyyttä sekä tiivistää viranomaisten yhteistyötä. Tavoitteena on mahdollisimman tehokas ja lyhytkestoinen tuki kuitenkin siten, että pidempiaikaiset palvelut turvataan niitä tarvitseville.

Vuotuiset asiakasmäärät avohuollon lastensuojelussa ovat pysyneet vuodesta 2012 alkaen suunnilleen samalla tasolla eli noin 2400-2500. Turussa kiireellisiä sijoituksia tehtiin vuoden 2013 aikana 28,1 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Vuoden 2014 kiireellisten toteutumassa on huomattavissa laskua.

- Avohuollon sijoituksissa hälyttävä kasvu. Tämä johtuu paljon siitä, että lapsi on sijoitettu vanhempiansa kanssa päihde- tai perhekuntoutukseen. Perheitä pyritään kuntouttamaan mahdollisimman paljon, ettei jouduta raskaisiin palveluihin eli lasten huostaanottoon.
- Nuorten osuuden kasvu
- Jo tehdyt panostukset avohuoltoon eivät ole vähentäneet sijaishuollon tarvetta eivätkä kustannuksia, hillinneet kasvua kylläkin. Tämä johtunee siitä, että avohuoltoon sijoitetut

määrärahat ovat Turussa Kuusikkokuntia merkittävästi pienemmät edelleenkin (Turku 5,5 milj, Tampere, 9,5 milj., Oulu 7,3 milj. euroa)

- Johtopäätös: tarvitaan vielä jotain muuta

Yksi keskeinen avohuollon auttamisen muoto on sosiaalityöntekijän tekemä sosiaalityö lapsen, nuoren ja perheen kanssa. Tästä syystä sosiaalitoimistojen kokoa, aluejakoa ja asiakasmääriä tasattiin vuonna 2014. Koska toimistojen kokoja ja asiakasmääriä on saatu tasattua, esimiehen tuki jakautuu oikeudenmukaisemmin lastensuojelua tekeville sosiaalityöntekijöille ja lisäksi työtaakka jakautuu oikeudenmukaisemmin. Olennaista oli työnjaossa tapahtunut muutos eli lastensuojelunperheistä vastaavat tietyt sosiaalityöntekijät ja lapsi- ja aikuisperheistä taas tietyt sosiaalityöntekijät. Lastensuojelutarpeen selvitykset tehdään edelleen lastensuojelutyöntekijän toimesta, vaikkakin asiakkuusmääritelmä muuttuu 1.4.2015 siten, että tarpeenselvityksessä oleva lapsi ei ole vielä lastensuojelun asiakas. Avohuollon lastensuojelun sosiaalityö on keskitetty.

- kotona tehtävän työn painottaminen
- perheiden kuntouttaminen päihde- ja perhekuntoutuksissa
- vastaanottokotien työn kehittäminen

50. Asiaan liittyvät päätökset

Otsikot ja diaarinumerot

Otsikot ja diaarinumerot

Lastensuojelua on käsitelty lautakunnassa seuraavasti:

17.2.2010 § 48; Lastensuojelun sijaishuollon kehittäminen

8.12.2010 § 356 Lastensuojelun kehittäminen

28.3.2012 § 137; Lastensuojelun palvelujärjestelmän uudistaminen vuosina 2012–2016

25.4.2012 § 173; Lastensuojelun palvelujärjestelmän uudistaminen vuosina 2012–2016

12.6.2013 § 149; Hyvinvointitoimialan talouden sopeuttamistoimenpiteet vuonna 2013 ja suunnitelmakaudella (ehkäisevä lastensuojelu siirtyi neuvolaan)

10.6.2014 § 169 Sosiaali- ja terveystalokunnan päätös.

Lastensuojelun rakennemuutos on hyvinvointitoimialan strategisen sopimuksen tavoite vuosille 2015-2017.

51. Perustelu ja strategiakytkös

i-avuste:

1. ***Kuvaa ongelma tai haaste, joka halutaan ratkaista.***
2. ***Miksi muutos on tärkeää?***
3. ***Mitä tapahtuu, jos ei tehdä mitään?***

Hyton strateginen sopimus: Lastensuojelun palvelurakenne uudistetaan avohuoltoon ja perhehoitoon painottuvaksi

- Asiakastarpeen muutokset: Lastensuojelun asiakasmäärän kasvu näyttäisi pysähtyneen vaikka väestöosuus onkin vielä kasvanut. Kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten määrä on edelleen kasvanut. Avohuoltoon tarvitaan resursseja ja toimintatapojen uudistamista. Avohuollon työn mahdollisuuksia rajoittaa lastensuojelun vinoutunut palvelu- ja kustannusrakenne, joka sitoo henkilöresursseja ja rahaa sijaishuoltoon.

Lastensuojelu ei kuitenkaan koskaan toimi yksin perheen kanssa. Vaikka sosiaalityöntekijän aikaresursseja on saatu lisättyä, tarvitaan lapsen tilanteen korjaamiseksi kaikkia lapsen/perheen kanssa olevien yhteistyökumppaneiden työpanosta. Vastuusosiaalityöntekijä yhteistyössä lapsen ja hänen vanhempiansa ja tarvittaessa myös yhteistyökumppaneiden kanssa määrittelee tarvittavat palvelut ja yhteistyömuodot ja ne kirjataan lapsen asiakassuunnitelmaan. Näin ollen erittäin tärkeitä ovat ne kaikki lastensuojelun tukitoimet, joita sosiaalityöntekijä tarjoaa tai joihin hän lasta/lapsen perhettä. On erittäin tärkeää, että lastensuojelun sosiaalityöntekijällä on käytettävissään tarvittavat tukitoimet tarvittavassa laajuudessaan ja siinä aikataulussa mikä on lapsen hyvinvoinnin kannalta olennaista. Näitä tukipalveluja ovat avohuollon lastensuojelussa omina resursseinaan intensiivinen perhetuki ja lastensuojelun perhetyö. Lisäksi omat vastaanottokodit toimivat tärkeinä avohuollon tukitoimena. Lisäksi muut kaupungin toimivat kuten päihde- ja mielenterveyspalvelut, terveydenhuolto, päivähoito, koulut ovat tärkeitä yhteistyökumppaneita. Myös stettujen tukipalvelujen joukko on laaja: perhe- ja päihdeperheostopalvelut, ammatilliset tukihenkilöt, kotona tehtävä perhekuntoutus, kotiin vietävä

perhearviointi ja vanhemmuuden arviointi, lastensuojelun perhetyö, lastensuojelun intensiivinen perhetyö, lastensuojelun kriisiperhetyö vapaaehtoinen tukihenkilötoiminta, ammatillinen tukihenkilötoiminta, tuettu asuminen, ammatilliset tukiperheet, vaativa vauvaperhetyö, valvotut ja tuetut tapaamiset sekä valvotut tapaamisvaihdot, A-klinikka.

Jos palvelu- ja kustannusrakennetta ei saada enemmän avohuoltopainoitteiseksi, ei pysytäkään vastaamaan lastensuojelun lasten ja perheiden tarpeisiin, jolloin joudutaan raskaisiin palveluihin kuten huostaanotot ja niissä erityiseen kustannusraskaisiin palveluihin kuten ostopalvelut.

52. Hyödyt ja sidosryhmät

i-avuste:

Mitä, mihin muutos vaikuttaa, minkälaisia hyötyjä tavoitellaan, ovatko hyödyt mitattavissa? Kuka hyötyy muutoksesta? Kuinka merkittävästä kohderyhmästä/asiakassegmentistä on kyse?

Vuosittainen asiakasmäärä 2.400 eli avohuollon lastensuojelun lapset.

Tavoitteena on avohuollon palvelujen ja sosiaalityön (kustannusten myös) osuuden kasvattaminen lastensuojelun kustannuksista (Tku 13,3 % avohuolto ja 87,7 % sijaishuolto, kuusikkokunnat keskimäärin avohuolto 20,9 % ja sijaishuolto 79,1 %). Tarkoituksena on saada avohuoltoon lisää resursseja ja panostusta.

1. Muutoksen avulla saadaan lastensuojelun avohuollon sosiaalityöhön enemmän resursseja. Asiakasmääritys on muuttunut vuoden 2015 alusta alkaen siten, että lastensuojelutarpeen selvittelyvaiheessa olevat lapset eivät ole enää lastensuojelun asiakkaita, joten siten lastensuojelun asiakasmäärät tulevat laskemaan teknisesti. Tosiasiallisesti lastensuojelun asiakkaiden määrä ei kuitenkaan laske, koska lastensuojelutarpeen selvittelyvaiheen tekee edelleen lastensuojelun sosiaalityöntekijä. Uudessa organisaatiossa lastensuojelun avohuollon sosiaalityöntekijä hoitaa ainoastaan lastensuojeluasiakkaina olevien lapsiperheiden sosiaalityön. Lapsiperheet, joilla ei ole lastensuojelun asiakkuutta, siirtyvät aikuissosiaalityöhön.
2. Työkuorman tasaaminen Sosiaalitoimistojen koot tulevat samankokoisiksi
3. Lastensuojelun osaamisen vahvistuminen Lastensuojelun osaaminen keskittyy samoille työntekijöille. Osallistutaan Kuntaliiton ja THL:n projektiin valtakunnalliseen lastensuojelun vaikuttavuusmittarin kehittämiseen. toimenpide
4. Palvelujen tarkoituksenmukainen ja kustannustietoinen käyttäminen ja laadun varmistaminen Lastensuojelun avohuollon tukipalvelut on kilpailutettu ja tuloksena ovat laadukkaat tukipalvelut. Lastensuojelun avohuollon tukipalveluja käytetään tarkoituksenmukaisesti siten, että ensisijaisesti käytetään omia tukipalveluja ja toissijaisesti ulkoa ostettuja palveluja kuitenkin siten, että lapsen/perheen tarve määrittelee palvelun.

Lastensuojelun palvelurakenne uudistetaan avohuoltoon ja perhehoitoon painottuvaksi	Lähtötaso /vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Lastensuojelun kokonaiskustannusten jakautuminen avohuollon ja sijoitusten kustannuksiin. Avohuollon osuus kasvaa Strategisen linjauksen tunnus: 2.1.2	2009/31033202 avohuolto	41338502 € avohuolto	avohuollon osuus nousee	avohuollon osuus nousee	avohuollon osuus nousee	avohuollon osuus nousee	avohuollon osuus nousee	avohuollon osuus nousee
	12,8%, sijoitukset 87,2%.	13,3%, sijoitukset 86,7%						
Toimenpiteet: Lastensuojelun ja perhepalveluiden kokonaisvaltainen uudistaminen (2.1.1 ja 2.1.2 ja 2.1.3).								

Vahvistetaan avohuollon lastensuojelutyötä	Lastensuojeluilmoitusten ja pyyntöjen määrä (kumulatiivinen)	5700
	Lastensuojeluilmoitusten ja pyyntöjen kohteena olevien lasten määrä (kumulatiivinen)	2600

	Lastensuojelun avohuollon piirissä olevat 0-17 – vuotiaat lapset (kumulatiivinen)	2250
	Lastensuojelun perhetyötä saavien perheiden määrä (kumulatiivinen)	300
	Lastensuojelun intensiivistä perhetukea saavien perheiden määrä (kumulatiivinen)	80
	Uusien huostaan otettujen lasten määrä (kumulatiivinen)	laskeva
Perhe- ja sosiaalipalveluiden palvelut tuotetaan palvelutakuiden mukaisesti	Lastensuojelun palvelutakuut * <ul style="list-style-type: none"> • lastensuojelun välitön tilannearvio • lastensuojelutarpeen selvityksen vireille tulo • selvitys lastensuojelun tarpeesta 	heti < 7vrk < 3kk
Ehkäisevää ja perhekeskeistä työtettä vahvistetaan	Lapsiperheiden kotipalvelun saatavuus % -osuus 0-12- v lapsiperheistä (% / perheiden määrä)	4 %, 500 perhettä
	Neuvolan perhetuen piirissä olevat alle 1-v perheet (% / perheiden määrä)	12 %/220 %
	Sosiaalihuoltolain mukaisiin perhepalveluihin siirtyvien lapsiperheiden palvelujen järjestäminen uuden lain mukaan, lastensuojelun avohuollosta siirtyvien asiakkaiden määrä (laki muuttuu 2015 aikana)	käynnist ysmittar i
53. Projektin tavoite		
Mitä projektilla tavoitellaan ja kenelle 1. Tavoitteena on parantaa lastensuojelun vaikuttavuutta. 2. Lisätä lastensuojelun toimintamahdollisuuksia 3. Parantaa lastensuojelutyöntekijöiden työskentelyedellytyksiä ja uudistaa työprosesseja.		
54. Riippuvuudet, rajaukset ja laajuus		
i-avuste: Mitä projektissa tehdään, mitä ei, mihin muuhun tekemiseen projekti liittyy. Projekti on osa lastensuojelun rakennemuutosta. Sillä on yhdyspinnan varhaisen tuen ja ehkäisevän työn kehittämiseen, sijaishuollon kehittämiseen sekä aikuissosiaalityössä jaterveyspalveluissa lastensuojeluperheiden vanhempien palvelujen kehittämiseen niin, että myös perheen lapset huomioitaisiin.		
55. Aikataulu ja vaiheet		
i-avusta: Aikataulutetut päävaiheet, ml. koulutus, hankinta		

Asiakasjaot tehty vuoden 2014–2015 vaihteessa.
Työntekijöitä koulutettu etukäteen vuoden 2014 syksyllä.
30.1.2015 on sovittu palaveri, jossa mukana avohuollon ja sijaishuollon toimijoita, yhteistyötapaamisten suunnitteluvuodelle 2015

- Lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden asiakaskohtaisen työajan lisääminen: 1-6.2015
- Osallistuminen valtakunnalliseen vaikuttavuusmittarin kehittämiseen avohuollon lastensuojelussa, lisäkoulutus lastensuojelun vaikuttavuuden lisäämiseksi vuosi 2015-2016
- Lastensuojelutarpeen selvityksiin saadaan lisää työaika.
- Lapsen tapaamisiin ja kohtaamiseen saadaan lisää työaika.
- Lastensuojelulapsen perheen tilanteen selvittämiseen tulee lisää työaika.
- Lisäksi perheen tilanteeseen päästään aikaisemmin puuttumaan, koska tarpeenselvitykset saadaan tehtyä nopeammin. Nämä voivat olla mittareita tekemiselle ja onnistuneelle toteutukselle.
- Perheiden arviointiprosessin kehittäminen, kotiinpäin tehtävä työ
- Mäntymäen perhekeskus: Jalkautuva työ, vastaanottokodin jalkautuminen sijoitetun lapsen/nuoren ja hänen perheenarkeen, tavoitteena on lapsen/nuoren kotiutuminen mahdollisimman varhain.
- Perheiden arviointiprosessin kehittäminen
- Perhehoidon huomioiminen sijoitusvaihtoehtona aiempaa useammin; Avohuollon lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän tietoisuutta perhehoidosta sijaishuollon vaihtoehtona tulee lisätä, perheen motivoiminen perhehoitoon tulisi aloittaa jo sijoitusvaiheessa.
- vastaanottokotien työn kehittäminen
- Päivystysperhekäytäntö osaksi pienten lasten vastaanottokodin toimintaa (avohuollon sijoitukset perhehoitoon)
- Mäntymäen vastaanottokodin ja avohuollon lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän rooli perhesijoitusprosessissa

56. Päätuotokset

i-avuste: Projektissa syntyvät päätuotokset ja niiden laatukriteerit
Projektin päätuotoksena on uusi, vaikuttavampi lastensuojelun avohuollon toimintatapa. Toimintatapa on kuvattu yhteiseen toimintasääntöoppaaseen, avohuollon laatukäsikirjaan ja sen käyttöönotto on organisoitu.

57. Tulosten juurruttaminen

i-avuste: Alustava suunnitelma siitä, miten projektin tulokset otetaan käyttöön organisaatiossa ja/tai miten ne ovat siirrettävissä muualle

Avohuollon lastensuojelun ja sijaishuollon sijoittajasosiaalityöntekijät ja ohjaajat ottavat uudet toimintamallit käyttöön.

<Syötetään tällä lomakkeella>

58. Organisointi ja avainhenkilöresurssit

Projektiorganisaatio

Avohuollon lastensuojelun ja aikuis- ja lapsiperhesosiaalityön organisaatiotyöryhmän jatkoseurantaryhmän jäsenet.

Avainhenkilöresurssit ja osaaminen

Sosiaalitoimistojen esimiehet ja sosiaalityöntekijät. Sijaishuollon upsin esimies.

Miten projekti vaikuttaa yksikön/organisaation muuhun henkilöstötarpeeseen ja osaamiseen?

Uusia työntekijöitä ei palkata projektin eteenpäin viemiseen.
 Projektiin osallistuvat työntekijät tekevät projekti oman työn ohella.
 Koulutustarpeet liittyvät sosiaalityön avohuollon arviointiprosessin laadullisen sisältötyön kehittämiseen
 <Tuodaan Ohjaus välilehdet (Projektiorganisaatio)> + <Tuodaan resurssoinnista perustiedot>

59. Projektin kustannukset ja rahoitus

Arvio projektin aikaisista kustannuksista, yhden vuoden käyttökustannuksista ja hyödyistä, arvio ulkopuolisesta rahoituksesta

Tarkistettu kannattavuuslaskelma

Lastensuojelun palvelurakenne uudistetaan avohuoltoon ja perhehoitoon painottuvaksi	Lähtötaso /vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Lastensuojelun kokonaiskustannusten jakautuminen avohuollon ja sijoitusten kustannuksiin. Avohuollon osuus kasvaa Strategisen linjauksen tunnus: 2.1.2	2009/31033202 avohuolto 12,8%, sijoitukset 87,2%.	41338 502 € 13,3% , sijoitukset 86,7%	avohuollon osuus noussee	avohuollon osuus noussee	avohuollon osuus noussee	avohuollon osuus noussee	avohuollon osuus noussee	avohuollon osuus noussee
Toimenpiteet: Lastensuojelun ja perhepalveluiden kokonaisvaltainen uudistaminen (2.1.1 ja 2.1.2 ja 2.1.3).								

	2014	2015	2016	2017	2018	Loput yht.
Projektirahoitettu henkilöstö						
Vakinainen henkilöstö						
Ulkoiset palvelut						
Investoinnit						
Ylläpitokulut						
Kulut yhteensä (-)						
Ulkopuolinen rahoitus						
Säästöt						
Tulot yhteensä (+)						
Kassavirta yhteensä						

<Tuodaan salkusta>

60. Riskit

Merkittävimmät riskit (mm. liittyen projektin kompleksisuuteen, osaamiseen, avainhenkilöihin, innovatiivisuuteen, hyötyjen saavuttamiseen, toimintaympäristön muutoksiin, tulosten siirtämiseen käytäntöön) ja keinot niiden hallintaan

Riskinä on se, että lastensuojelun tukitoimia antavat tahot eivät sitoudu. Riskinä on myös se, että lastensuojelun tukipalvelujen hankintaosaaminen ei ole toivotulla tasolla.

Mikäli lastensuojelun kustannuskehitystä ei saada käännettyä, ei avohuollon lastensuojelussa pystytä toimimaan tarkoituksenmukaisesti ja panostamaan asiakkaisiin lasten ja perheiden tarvitsemalla tavalla. Haaste/ongelma on siinä, että saadaan käyttöön kaikki tarvittavat tukitoimet, ne ovat laadullisesti hyviä ja kaikki palveluja tarjoajat saadaan toimimaan yhteistyössä lapsen ja hänen vanhempiensa kanssa.

Päiväys ja hyväksyjä

<päivämääräkenttä>

<vapaata tekstiä>

Hyväksyjä

<vapaata tekstiä>

Projektitoimisto

Projektin nimi: Sijaishuollon ostopalvelujen käytön vähentäminen

Päivämäärä:	14.1.2015
Toimiala/yksikkö:	Hyvinvointitoimiala /sijaishuollon sosiaalityö
Omistaja:	Sirpa Kuronen
Projektipäällikkö:	Eira Virolainen
Yhteyshenkilö:	Eira Virolainen

61. Tausta

i-avuste: Kuvaa tarpeen historia. Kuvaa, mitä tarpeen osalta on aiemmin tehty ja mikä tilanne on nyt.

Sijaishuollon ostopalvelujen kustannukset ovat lisääntyneet vuosittain. Yli puolet (57%) vuonna 2014 uusista sijoitetuista lapsista on ollut yli 15-vuotiaita. Huostaanottoon johtaneet syyt ovat olleet sen kaltaisia, että lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä, vastaanottokoti ja sijoittajatyöntekijä ovat katsoneet sijoituksen ulkopuoliseen laitokseen olevan lapsen edun mukaista. Em. ongelmat ovat liittyneet esim. nuoren päihteiden käyttöön, mielenterveysongelmiin tai käytöshäiriöihin. Myös laitoksen yhteydessä sijaitseva koulu on ollut välttämättömyys osalle ostopalveluihin sijoitetuista nuorista. Muita syitä ovat olleet aggressiivinen käyttäytyminen, karkailu, etäisyyden saaminen epäsuotuisaan verkostoon, kulttuuriset syyt.

Sijaishuollon ostopalvelut on kilpailutettu, vuosi 2016 on optiovuosi. Yksittäistapauksissa on käytetty suora hankintapaikkoja, mikäli sijoitettavan lapsen tilanne on sitä vaatinut.

Sijoituspalaveri kokoontuu viikoittain. Jokainen sijoitustapaus käsitellään viikoittaisessa sijoituspalaverissa, jossa ovat mukana ups johtava sosiaalityöntekijä, vastaanottojen sosiaalityöntekijät ja sijoittajasosiaalityöntekijät. Sijaishuollon toimistopäällikkö ja Mäntymäen perhekeskuksen johtaja ovat osallistuneet ao. kokoukseen kerran kuukaudessa.

Ohjeistuksena on, että jokainen uusi ostopalvelusijoitus tuodaan tiedoksi sijaishuollon toimistopäällikölle. Sijoittavat sosiaalityöntekijät kirjaavat ajantasaisesti perusteet ostopalvelulaitoksen käytön välttämättömyydestä o- asemalla olevaan tiedostoon uuden sijoituksen osalta.

Jokaisen lapsen kohdalla, jolle mietitään ostopalvelusijoitusta, käydään läpi myös mahdollisuus sijoittaa lapsi omaan lastenkotiin. Mikäli tämä arvioidaan mahdolliseksi, asiasta käydään neuvottelu ao. lastenkodin johtajan kanssa. Viimekädessä sijaishuoltopaikan valinnan tekee avohuollon lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä, pääsääntöisesti vastaanottokodin arvioon perustuen. Sijoittavat työntekijät etsivät sopivaa sijaishuoltopaikkaa em. arvioihin perustuen.

Vastaanottokodit ovat kehittäneet arviointityönsä koostamiseksi lausuntopohjan, jossa on kirjattuna lapsen kokonaistilanne, tarpeet sijaishuollon aikana sekä vastaanottokodin suositus sijaishuoltopaikaksi. Ao. lausunto lähetetään lapsen asioista vastaavalle sosiaalityöntekijälle. Ao. lausunnon kehittämisen pohjana on ollut saada lausunnossa näkyväksi lastensuojelulain 50§ mukaisesti lapsen tarpeet sijaishuollon aikana.

Erityisen huolenpidon päätökset ovat lisääntyneet. Erityisenhuolenpidon päätös tehdään tilanteessa, että lapsi on vakavasti vaaraksi itselleen ja muille sijaishuoltopaikassa oleville lapsille, mutta ei ole psykiatrisen hoidon tarpeessa (lääkäri tekee em. arvion psykiatrisen hoidon tarpeesta). Erityisen huolenpidon hoitovuorokausihinta on 500-600€. Vuonna 2014 Eho hoitovuorokausia on ollut 927, kustannukset arviolta n. 509850€.

Sijaishuollon muutospäätös ulkopuolisista laitoksista toiseen ulkopuoliseen laitokseen on tehty 22 lapselle. Käytännössä tämä tarkoittaa, että lapsi on jouduttu sijoittamaan tukevampaan laitokseen, jolloin myös hoitovuorokausihinta on kasvanut. Sijaishuollon muutosten taustalla on esim. nuoren toistuva karkailu, oman terveyden vaarantaminen, päihteiden käyttö.

Omien laitosten käyttöasteen nostaminen

Vuoden 2014 aikana omien laitosten käyttöaste on joissakin yksiköissä laskenut. Syynä tähän on ollut se, että perhehoitoon tai luvanvaraiseen perhehoitoon on voitu sijoittaa pääsääntöisesti kaikki alle kouluikäiset ja alakouluikäiset lapset. Yli 15-vuotiaiden (joita on ollut puolet sijoitettavista lapsista) ongelmatilanne on ollut sen kaltaista, että lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä, vastaanottokoti ja sijoittavat sosiaalityöntekijät ovat arvioineet nuoren tarvitsevan ulkopuolista laitosta. Ei ole tarkoituksen mukaista, että kaikki päihde- tai mielenterveysongelmista kärsivät nuoret sijoitettaisiin samaan yksikköön Turussa, osaamista tulee hajauttaa kaikkiin yksiköihin.

Omiin pitkäaikaisiin laitoksiin sijoitetuista lapsista 6 lasta on jouduttu sijoittamaan ulkopuoliseen laitokseen vuonna 2014.

Laitosten huoneluku

Moikoisten, Makslankadun ja Luostarinkadun lastenkotien paikkaluku ei vastaa laitoksen huonelukua. Em. laitoksissa huoneluku on 12 ja paikkaluku 14. Sijoitettavat lapset ovat yhä vaikeahoitaisempia. Lasten sijoittaminen samaan huoneeseen tulee kyseeseen vain yksittäistapauksissa. Turun omissa lastenkodeissa on yhteensä 92 paikkaa, mutta vain 84 huonetta sijoitettaville lapsille.

Laitosten henkilöstöresurssi:

Vuosille 2013 ja 2014 on henkilöstösuunnitelmaan esitetty lastenhoitajavakanssien muuttamista ohjaajavakansseiksi. Sijoitettavien lasten vaikeahoitoisuus edellyttää henkilökunnalta riittävää koulutusta ja osaamista. Puolukkatien ja Moikoisten

lastenkotien henkilöstöresurssi ei vastaa sijoituspaikkojen määrää.

Henkilöstön ammatillinen koulutus:

Omien laitosten henkilökunnan osaamista pyritään vahvistamaan yksikkökohtaisen työnohjauksen ja koulutuksen keinoin. Vuonna 2015 järjestetään yhteistyössä Turun Ammatti-instituutin kanssa koulutusta psyykkisesti oireilevan lapsen ja nuoren hoitamiseksi. Vuosina 2013 ja 2014 omien laitosten henkilökunta on osallistunut perhearviointikoulutukseen ja Lapset puheeksi koulutukseen.

Huostaanoton kustannusten perintää toiselta kunnalta on tehostettu ja ohjeet perinnän tekemiseksi on laadittu vuonna 2013.

Kuusikkotilastojen mukaan avohuollon tukitoimensa sijoitettujen 0-17-vuotiaiden lasten määrä on vuosina 2012- 2013 noussut Turussa 8,9 %. Kiireellisesti sijoitettujen lasten määrä on ao. ajanjaksolla noussut Turussa 28, 1 %. Vuonna 2014 kiireellisten sijoitusten määrä on laskenut.

Alle kouluikäiset lapset sijoitetaan Turussa pääsääntöisesti Pientenlasten vastaanottokotiin ja kouluikäiset Mäntymäen perhekeskukseen. Sijoituksen aikaisen työskentelyn tavoitteena on aina lapsen palautuminen omaan perheeseensä, vanhemmuuden tukeminen ja perheelle sopivien tukitoimien tarjoaminen. Vastaanottokodit tekevät em. asioissa tiivistä yhteistyötä lastensuojelun avohuollon lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän kanssa. Lastensuojelulain mukaisesti lapsen asioista vastaavalla sosiaalityöntekijällä on aina päätäntävästuu siitä, mihin suuntaan lapsen ja perheen kanssa lähdetään työskentelemään.

62. Asiaan liittyvät päätökset

Perla 14.12.2011 § 351 Lastensuojelun sijaishuollon ostopalvelut

Sosterla 11.11.2014 § 270 Lastensuojelun sijaishuollon ostopalveluiden jatkaminen ajalle 1.1.2016-31.12.2016

Sosterla 16.12.2014 § 311 Hyvinvointitoimialan strateginen sopimus 2015 ja talousarvion uudelleenjakko

Sostela 16.12.2014 § 312 Hyvinvointitoimialan operatiivinen sopimus

63. Perustelu ja strategiakytkös

Lastensuojelun palvelurakenne uudistetaan avohuoltoon ja perhehoitoon painottuvaksi
Strategisen linjauksen tunnus: 2.1.3

Sijaishuollon ostopalvelujen kustannusten kasvaminen tulisi saada taitetuksi kehittämällä kaupungin omia palveluja vastaamaan sijoitettavien lasten ja nuorten tarpeita. Tässä tarvitaan yhteistyötä sivistystoimen, nuorten psykiatrian ja nuorten päihdepalvelujen kanssa.

Mikäli omat laitokset eivät kykene vastaamaan sijoitettavien nuorten tarpeisiin, käyttöaste jää alhaiseksi ja kustannukset nousevat.

Henkilöstörakenteen vahvistamisen ja koulutuksen avulla parannetaan omien laitosten mahdollisuutta huolehtia vaativampihoitoisten lasten sijaishuollon aikaisesta hoidosta.

64. Hyödyt ja sidosryhmät

Mittarit:

Ostopalvelujen osuuden väheneminen sijaishuollon kokonaiskustannuksissa.
Omien laitosten käyttöasteiden kasvaminen.

Kustannustietoisuuden kasvu kaikissa sijoituksissa.

Kustannusten ja vaihtoehtoisten toimintatapojen miettiminen asiakastapauksittain yhteistyössä avo- ja sijaishuollon sosiaalityössä.

Omien laitosten käyttöasteen kasvaminen laskee vuorokausihintaa ja vähentää ostopalvelujen käyttöä.

Ostopalvelujen käytön vähentäminen vähentää ostopalvelukustannuksia. Ennen Eho-jaksoa arvioidaan laitoksen omat keinot tukea lasta omissa laitoksissa.

Omien lastenkotien etuna on tiiviin työskentelyn mahdollistuminen nuoren, hänen perheensä ja läheistensä kanssa joka antaa myös paremmat mahdollisuudet sijoituksen purkamiseen ja työskentelyyn lapsen kotioloissa.

Työtä tehdään aina sijoitustilanteessa, mietittäessä lastensuojelulain 50§ mukaista, lapselle tai nuorelle sopivaa sijaishuoltopaikkaa. Arviointi tehdään yhteistyössä lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän, vastaanottokodin ja sijoittavan sosiaalityöntekijän kanssa.

65. Projektin tavoite

Ostopalveluiden käytön vähentäminen

- Kustannustietoisuus: avohuollon sijoitukset, sijoituksen kaikkien kustannusten muistaminen, myös muu muiden kuntien laskuttama
- Sijaishuollon ostopalveluiden pisteytystaulukon tehokkaampi käyttö

Omien laitosten käyttöasteen nostaminen:

- henkilökuntaresurssin vahvistaminen (Puolukkatien ja Moikoisten lastenkodit)
- nimikemuutokset vastaamaan työn vaativuutta (lastenhoitaja vakanssien muuttaminen ohjaajiksi)
- henkilökunnan osaamisen vahvistaminen (mielenterveys, päihde ja neuropsykiatriset ongelmat)
- yhteistyön kehittäminen sivistystoimen kanssa (koulunkäynnin turvaaminen sijaishuollon aikana)
- yhteistyön kehittäminen lasten ja nuorten psykiatrian kanssa
- yhteistyön kehittäminen nuorten päihdepoloklinikan kanssa (nuorten katkaisuhuolto, avokuntoutus)

66. Riippuvuudet, rajaukset ja laajuus

Sijoitettavien lasten tilanteen arviointi. Lastensuojelulain 50§ mukaisen lapsen tarpeisiin vastaavan sijaishuoltopaikan valinta sijoitettavalle lapselle.

67. Aikataulu ja vaiheet

i-avusta: Aikataulutetut päiväaiheet, ml. koulutus, hankinta
saatko tarkempaa aikataulua, tämä on hyvä. Eira; en saa aikataulutettua tarkemmin.

Sijaishuollon ostopalveluiden pisteytystaulukon läpikäyminen ups yksikön johtavan sosiaalityöntekijän ja sijoittavien sosiaalityöntekijöiden kanssa 4.2.2015.

Kustannusrakenneanalyysin tekeminen kevät 2015 (Janne Samsten)

Omien laitosten käyttöastetta ja paikkatilannetta seurataan kuukausittain sijaishuollon esimiespalaverissa ja tieto lähetetään sijoittaville sosiaalityöntekijöille ja vastaanottojen sosiaalityöntekijälle sekä Ups yksikön esimiehelle.

Sijaishuollon toimistopäällikkö ja vastaanottokotien johtajat osallistuvat kuukausittain sijoituspalaveriin, jossa käydään vastaanottokotien sijoitustilanteet läpi ja arvioidaan, miten perhehoito/omat laitokset kykenisi vastaamaan sijoitettavan lapsen tarpeisiin.

Sijoittava sosiaalityöntekijät ja vastaanottojen sosiaalityöntekijät neuvottelevat uusista ostopalvelusijoituksesta aina sijaishuollon toimistopäällikön kanssa ja kirjaavat perusteet ostopalvelulaitoksen käytöstä ajantasaisesti o-aseman taulukkoon.

Lastensuojelun asiantuntijatyöryhmän asiantuntijuuden käyttäminen tilanteessa, että tarvitaan ulkopuolista arviota sijaishuoltopaikan järjestämisestä. Asiantuntijatyöryhmä kokoontuu kuukausittain.

Yhteistyötapaamiset 2-3x/vuosi avohuollon sosiaalitoimistojen esimiesten, sijaishuollon Ups yksikön ja avo- ja sijaishuollon toimistopäällikköjen kesken.

- talouden seuranta
- keskustelu ajankohtaisista asioista.

Omat laitokset: Kevät ja syksy 2015; koulutuksen järjestäminen omien laitosten henkilökunnalle: Lastensuojelutyöntekijöiden osaamisen vahvistaminen lapsi- ja nuorisopsykiatriassa (AMK)
Päihteisiin liittyvän koulutuksen suunnittelu. Nepsy (neuropsykologinen koulutus)

Kevät 2015; Sijoittavien sosiaalityöntekijöiden ja vastaanottokotien sosiaalityöntekijöiden tehtävänjakojen täsmennys

Säännöllinen yhteistyö

- lasten- ja nuorten psykiatrian poliklinikka
- sivistystoimi
- nuorten päihdepoliklinikka

68. Päätuotokset

i-avuste: Projektissa syntyvät päätuotokset ja niiden laatuksiteerit

Sijoitusprosessin kuvaus
ostopalvelulaitoksen valintakriteerit

Työntekijöiden välisten työnjakojen täsmäntäminen (sijoittavat sosiaalityöntekijät ja vastaanottojen sosiaalityöntekijät)

Yhtenäinen käsitys kustannusvaikutuksista avo- ja sijaishuollon kesken.

Omien lastenkotien henkilökuntaresurssin vahvistaminen ja ammatillisen osaamisen vahvistaminen ja tukeminen.

Yhteistyökäytännöt muiden palvelualueiden kanssa vakinaistuvat.

69. Tulosten juurruttaminen

i-avuste: Alustava suunnitelma siitä, miten projektin tulokset otetaan käyttöön organisaatiossa ja/tai miten ne ovat siirrettävissä muualle

Toimintatavan juurrutus on aloitettu v. 2013.

70. Organisointi ja avainhenkilöresurssit

Projektiorganisaatio

Lastensuojelun avohuollon sosiaalityöntekijät

Ups yksikön johtava sosiaalityöntekijä, sijoittavat sosiaalityöntekijät ja ohjaajat.

Vastaanottokotien johtajat ja sosiaalityöntekijät

Omien lastenkotien johtajat ja vastaavat ohjaajat

Puolukkatien lastenkodin ja Moikoisten lastenkodin henkilöstöresurssi tulee saada vastaamaan lastenkotien paikkalukua.

71. Projektin kustannukset ja rahoitus

Arvio projektin aikaisista kustannuksista, yhden vuoden käyttökustannuksista ja hyödyistä, arvio ulkopuolisesta rahoituksesta

Tarkistettu kannattavuuslaskelma

Lastensuojelun palvelurakenne uudistetaan avohuoltoon ja perhehoitoon painottuvaksi	Lähtöta so /vuosi	TOT 2013	TAM 2014	TAE 2015	TA 2015	TS 2016	TS2017	TS2018
Lastensuojelun kokonaiskustannusten jakautuminen avohuollon ja sijoitusten kustannuksiin. Avohuollon osuus kasvaa Strategisen linjauksen tunnus: 2.1.2	2009/31033202 avohuolto 12,8%, sijoitukset 87,2%.	41338502 € avohuolto 13,3%, sijoitukset 86,7%	avohuollon osuus nousee	avohuollon osuus nousee	avohuollon osuus nousee	avohuollon osuus nousee	avohuollon osuus nousee	avohuollon osuus nousee
Perhehoidon osuus huostaan otettujen sijoituksista kasvaa Strategisen linjauksen tunnus: 2.1.3	32,9%/2008	40,1%	+ 5%-yksikköä	+ 5%yksikköä	+ 5%yksikköä	+4 %yksikköä	+4%yksikköä	+4%yksikköä
Toimenpiteet: Lastensuojelun ja perhepalveluiden kokonaisvaltainen uudistaminen (2.1.1 ja 2.1.2 ja 2.1.3).								

	2014	2015	2016	2017	2018	Loput yht.
Projektirahoitettu henkilöstö						
Vakinainen henkilöstö						
Ulkoiset palvelut						
Investoinnit						
Ylläpitokulut						

Kulut yhteensä (-)						
<i>Ulkopuolinen rahoitus</i>						
<i>Säästöt</i>						
Tulot yhteensä (+)						
Kassavirta yhteensä						

<Tuodaan salkusta>

72. Riskit

Merkittävimmät riskit (mm. liittyen projektin kompleksisuuteen, osaamiseen, avainhenkilöihin, innovatiivisuuteen, hyötyjen saavuttamiseen, toimintaympäristön muutoksiin, tulosten siirtämiseen käytäntöön) ja keinot niiden hallintaan

Omien laitosten henkilöstöresurssi:

Vuoden 2015 henkilöstösuunnitelma on vähentävä, saadaanko henkilöstöresurssi kattavaksi lisäämällä vakansseja vai joudutaanko tekemään vakanssiirtoja?

Sijoitettavien lasten sijaishuollon aikaisia tarpeita on mahdotonta ennustaa. On nähtävissä, että huostaan otettujen lasten ja nuorten vointi on yhä huonompi, myös vanhemmat ovat yhä useammin moniongelmaisia, joka asettaa vaatimuksia sijaishuoltoapaikan valinnalle.

Muutoksen aikaan saaminen edellyttää pitkäjänteistä työskentelyä, yllätykselliset työntekijävaihdokset ja muutokset tuovat oman haasteensa työskentelylle, eikä tavoitteita saavuteta. Muutoksen aikaansaaminen edellyttää osaavan henkilöstön lisäksi uudenlaista ajatustapaa sekä saumatonta yhteistyötä sijoitustilanteessa ja riittävästi aikaa sijaishuollon aikaiselle työskentelylle.

Päiväys ja hyväksyjä

<päivämääräkenttä>

<vapaata tekstiä>
Hyväksyjä

<vapaata tekstiä>
Projektitoimisto

Projektin nimi: Perhehoidon lisääminen

Päivämäärä:	14.1.2015
Toimiala/yksikkö:	Hyvinvointitoimiala / sijaishuollon sosiaalityö
Omistaja:	Sirpa Kuronen
Projektipäällikkö:	Ulkopuolisten sijoitusten johtava sosiaalityöntekijä Kaarina Salmi
Yhteyshenkilö:	Ulkopuolisten sijoitusten johtava sosiaalityöntekijä Kaarina Salmi

73. Tausta

i-avuste: Kuvaa tarpeen historia. Kuvaa, mitä tarpeen osalta on aiemmin tehty ja mikä tilanne on nyt.

Lastensuojelulaki 50§

Sijaishuoltopaikan valinnassa tulee kiinnittää erityistä huomiota huostaanoton perusteisiin ja lapsen tarpeisiin sekä lapsen sisarussuhteiden ja muiden läheisten ihmissuhteiden ylläpitämiseen ja hoidon jatkuvuuteen. Lisäksi tulee mahdollisuuksien mukaan ottaa huomioon lapsen kielellinen, kulttuurinen sekä uskonnollinen tausta. Laitoshuoltoa järjestetään, jos lapsen sijaishuoltoa ei voida järjestää lapsen edun mukaisesti riittävien tukitoimien avulla perhehoidossa tai muualla.

Kuusikko 2013: Turussa lastensuojelun kokonaiskustannukset vuonna 2013 olivat 41 838 761 €. Em. luvusta 5 513 000 (13,3 %) on avohuollon kustannuksia ja 35 825 502 € (86,7 %) sijaishuollon kustannuksia.

Sijaishuollon kustannuksista 5 133 688 € (14 %) on toimeksiantoon perustuvan perhehoidon kustannuksia.

Lastensuojelun kokonaiskustannukset Turussa ovat nousseet 4,3 %. Avohuollon kustannukset ovat kasvaneet Turussa 5,0 %. Toimeksiantoon perustuvan perhehoidon kustannukset ovat laskeneet Turussa 0,8 %.

Toimeksiantoon perustuvan perhehoidon osuus sijoitusten hoitovuorokausista on kasvanut aikavälillä 2009- 2013 Turussa 4,7 %. Laitoshoidon osuus hoitovuorokausista on Turussa 80 %.

Perhehoidon osuuden kasvaminen sijaishuollon kokonaiskustannuksissa ja hoitovuorokausissa on ollut sosiaalityön tavoitteena jo usean vuoden ajan.

Remontti Kaste-hanke v. 2012–2013 keskittyi perhehoidon kehittämiseen (valvonta, rekrytointi, perhehoidon abc, vanhemmuuden suunnitelma) ja päivystysperhekäytännön kehittämiseen. Työn tulosten juurruttamista on tehty osana perustyötä.

Perhehoitoon sijoitettujen lasten määrä on joulukuussa 2012 ollut 152 ja vuonna 2014 157. Perhehoidon osuus kaikista sijoituksista on ollut n. 40 %. Vuosittain huostaan otetuista lapsista n. puolet on yli 15-vuotiaita, joita on vaikea sijoittaa perhehoitoon.

Perhehoidon palkkioiden määrää on tarkastettu vastaamaan suurten kuntien tasoa vuonna 2012 ja

indeksiin perustuvat korotukset perhehoidon palkkioihin ja kulukorvauksiin on tehty tämän jälkeen vuosittain.

Perhehoidon rekrytointiin on vuosittain laadittu vuosikello, jonka mukaan on suunniteltu vuoden aikana suoritettavat rekrytointikampanjat, perhehoitajiksi aikovien haastattelut, valmennukseen valitseminen sekä valmennusten jälkeiseen palautteeseen liittyvä prosessi.

Rekrytoinnissa yhteistyötä on tehty viestinnän kanssa. Perhehoidon valmennus on kilpailutettu, vuosi 2015 on optiovuosi. Päivystysperheiden valmennus on ostettu lisäkoulutuksena. Mentorikoulutusta on annettu yksittäisille perhehoitajille. Läheisperhesijoitusten prosessia on täsmennetty v. 2014.

Yhteistyö perhehoitoa tarjoavien palveluntuottajien kanssa:

Syksyllä 2014 on tavattu PKS, Mediverkko ja Perhehoitokumppanit. Tällöin on käyty keskustelua murrosikäisten ja vaativahoitoisempien lasten sijoittamisesta perhehoitoon ja palveluntuottajien mahdollisuudesta vastata tähän tarpeeseen. Mäntymäen perhekeskuksen johtaja on ollut mukana osassa tapaamisia, jotta vastaanottokotivaiheessa voitaisiin huomioida perhehoidon mahdollisuus esimurrosikäisten ja murrosikäisten kohdalla.

Asiaan liittyvät päätökset

LTK päätökset:

17.2.2010 § 48; Lastensuojelun sijaishuollon kehittäminen

8.12.2010 § 356 Lastensuojelun kehittäminen

28.3.2012 § 137; Lastensuojelun palvelujärjestelmän uudistaminen vuosina 2012–2016

25.4.2012 § 173; Lastensuojelun palvelujärjestelmän uudistaminen vuosina 2012–2016

12.6.2013 § 149; Hyvinvointitoimialan talouden sopeuttamistoimenpiteet vuonna 2013 ja suunnitelmakaudella (ehkäisevä lastensuojelu siirtyi neuvolaan)

Sosterla 14.1.2014 § 14 Perhehoidon palkkiot vuonna 2014

Sosterla 25.2.2014 § 71 Perhehoidon palkkiot vuonna 2014

Perla 19.6.2012 § 269 Sijaisperheiden valmennukset 1.9.2012- 31.12.2014

Sosterla 12.8.2014 § 193 Sijaisperheiden valmennukset – optiovuoden käyttäminen

Sosterla 16.12.2014 § 311 Hyvinvointitoimialan strateginen sopimus 2015 ja talousarvion uudelleenjako

Sostela 16.12.2014 § 312 Hyvinvointitoimialan operatiivinen sopimus

Perustelu ja strategiakytkös

i-avuste: Kuvaa ongelma tai haaste, joka halutaan ratkaista. Miksi muutos on tärkeää? Mitä tapahtuu, jos ei tehdä mitään?

Strategisen sopimuksen tavoite "Lastensuojelun palvelurakenne uudistetaan avohuoltoon ja perhehoitoon painottuvaksi"

Perhehoidon osuus huostaan otettujen sijoituksista kasvaa

Strategisen linjauksen tunnus: 2.1.3

Kuusikko-vertailussa Turussa oman laitoshoidon ka. vuorokausihinta on v. 2013 ollut 314€ (sisältää vastaanottokodit) ja perhehoidon hoitovuorokausihinta 85€. Lastensuojelulain 50 § toteutumisen lisäksi perhehoidon lisäämisen keinoin saadaan aikaan kustannussäästöjä sijaishuollon

Perhehoidon osuus huostaan otettujen sijoituksista kasvaa Strategisen linjauksen tunnus: 2.1.3	32,9% / 2008	40,1 %	+ 5%- yksi kköä	+ 5% yksi kköä	+ 5% yksi kköä	+4 % yksi kköä	+4% yksi kköä	+4% yksi kköä
Toimenpiteet: <i>Lastensuojelun ja perhepalveluiden kokonaisvaltainen uudistaminen (2.1.1 ja 2.1.2 ja 2.1.3).</i>								
OPTS:								
Perhehoidon osuus sijoituksista kasvaa 5 %-yksikköä vuodessa	Sijoitettujen huostaan otettujen lasten määrä poikkileikkausajankohtana yhteensä						laskeva	
	<ul style="list-style-type: none"> • omat laitokset • ulkopuoliset laitokset • ammatilliset perhekodit • perhehoito 						tasainen laskeva nouseva nouseva	
	Sijoitettujen jälkihuollettavien asiakkaiden määrä poikkileikkausajankohtana yhteensä						tasainen	
	<ul style="list-style-type: none"> • omat laitokset • ulkopuoliset laitokset • ammatilliset perhekodit • perhehoito 						tasainen tasainen tasainen tasainen	
75. Projektin tavoite								
Perhehoidon osuuden lisääntyminen sijaishuollon hoitovuorokausissa ja kokonaiskustannuksissa. Laitoshoidon ja erityisesti ostopalvelujen osuuden ja kustannusten väheneminen.								
76. Riippuvuudet, rajaukset ja laajuus								
i-avuste: Mitä projektissa tehdään, mitä ei, mihin muuhun tekemiseen projekti liittyy. Perhehoidon lisääminen projekti on osa laajempaa lastensuojelun ja sijaishuollon rakennemuutosta. Perhehoidon kehittämistä tehdään jatkuvasti osana sijaishuollon perustyötä.								
Perhehoitajien tukipalveluja kehitetään kilpailuttamalla Turun omille perhehoitajille tarjottavat tukipalvelut. Perhehoitajien saama tuki on edellytys sille, että perhehoitajat kykenevät huolehtimaan sijoitetun lapsen tarpeista.								
Yhteistyön kehittäminen perhehoitoa tarjoavien palveluntuottajien kanssa.								
77. Aikataulu ja vaiheet								
i-avusta: Aikataulutetut päävaiheet, ml. koulutus, hankinta								
23.1.2015 perhehoidon koulutus "Mini pride" (Pela) Koulutus osoitettu sijaishuollon lapsen asioista vastaaville sosiaalityöntekijöiden ja Pienten lasten vastaanottokodin henkilökunnan lisäksi avohuollon lapsen asioista vastaaville sosiaalityöntekijöille ja laitoksille. Tavoitteena on lisätä sosiaalityön tietoa perhehoidosta, jotta perhehoito otettaisiin huomioon mahdollisimman varhaisessa vaiheessa sijaishuoltopaikkaa mietittäessä.								
20.1.2015; Vierailu Satakunnan lastensuojelun kehittämissyksikössä, perhehoidon kehittäminen, yhteistyö silmälläpitäen sote-uudistusta.								
Vuosi 2015; Ulkopuoliset sijoitukset yksikön työskentelyn koordinointi ja työprosessien suunnittelu yhteistyössä Työterveyslaitoksen kanssa. Selvitetään mm. hyödyt ja haitat perhehoidon keskittämisestä tietyille vastuusosiaalityöntekijöille. Sosiaalityöntekijöiden ja ohjaajien parityöskentelyn kehittäminen on osa työyksikölle annettua tehtävää kevään 2015 aikana.								
Työterveyslaitoksen kanssa on sovittu säännölliset kehittämispäivät keväälle 2015: Koko työyhteisö ti 3.2.2015 2 h, pienryhmät 2 ryhmää x 2; 1,5h/krt, helmi-huhtikuu 2015, eri ammattiryhmät ovat edustettuina molemmissa ryhmissä, johdon konsultaatio x 2-3; 1,5h/krt, helmi-toukokuu 2015. Koko työyhteisön kehittämispäivä pidetään 19.5.2015.								

22.1.2015 vuoden 2015 perhehoidon rekrytointiaikataulun suunnittelu: - Yhteistyö viestinnän kanssa, rekrytoinnin ajankohdat, paikat, ilmoitukset, määritellään millaisia perheitä hyväksytään perhehoitajavalmennukseen, jotta valmenneet perheet vastaavat mahdollisimman hyvin sijoitettavien lasten tarpeita, suunnitellaan kysely perhehoitajille perhehoidon kehittämiseksi (kevät 2015)

Vuosi 2015: Nuorten Selviytyjät ryhmän ja salapoliisiryhmän kartoitus/aloittaminen Pesäpuumallin mukaisesti yhteistyössä Sihun kanssa palautteen saamiseksi sijaihuollossa/perhehoidossa olleilta lapsilta ja nuorilta.

Yhteistyötapaamiset perhehoitoa tarjoavien palveluntuottajien kanssa vuosittain.

Mäntymäen perhekeskuksen kehittäminen:

Vastaanottokodin johtajan osallistuminen sijoituspalaveriin kuukausittain, jotta voidaan varhaisessa vaiheessa ottaa huomioon perhehoidon mahdollisuus. Sijoitettavan lapsen ja perheen motivointi jo vastaanottokotivaiheessa. Yhteistyö perhehoitoa tarjoavien palveluntuottajien kanssa. Avohuollon lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän tietoisuus perhehoidosta vaihtoehtona.

Pienten lasten vastaanottokodin kehittäminen:

Päivystysperheiden hallinta ja koordinointi osana vastaanottokodin työskentelyä (toisen osaston muuttaminen päivystysperhesijoituksia koordinoivaksi osastoksi) Prosessin eteneminen riippuu siitä, saadaanko vastaanottokotiin pitkäaikainen sosiaalityöntekijä. Pienten lasten vastaanottokodin henkilöstörakenteen huomioiminen muutoksessa.

Perhehoitolain mahdollisen uudistuksen huomioiminen suunnittelutyössä:

Perhehoito voidaan toteuttaa hoidettavan kotona, kunta voi jatkossa päättää, toteuttaako se perhehoidon omana palvelunaan vai ostaako kunta perhehoidon palveluntuottajalta. Palveluntuottaja kykenee tarjoamaan vuorokausihinnalla (n. 170-€) perhehoitajalle tämän tarvitsemat tukipalvelut ja huolehtii perhehoitajan koulutuksesta yms. Luvanvarainen perhekotitoiminta muuttuu lain myötä ammatilliseksi perhehoidoksi, johon tarvitaan jatkossakin AVI:n lupa.

Valtakunnalliset perhehoidon laatusuositukset ovat valmisteilla.

Vuosi 2015:

Perhehoidon valmennuksen kilpailuttaminen

Huomioitava asia: Perhehoitajan valmentaneen tahon tuki perhehoitajalle sijoituksen alkuvaiheessa, kriisitilanteessa

Perhehoidon tukipalvelujen kilpailuttaminen

Perhehoitajan työhjoaus (osana työhjoausten kilpailutusta)

Perhehoitajan kotiapu, lastenhoitoapu, siivouspalvelut jne.

Vuosi 2015:

Yhteistyön kehittäminen psykologiyksikön kanssa; perhehoitajien tukeminen.

Esim. Tampereella ja Helsingissä perhehoidossa työskentelee psykologi, jonka tehtävänä on perhehoitajien tuki. Suunnitellaan aikataulu yhteistyön kehittämisestä perhehoidon suunnittelupalaverissa 22.1.2015.

78. Päätuotokset

i-avuste: Projektissa syntyvät päätuotokset ja niiden laatukriteerit

Malli nuorten perhesijoitusten lisäämiseksi

Rekrytoinnin prosessikaavio, vuosikello

Perhehoitosijoituksen prosessikaavio

Sijoitusvaiheen prosessin kuvaus

Psykologien antama tuki perhehoidolle

79. Tulosten juurruttaminen

i-avuste: Alustava suunnitelma siitä, miten projektin tulokset otetaan käyttöön organisaatiossa ja/tai miten ne ovat siirrettävissä muualle
 Perhehoitoa kehitetään jatkuvasti osana sijaishuollon perustyötä.
 Toimintaohjeiden laatiminen perhehoidon prosessiin.
 Toiminnalliset tavoitteet sopimuksissa
 Sisäinen ja ulkoinen viestintä

80. Organisointi ja avainhenkilöresurssit

Projektioorganisaatio

Ulkopuoliset sijoitukset yksikön johtava sosiaalityöntekijä

Vastaanottokotien johtajat ja sosiaalityöntekijät

Ulkopuoliset sijoitukset yksikön rekrytoivat ohjaajat ja perhehoidon ohjaajat

Avohuollon sosiaalityö

Marianne Honkanen (kyselyn laatiminen)

Psykologiyksikkö

Miten projekti vaikuttaa yksikön/organisaation muuhun henkilöstötarpeeseen ja osaamiseen?

Palkataanko uusia henkilöitä projektiin tai perustoimintaan?

Miten sijaisuusjärjestelyt hoidetaan?

Perhehoidon lisääntyminen edellyttää työntekijäresurssia.

Sosiaalityöntekijä työskentelee perhehoitosijoituksessa tiiviisti sijoitetun lapsen lisäksi lapsen vanhempien ja perhehoitajan kanssa.

Perhehoidon ohjaaja toimii sosiaalityöntekijän työparina sekä koordinoi lapsen ja vanhempien tapaamiset. Kahden ohjaajan resurssi ei ole riittävä kun tavoitellaan perhehoidon lisääntymistä vuositasolla n. 4-5 %. Perhehoitoon tarvitaan lisäresurssia, joka on hoidettavissa ensisijaisesti ostopalveluna tai rakennemuutoksen myötä.

81. Projektin kustannukset ja rahoitus

Arvio projektin aikaisista kustannuksista, yhden vuoden käyttökustannuksista ja hyödyistä, arvio ulkopuolisesta rahoituksesta

Tarkistettu kannattavuuslaskelma

	2014	2015	2016	2017	2018	Loput yht.
<i>Projektirahoitettu henkilöstö</i>						
<i>Vakinainen henkilöstö</i>						
<i>Ulkoiset palvelut</i>						
<i>Investoinnit</i>						
<i>Ylläpitokulut</i>						
<i>Kulut yhteensä (-)</i>						
<i>Ulkopuolinen rahoitus</i>						
<i>Säästöt</i>						
<i>Tulot yhteensä (+)</i>						
<i>Kassavirta yhteensä</i>						

<Tuodaan salkusta>

82. Riskit

Merkittävimmät riskit (mm. liittyen projektin kompleksisuuteen, osaamiseen, avainhenkilöihin, innovatiivisuuteen, hyötyjen saavuttamiseen, toimintaympäristön muutoksiin, tulosten siirtämiseen käytäntöön) ja keinot niiden hallintaan

Huostaan otetuksi tulevien lasten tilannetta ja ongelmia on vaikea ennustaa.

Riskinä on, että perhehoito ei ole sopiva sijaishuollon muoto, esim. mikäli sijoitettavan lapsen ongelmat ovat pitkittyneet eikä annetuilla tukitoimilla ole kyetty vaikuttamaan nuoren tai perheen tilanteeseen.

Sijaishuollon muutokset saattavat lisääntyä (näin on käynyt mm. Helsingissä). Perhehoitoon sijoittamista edeltää tiivis arviointi, jolla pyritään valitsemaan sijoitettavalle lapselle sopia sijaisperhe. Tällä pyritään ehkäisemään sijaishuollon muutoksia. Sijaishuollon muutoksia perhehoidosta laitoshoidon tapahtuu kuitenkin vuosittain muutamia.

Vähentävä henkilöstösuunnitelma vuodelle 2015 ei lupaa lisäresurssia perhehoitoon. Miten perhehoidon vaatima lisäresursointi saadaan tehtyä?

Riskinä on, että perhehoito koetaan liian kevyenä sijaishuollon muotona oireilevalle lapselle ja nuorelle. Edes mahdollisuus sijaishuollon muutokseen koetaan lapsen kannalta riskinä eikä koeta tarkoituksenmukaisena kokeilla perhehoitoa vaihtoehtona. **Vuonna 2014 on tehty 5 lapselle sijaishuollon muutospäätös perhehoidosta toiseen sijaishuollon hoitomuotoon (kotiin, omaan vastaanottolaitokseen tai ulkopuoliseen laitokseen).**

Päiväys ja hyväksyjä

<päivämääräkenttä>

<vapaata tekstiä>
Hyväksyjä

<vapaata tekstiä>
Projektitoimisto

Projektin nimi: Lasten huomioiminen aikuisten palveluissa

Päivämäärä:	14.1.2015
Toimiala/yksikkö:	Perhe- ja sosiaalipalvelut
Omistaja:	Sirpa Kuronen
Projektipäällikkö:	<i>Minna Kulma</i>
Yhteyshenkilö:	<i>Minna Kulma</i>

83. Tausta

Lastensuojelulaki velvoittaa, että kun aikuiselle annetaan sosiaali- ja terveydenhuollon, kuten päihdehuolto- ja mielenterveyspalveluja, on otettava huomioon myös hänen huollossaan olevan lapsen hoidon ja tuen tarve. Tällöin on tarpeen selvittää, tarvitsevatko palveluiden saajan hoidossa tai huollossa olevat lapset myös apua ja tukea.

Päihde- ja mielenterveyspalveluiden osastohoidossa lapsia huomioidaan joissain määrin, mutta avohuollon puolella ei järjestelmällistä lapsen huomioon ottamista, käytäntöä ole olemassa. Erityisesti perusterveydenhuollossa, terveyskeskuksissa päihteiden käyttäjän/mielenterveysongelmaisen tai muuten huolta herättävän aikuisen lapsia ei ole huomioitu ollenkaan.

84. Asiaan liittyvät päätökset

Diaarinro 12262-2012, peruspalvelulautakunnan hyväksyntä, STM 5355/2012

85. Perustelu ja strategiakytkös

Kun investoidaan oikealla tavalla ehkäiseviin, tarpeenmukaisesti monialaisiin ja yhteen sovitettuihin palveluihin, syntyy sekä hyvinvointihyötyjä että taloudellisia säästöjä. Palvelut järjestetään vaikuttavien palveluketjujen avulla siten, että asiakaspalvelu on toiminnan keskiössä. Palveluja toteutetaan kiinteässä ja laajassa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Lasten huomioiminen aikuisten palveluissa -toimintamalli katsotaan ennaltaehkäiseväksi lastensuojelutyöksi. Tällöin, kun aikuisten palveluissa herää huoli perheen hyvinvoinnista, terveyskeskuksen tulee selvittää, onko perheen lapsella/lapsilla tarvetta tukeen. Tällöin tuki tulisi riittävän varhain ennen kuin perheen vaikeudet ehtivät liian suuriksi.

Ilman riittävän varhaista tukea lapsi ja perheet saattavat päätyä lastensuojelun asiakkaiksi, joka nostaa kustannuksia. Useimmiten lasten huostaanottojen taustalla on vanhempien ongelmat kuten kasvatuskyvyttömyys, arjenhallinnan puutteet, mielenterveysongelmat ja päihteet.

Strateginen tavoite Vaikuttavien ja tehokkaiden hoito- ja palveluketjujen kehittäminen, Mielen terveys- ja päihdepotilaiden hoito- ja palveluprosessien uudistaminen (2.1.1 ja 2.1.2 ja 2.1.3 ja 3.2.1, Lapset, nuoret ja lapsiperheet saavat tarvitsemaansa tukea riittävän aikaisin Hyvinvointitoimialan strateginen sopimus: Mielen terveys- ja päihdepotilaiden hoito- ja palveluprosessien uudistaminen (2.1.1 ja 2.1.2 ja 2.1.3 ja 3.2.1)

86. Hyödyt ja sidosryhmät

Kohdistuu alle 18-vuotiaisiin lapsiin ja nuoriin sekä heidän perheisiinsä. Riittävän varhaisella puuttumisella pyritään painopistettä muuttamaan korjaavista palveluista ennalta ehkäiseviin palveluihin. Hyödyt ovat sekä organisatorisella että yksilötasolla, kustannusten vähenemisen lisäksi inhimillinen kärsimys vähennee. Toiminnasta syntyvät säästöt tulevat näkymään pitkällä aikavälillä lastensuojelun kustannuksissa

Välitön hyöty syntyy lapsiperheille: lapsille ja vanhemmille, välillinen hyöty lapsiperheiden kanssa toimijoille

Sidosryhmät: terveyspalvelut kokonaisuudessa ja erityisesti terveysasemat ja mielen terveys- ja päihdeyksiköt,

Hyötynä voidaan nähdä se, että malli on käytössä kaikissa aikuispalveluissa.

Psykiatrisen erikoissairaanhoidon raskaimpien palveluiden tarve ikäluokassa 13-18-v. vähenee Strategisen linjauksen tunnus: 2.1.2	581 nuorta / vuosi	lähtöta so	-0,1%	-0,1%	aleneva	aleneva	aleneva
Toimenpiteet: <i>Lastensuojelun ja perhepalveluiden kokonaisvaltainen uudistaminen (2.1.1 ja 2.1.2 ja 2.1.3), nuorten tukevien ja syrjäytymistä ehkäisevien palvelujen kokoaminen samaan pisteeseen (2.1.2 ja 2.1.3 ja 3.2.1), lasten ja nuorten uusi psykososiaalinen kuntoutus (2.1.2 ja 2.1.3).</i>							

87. Projektin tavoite

Tavoitteena on saada terveyspalveluiden eri yksiköiden kuten aikuispsykiatriaan, päihdepalveluihin (pl. A3 ja korvaushoitopkl), a-klinikkaan, terveysasemille ja mielen terveysyksiköiden käyttöön toimintamalli. Toimintamalli on työkalu terveyspalveluiden työntekijöille, jonka avulla hoitaja/lääkäri voi ottaa huolen helpommin puheeksi, kun aikuisten palveluissa herää huoli lapsen/lapsien hyvinvoinnista.

Malli tulee olla käytössä koko hyvinvointitoimialalla.

Mallin käyttöönotosta tiedotetaan myös sivistys- ja vapaa-ajan toimialoja.

88. Riippuvuudet, rajaukset ja laajuus

Kohderyhmä on alaikäisten lasten perheet, jotka käyttävät terveyspalveluja

Riippuvuudet: muu aiheeseen liittyvä kehittämistyö

Liittyy mp-palveluissa tehtävään työhön, Jyrkin vastaavat lomakkeet tsekattava

89. Aikataulu ja vaiheet

Tarkoituksena on kehittää toimintamalli ensi vaiheessa terveysasemien käyttöön. Toimintamallia voidaan käyttää myös muissa terveydenhuollon yksiköissä. Toimintamallin tulee olla yhteinen terveysaseman mielen terveys- ja päihdepalvelujen ja perhe- ja sosiaalityön alueella. Lisäksi malli tulisi huomioida myös VSSHP:n päivystyksen työssä
Toimintamallin kehittäminen on aloitettu syksyllä 2014. Kehittäminen jatkuu vuoden 2015 kevät puolella.

Malli valmis keväällä 2015

Käyttöönottokoulutus syksy 2015, kevät 2016, terveysasemat ja mielen terveyspalvelut

Tarkempi aikataulu rakennetaan yhdessä terveyspalvelujen mielen terveys- ja päihdepotilaiden palveluprosessin uudistamisen kanssa

psykiatria
terveysasemat

90. Päätuotokset

Lasten huomioiminen aikuisten palveluissa – toimintamalli
Kehitetty toimintamalli esitetään terveysasemien henkilökunnalle ja malli linkitetään verkossa olevaan opastajaan

91. Tulosten juurruttaminen

Yhteistyössä muiden osa-alueiden kanssa sovitaan koulutukset mallin käyttöönotosta syksy 2015 kevät 2016

92. Organisointi ja avainhenkilöresurssit

Kaste-hankkeen avulla kehitetään malli olemassa olevien mallien avulla.

93. Projektin kustannukset ja rahoitus

	2014	2015	2016	2017	2018	Loput yht.
<i>Projektirahoitettu henkilöstö</i>	20099,98	28000				
<i>Vakinainen henkilöstö</i>						
<i>Ulkoiset palvelut</i>						
<i>Investoinnit</i>						
<i>Ylläpitokulut *</i>	24232	37523				
<i>Kulut yhteensä (-)</i>						
<i>Ulkopuolinen rahoitus</i>	valtio- osuus75%	valtio- osuus75 %				
<i>Säästöt</i>						
<i>Tulot yhteensä (+)</i>						
<i>Kassavirta yhteensä</i>						

- * koko hanke

94. Riskit

Avainhenkilöt eivät koe, että lasten huomioiminen aikuisten (esim. terveyskeskuspalveluissa) kuuluisi heidän työnkuvaansa. Onko toimintamallin kehittämistä hyötyä?
Terveyskeskushenkilöstön osaamisvajae: ei tunnisteta palvelukarttaa ja sen tuomia mahdollisuuksia puuttua varhaisvaiheessa lasten huono-osaisuuteen. Tarvitaan määritellyt toimenpiteet, mihin vanhemmat perheineen ohjataan ja henkilöstölle koulutusta asiasta. Terveyskeskusten henkilöstö ei näe asiaa tärkeänä ja toimintamallia ei oteta käyttöön.

Päiväys ja hyväksyjä

<päivämääräkenttä>

<vapaata tekstiä>
Hyväksyjä

<vapaata tekstiä>
Projektitoimisto

Projektin nimi: Hyla-hankkeen loppuun vieminen ja tuotosten jalkauttaminen /alle kouluikäiset

Päivämäärä:	9.1.2015
Toimiala/yksikkö:	Perhe- ja sosiaalipalvelut
Omistaja:	Sirpa Kuronen
Projektipäällikkö:	Minna Kulma
Yhteyshenkilö:	Minna Kulma

95. Tausta
<p>Länsi-Suomen Kaste-alueella valmisteltiin Remontti-hankkeen kokemuksia hyödyntäen, kesken jääneen kehittämistyön jatkamiseksi, Hyvinvoiva lapsi ja nuori – hanke, jossa palvelujen vieminen kasvuympäristöihin on suunniteltu yhdessä keskeisten toimijoiden mm. varhaiskasvatuksen kanssa.</p> <p>Taustalla on pyrkimys ehkäistä syrjäytymistä ja siten vähentää lapsi- ja perhekohtaista lastensuojelun tarvetta. Lastensuojelun asiakasmäärien ja kustannusten kasvu on jatkunut Suomessa usean vuoden ajan. Tarvitaan välttämättömiä toimia, jolla lastensuojelun painopistettä muutetaan korjaavasta työstä ennaltaehkäisevään toimintaan ja varhaiseen tukeen, lapsiperheiden palveluiden kokonaisvaltaisuuteen ja asiakaslähtöiseen suuntaan, asiakkaita osallistaen. Kodin ulkopuolelle sijoittamisen kustannukset ovat kymmenkertaiset verrattuna ehkäisevän lastensuojelun palveluiden kustannuksiin.</p>
96. Asiaan liittyvät päätökset
<i>Diaarinro 12262-2012, peruspalvelulautakunnan hyväksyntä, STM 5355/2012</i>
97. Perustelu ja strategiakytkös
<p>Ehkäisevän lastensuojelun palveluja on riittämättömästi. Läheskään kaikki apua tarvitsevat lapset ja nuoret eivät saa nykyisillä palvelurakenteilla riittävän nopeaa ja intensiivistä apua.</p> <p>Kaupungin toiminnan päämääränä on kaupunkilaisten kestävä hyvinvointi. Kaupungin palvelurakennetta on muutettava siten, että kallis erityistyö ja korjaava työ vähenevät ja toimintaa suunnataan mahdollistavaan ja ehkäisevään työhön. Kun investoidaan oikealla tavalla ehkäiseviin, tarpeenmukaisesti monialaisiin ja yhteen sovitettuihin palveluihin, syntyy sekä hyvinvointihyötyjä että taloudellisia säästöjä. Palvelut järjestetään vaikuttavien palveluketjujen avulla siten, että asiakaspalvelu on toiminnan keskiössä. Palveluja toteutetaan kiinteässä ja laajassa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.</p> <p>Hyvinvointitoimialan operatiivinen sopimus vuodelle 2015, tulokortit</p>

"Perheiden, lasten ja nuorten ongelmien varhainen havaitseminen ja niihin oikean avun järjestäminen nopeasti ovat neuvolan, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon perustehtävä. Tiivis yhteistyö varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja toisen asteen oppilaitosten sekä korjaavien ja varhaisen tuen palvelujen kanssa ovat edellytys työn onnistumiselle."

98. Hyödyt ja sidosryhmät

Kohdistuu alle kouluikäisiin lapsiin ja heidän perheisiinsä. Kehitetään lasten ja lapsiperheiden palvelukokonaisuuksia. Kehitetään sekä otetaan käyttöön toimintamalleja, jotka tukevat perheitä, vanhemmuutta sekä lasten ja perheiden kanssa työskenteleviä aikuisia.

*Vahvistetaan ehkäiseviä ja varhaisen tuen palveluja sekä kehitetään lastensuojelutyötä.

*Kehitetään lasten ja lapsiperheiden palvelukokonaisuuksia ja otetaan käyttöön toimintamalleja, jotka tukevat perheitä, vanhemmuutta sekä lasten ja kanssa työskenteleviä aikuisia.

Sidosryhmiä ovat terveystieteiden eri yksiköt kuten kuntoutumispalvelut, eri lääkäripalvelut, lasten ja nuorten palvelut, lastenneurologinen yksikkö, perhe- ja sosiaalipalvelujen eri yksiköt, varhaiskasvatus ja järjestöt

Palvelujen piiriin kuuluu n. 11500 alle kouluikäistä lasta ja heidän perheensä.

Perhe- ja sosiaalipalveluiden palvelualueen kehittämishankkeet	Kaste hyvinvoiva lapsi ja nuori	hankkeen tuotokset otettu käyttöön
--	---------------------------------	------------------------------------

99. Projektin tavoite

Palvelujärjestelmää muutetaan sektorirajoja häivyttämällä ja samalla pyritään tarvelähtöiseen palveluiden tuottamistapaa ja painotetaan nopeata puuttumista ilmenneisiin lasten ja lapsiperheiden ongelmiin.

100. Riippuvuudet, rajaukset ja laajuus

Kehitetään ja otetaan käyttöön toimintamalleja, joiden tarkoituksena on tarjota lapsille ja lapsiperheille riittävän aikaisin tukea.

Muiden hyvinvointitoimialan yksiköiden ja varhaiskasvatuksen mahdollisuus tuottaa tarvittavaa palvelua ja osaamista lasten hoidon ohjauksen ja kuntoutuksen tarpeeseen

Projektissa pyritään varmistamaan neuvolatyön kehittämisessä aloitettujen kehittämistoimien loppuun saattaminen, käyttöönotto ja juurruttaminen vakinaiseksi toiminnaksi.

101. Aikataulu ja vaiheet

Kehittämismallien saattaminen valmiiksi kevään 2015 aikana ja syksyn aikana kouluttaa henkilökuntaa niin että mallit/toimintatavat olisivat käytössä keväällä 2016, kts kohta 9

102. Päätuotokset

Projektissa kehitetään ennalta ehkäiseviä raskaana olevien, lasten ja lapsiperheiden palveluja. Kehitetyt kokonaisuudet ovat:

- Verkostoituvan perhekeskuksen luominen/ verkostomaisesti toimiva perhekeskus
- Dialogisen verkostotyön toimintamalli
- Neuvolan uudet työmuodot :
 - 6 kk ja 2v. ryhmäneuvola
 - 4-vuotiaan lapsen Lenessä (lapsen neurologinen tutkimus) huolta herättävään selviytymiseen luotu jatkotutkimuksen hoitopolku eri tutkimus- ja hoitoyksikköihin
 - Kodin, päivähoidon ja neuvolan yhteistyö, lapsen kehityksen tueksi – lomakkeet.
 - Lähisuhdeväkivaltaan puuttumisen toimintamalli äitiys- ja lastenneuvoloihin
 - Psykiatristen lasten hoitoketjut
 - Masentuneen äidin hoidonporrastus

- Pelkopoliklinikan (synnytyspelko) toiminnan kehittäminen
- Uudistunut asiakasviestintä:
 - Lapsiperheille esite ennaltaehkäisevistä ja varhaisen tuen palveluista
 - Sähköinen perheiden palveluiden talo, jossa kaikki lapsiperheiden palvelut ovat löydettävissä ”saman katon alta”.
 - sähköiset ikäkausilomakkeet, yhteistyö AMK:n kanssa
- Sähköisen asiointin käyttöönotto neuvoloissa
 - Tele-Q – kehittäminen

...

103. Tulosten juurruttaminen

- 4-vuotiailla lastenneurologisessa tarkastuksessa seulaan jääneille lapsille on kehitetty hoitopolku, jonka käyttöönotto vuoden 2015 keväällä.
- Dialogisen verkostotyön koulutukset olivat syksyllä 2014. Mukana keskeiset lasten ja lapsiperhepalveluiden sidosryhmät, syntyneiden yhteistyömuotojen käyttöönotto vuoden 2015 aikana eri alueilla
- Kodin, päivähoidon ja neuvolan yhteistyö, lapsen kehityksen tueksi – lomakkeiden testaus vuoden 2014 loppuun mennessä. Perheiden ja neuvolan- ja varhaiskasvatuksen työntekijöiden palautteen perusteella täydennetään lomakkeet keväällä 2015 ja otetaan käyttöön kevään 2015 aikana kaikissa neuvoloissa ja varhaiskasvatuksen yksiköissä.
- Sähköinen perheiden palveluiden talo, selvityksen alla, voidaanko viedä verkkosivuille.
- Sähköinen asiointi tullaan ottamaan käyttöön neuvoloissa laajemmin vuoden 2015 aikana.
- Verkostoituva perhekeskusmalli tullaan ottamaan käyttöön kevään 2015 aikana. Siihen ollaan luomassa manuaalia, joka valmistunee alku vuodesta 2015. Perustuu dialogiseen verkostotyöhön, josta koulutukset olleet syksyllä 2014.
- 2v. ryhmäneuvola on ollut syksyn 2014 aikana pilotoinnissa. Loppuvuoden aikana 2014, kerätään käyttäjäkokemuksia sekä asiakkailta että terveydenhoitajilta. Keväällä 2015, päätös toiminnan jatkamisesta.
- Lähisuhdeväkivaltaan puuttumisen toimintamalli äitiys- ja lastenneuvoloihin on valmis ja otettu käyttöön syksyllä 2014.
- Psykiatristen lasten hoitoketjujen tarkentaminen on vasta alku vaiheessa, tähän liittyy myös masentuneen äidin hoidonporrastus; tähän hoitoketjuun tullaan tekemään täsmennyksiä kevään 2015 aikana.

104. Organisointi ja avainhenkilöresurssit

Kehitetään yhteistyössä Kaste-hankkeen kanssa. Resurssi tulee osittain hankkeesta mutta vaatii organisaatiohenkilökunnan työpanosta kehittämissä vaiheissa. Koeneuvoloissa panostetaan uuden mallin kehittämiseen ja sen testaamiseen käytännössä. Uusien toimintatapojen käyttöönotto lisää työntekijän kuormaa joidenkin asiakkaiden kohdalla. Kehittämistoiminnassa on vahvasti mukana neuvolan kehittämistyöryhmä, joka kokoontuu 1xkk ja ohjeistaa kehittämistoimintaa.

105. Projektin kustannukset ja rahoitus

Arvio projektin aikaisista kustannuksista, yhden vuoden käyttökustannuksista ja hyödyistä, arvio ulkopuolisesta rahoituksesta

Tarkistettu kannattavuuslaskelma

	2014	2015	2016	2017	2018	Loput yht.
Projektirahoitettu henkilöstö	20099,98	28000				
Vakinainen henkilöstö						

<i>Ulkoiset palvelut</i>						
<i>Investoinnit</i>						
<i>Ylläpitokulut *</i>	24232	37523				
Kulut yhteensä (-)						
<i>Ulkopuolinen rahoitus</i>	valtio- osuus75%	valtio- osuus75 %				
<i>Säästöt</i>						
Tulot yhteensä (+)						
Kassavirta yhteensä						

- * koko hanke

106. Riskit

- Henkilöstön motivaation puute, uusien toimintamallien käyttöön ottoon; muutos vastarinta.
- Miten kehitetyt mallit saadaan integroitua niin, että niitä on mahdollisuus käyttää (sähköinen perheiden palveluiden talo).
- kuntouttavien/hoitavien toimintojen henkilöstön osallistuminen työhön
- varhaiskasvatuksen osallistuminen/sitoutuminen lasten arviointiin ja perheiden ohjaukseen

Päiväys ja hyväksyjä

<päivämääräkenttä>

<vapaata tekstiä>

Hyväksyjä

<vapaata tekstiä>

Projektitoimisto

Projektin nimi: Hyla-hankkeen loppuun vieminen ja tuotosten jalkauttaminen /kouluikäiset

Päivämäärä:	14.1.2015
Toimiala/yksikkö:	Perhe- ja sosiaalipalvelut
Omistaja:	Sirpa Kuronen
Projektipäällikkö:	Anna-Maija Puukka
Yhteyshenkilö:	Anna-Maija Puukka

107. Tausta

Länsi-Suomen Kaste-alueella valmisteltiin Remontti-hankkeen kokemuksia hyödyntäen, kesken jääneen kehittämistyön jatkamiseksi, Hyvinvoiva lapsi ja nuori – hanke, jossa palvelujen vieminen kasvuympäristöihin on suunniteltu yhdessä keskeisten toimijoiden kanssa. Taustalla on pyrkimys ehkäistä syrjäytymistä ja siten vähentää lapsi- ja perhekohtaista lastensuojelun tarvetta.

Joka toinen vuosi tehtävässä kouluterveyskyselystä on noussut nuorten esille nostamina mm. koulukiusaaminen, päihteiden käyttö ja seksuaalinen häirintä:

108. Asiaan liittyvät päätökset

Diaarinro 12262-2012, peruspalvelulautakunnan hyväksyntä, STM 5355/2012

109. Perustelu ja strategiakytkös

Tuloerot, terveyserot ja psyykinen pahoinvointi on kohdentunut entistä tiukemmin ja syvemmin osaan perheitä. Palvelujärjestelmän tulee toimia nykyistä yhtenäisemmin siten, että sektorirajat ja ammattikulttuurit hälvenevät ja poistuvat asiakaslähtöisemmän kokonaispalvelun tieltä. Varhaisen tuen palveluita tulee lisätä lapsille ja vanhemmille. Panostamalla helposti saataviin vanhemmuutta tukeviin palveluihin voidaan pitkällä aikavälillä vähentää lastensuojelun kuluja ja syrjäytymistä.

Oppilashuoltotyössä tehtävä yhteistyö on merkittävä osa nuorten hyvinvointityötä. Oppilas- ja opiskelijahuoltolainsäädäntö on tullut voimaan 1.8.2014, ja lisää entisestään terveydenhuollon osuutta yhteistyöhön oppilaitoksen ja opiskeluhuollon kanssa. Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto ovat kehittäneet yhteistyössä puuttumismallit niin yksilölliseen kuin yhteisölliseenkin oppilashuoltoon. Mallien käyttöönotto vaatii vielä koulukohtaista suunnittelua.

Hyvinvointitoimialan operatiivinen sopimus vuodelle 2015: "Perheiden, lasten ja

nuorten ongelmien varhainen havaitseminen ja niihin oikean avun järjestäminen nopeasti ovat neuvolan, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon perustehtävä. Tiivis yhteistyö varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja toisen asteen oppilaitosten sekä korjaavien palvelujen kanssa ovat edellytys työn onnistumiselle." ja tulokortit.

110. Hyödyt ja sidosryhmät

Välittömät hyötyjät:

Hyötyjinä ovat vanhemmat, kouluyhteisö, oppilaat ja vanhemmat. Joitakin asioita voidaan mitata, mutta ei kaikkia.

Välilliset hyötyjät:

Varhaista tukea koulu- ja opiskelijaterveydenhuoltoon, tehdään työtä moniammatillisesti opettajien, kuraattoreiden, terveydenhoitajien ja sosiaalityöntekijöiden kanssa. Lisäksi vapaa-aikatoimiala hyötyy välillisesti tässä tehtävästä työstä.

Mittareita voidaan tarkastella/valita kouluterveyskyselyn avulla esim yhteisöllisyyteen tai terveystottumuksiin liittyvistä kysymyksistä.

Ikäluokan kokoko vaihtelee vuosittain 1400-1500 välillä perusopetuksen piirissä on n. 14000 oppilasta ja toisella asteella n. 17000 opiskelijaa.

OPTS:

Perhe- ja sosiaalipalveluiden palvelualueen kehittämishankkeet	Kaste hyvinvoiva lapsi ja nuori	hankkeen tuotokset otettu käyttöön
--	---------------------------------	------------------------------------

111. Projektin tavoite

Kehitetään palveluprosesseja; sektoreiden välistä yhteistoimintaa ja moniammatillista työtä. Laajojen terveystarkastusten perusteella pystytään luomaan kokonaiskuva eri luokka-asteella olevien oppilaiden terveydentilasta ja hyvinvoinnista, jota tulosta voidaan hyödyntää kehitettäessä luokka-/koulukohtaista oppilashuoltoa.

Kehitetään voimavaralähtöisiä, nuoria ja perheitä osallistavia toimintatapoja. Luodaan toimintamalleja joita voidaan käyttää vanhempainilloista ja joilla osallistetaan vanhempia ja oppilaita. Vastaavasti kehitetään kouluun apuvälineitä, joilla pyritään ottamaan puheeksi vaikeitakin asioita vanhempien kanssa.

112. Riippuvuudet, rajaukset ja laajuus

Kehitetään ennaltaehkäiseviä toimintamalleja kouluille, koulu- ja opiskelijaterveydenhuoltoon ja opiskelijahuoltoväelle.

Suunnitellaan välineitä yksilö- ja koulukohtaiseen oppilashuoltotyöhön

Työ liittyy voimavaralähtöiseen psykososiaaliseen oppilashuoltoon

Rajapinta: psykososiaaliset palvelut, Vamos

Riippuvuutena yhteistyö sivistystoimen kanssa sekä valtakunnallinen kehittämistyö

113. Aikataulu ja vaiheet

Kehittäminen alkanut v. 2014 alussa ja jatkuu 2015 syksyyn.

- Osa toimintamalleista on jo käytössä ja osaan vielä kehittämisvaiheessa. Turun ops:n uuden opiskelijahuoltolain osuuden kehittäminen yhteistyössä sivistystoimen ja hyvinvointitoimialan kanssa kevät 2015
- Lähisuhdeväkivaltaan puuttumisen mallia koulu- ja opiskelijaterveydenhuoltoon (some) syksy 2014- kevät 2015
- "Hyvät käytänteet koulupoissaoloihin puuttumiseksi" kehitystyö yhdessä

sivistystoimen, kuraattoreiden, sosiaalipuolen, Takaisin tulevaisuuteen hankkeen ja hyvinvointitoimialan kanssa syksy 2015

- Laajojen terveystarkastusten yhteenveto luokkakohdaisesti ja luokkatasoisesti kevät 2015/käytössä kaikissa kouluissa
- Vuorovaikutteinen vanhempainilta suunnitteilla 5. luokan oppilaille ja vanhemmille kevät 2015
- "Hyvinvoiva nuori- näkökulmia nuorten mielenterveyteen" koulutuspäivän suunnittelua keväälle 2015 koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon väelle

114. Päätuotokset

i-avuste: Projektissa syntyvät päätuotokset ja niiden laatuksiteerit

- Dialoginen verkostotyökoulutus koulu- ja opiskelijahuoltoväelle, josta muodostettu uusia käytänteitä. Turun ops:n uuden opiskelijahuoltolain osuuden kehittäminen yhteistyössä sivistystoimen ja hyvinvointitoimialan kanssa
- Lähisuhdeväkivaltaan puuttumisen malli koulu- ja opiskelijaterveydenhuoltoon (some)
- "Hyvät käytänteet kouluissaoloihin puuttumiseksi" -malli
- Laajojen terveystarkastusten yhteenveto luokkakohdaisesti ja luokkatasoisesti
- Kasvamme yhdessä vanhempain illat 7 luokille, toisen asteen vanhemmille nuoren kehitykseen liittyvä vanhempainilta: "Sosiaalinen pärjääminen nuoren hyvinvoinnin perustana"
- Vuorovaikutteinen vanhempainilta - malli 5. luokan oppilaille ja vanhemmille

115. Tulosten juurruttaminen

- Turun ops:n opiskelijahuollon osuus on ollut käytössä syksystä 2014 alkaen, mutta mallien vieminen eri kouluissa ja oppilaitoksissa jatkuu kevään ja syksyn aikana.
- Toimintamallit (myös muiden käytössä Innokylässä)
 - Laajojen terveystarkastusten yhteenvetolomakkeet jo käytössä osassa kouluterveydenhuoltoa ja niitä on pyydetty jo Tampereen kouluterveydenhuoltoon
 - Hyvät käytänteet poissaoloihin puuttumiseksi on esitetty kouluissa ja kevään 2015 otetaan kouluissa käyttöön.
 - Lähisuhdeväkivaltaan puuttuminen - toimintamalli luotu ja otetaan käyttöön opiskelijaterveydenhuollossa kevät 2015.
 - Kasvamme yhdessä illat jatkuvat kahdessa yläkoulussa ja toisen asteen vanhempain ilta
- Vuorovaikutteinen vanhempainilta on suunnitteilla pitää keväällä 2015.
- Koulutukset:
 - Hyvinvoiva nuori- koulutuspäivä suunnitteilla kevääksi 2015

116. Organisointi ja avainhenkilöresurssit

Kaste 2 -ohjelman Lasten ja nuorten hyvinvointi -ohjelma vastaa osaltaan projektin organisoinnista ja projektihenkilö osallistuu työryhmien työskentelyyn osaan vetäjänä, osaan osallistujana.

Lisäresurssit mallien kehittämiseen tulevat koulu- ja opiskeluterveydenhuollon henkilöstöstä, sekä koulun henkilöstöstä. Henkilöstö osallistuu kehittämiseen oman toiminnan ohella.

Lisäresurssointi: erillisiä vakansseja ei ole ollut mahdollista irrottaa kokoaikaisesti projektin käyttöön.

Projektissa on voitu hyödyntää oman henkilökunnan osaamista.
 Koulupuolelta kehittämiseen osallistuvat perusopetuksen johto ja kehittämisshenkilöstö erityisopettajia, rehtoreita, oppilashuoltohenkilöstö.
 Hyvinvointitoimialalta koulun ylilääkäri ja ylihoitaja, ehkäiseväb terv huollon johtaja, kehittämistyöryhmän jäsenet, osastonhoitaja, vastaava lääkäri, terveydenhoitajat.

117. Projektin kustannukset ja rahoitus

	2014	2015	2016	2017	2018	Loput yht.
<i>Projektirahoitettu henkilöstö</i>	35922,18	27000				
<i>Vakinainen henkilöstö</i>						
<i>Ulkoiset palvelut</i>						
<i>Investoinnit</i>						
<i>Ylläpitokulut</i>	24232*	37523*				
<i>Kulut yhteensä (-)</i>						
<i>Ulkopuolinen rahoitus</i>	35922,18					
<i>Säästöt</i>						
<i>Tulot yhteensä (+)</i>						
<i>Kassavirta yhteensä</i>						

- * koko hanke

118. Riskit

Edellyttää oppilaitoksissa sitoutumista
 Hyvät käytänteet eivät jää välttämättä elämään hankkeen jälkeen, varsinkin vanhempainiltojen toteutuminen vaatii innostunutta henkilökuntaa.
 Muut toimintamallit eivät vaadi lisäresursseja, vaan ovat helpottamassa työntekijöiden työtä oppilaiden ja vanhempien hyväksi.
 Yhteistyön toimivuus sivistystoimialan kanssa

Päiväys ja hyväksyjä

<päivämääräkenttä>

<vapaata tekstiä>
 Hyväksyjä

<vapaata tekstiä>
 Projektitoimisto

PROJEKTIEHDOTUS =P2

Projektin nimi: Hyvinvoiva lapsi ja nuori/Kaste 2
Jalkautuvat erityispalvelut/Jave

Päivämäärä:	31.12.2014
Toimiala/yksikkö:	Turun Hyvinvointitoimiala/Psykiatria
Omistaja:	Sirpa Kuronen/Kaste 2
Projektipäällikkö:	Marjo Oinonen/Kaarina
Yhteyshenkilö:	Ninni Ihalainen-Tamlander

1. Tausta
<p><i>Kuvaa tarpeen historia. Kuvaa, mitä tarpeen osalta on aiemmin tehty ja mikä tilanne on nyt.</i></p> <p>Länsi12-hankkeen tiimoilta toteutetun nuorisopsykiatrian Kartalla-projektin (12/2012-9/2012) tuloksena oli todettu, että kohderyhmän ikäisille nuorille (16-19-vuotiaat syrjäytymisvaarassa olevat ja psyykkisesti oireilevat nuoret) suunnattu apu tuli kovin myöhäisessä vaiheessa. Jalkautuva työ koettiin tärkeäksi ja todettiin, että asioihin tulisi puuttua jo peruskoulun aikana toimivan interventiomallin avulla.</p> <p>Psyykkisen tuen ja psykiatrisen hoidon tarpeen arviointia helpottaa Hyvinvoiva lapsi ja nuori-hankkeessa kehitetty yläkouluikäisille suunnattu jalkautuvan ja verkostoituvan nuorten mielenterveyttä tukevan tiimin toiminta. Psykiatrisen avun jalkauttaminen ja tuominen nuoren ja perheen luokse kotiin sekä nuoren kouluympäristöön on edesauttanut nuoren psyykkisiin ongelmiin tarttumista ja myös ennaltaehkäisyt ongelmien muodostumista. Nykyinen psykiatrinen palvelujärjestelmä ei saavuta kaikkia avuntarvitsijoita. Joillekin nuorille ja perheille voi olla vaikea sitoutua ns.”toimistopsykiatriaan”. Psykiatrisiin häiriöihin liittyvää leimautumisen pelkoa ja epätietoisuutta on voitu jossain määrin lieventää tuomalla em. asiat näkyvämmäksi ja tavallisemmaksi nuoren, perheen ja koulun arkeen. Lisäksi perustasolla on koettu tarvittavan vahvistusta nuorten psyykkisten ongelmien ja oireilun ennaltaehkäisyssä, tunnistamisessa ja hoidon järjestymisessä. Tähän jalkautuva erityispalvelu on pyrkinyt vastaamaan rakentamalla konsultatiivista yhteistyötä koulujen ja kouluterveydenhuollon henkilöstön kanssa.</p>
2. Asiaan liittyvät päätökset
<p><i>Otsikot ja diaarinumerot</i></p> <p><i><Tuodaat tiedot Ohjaus välilehdeltä kohdasta Päätöksenteko></i></p>
3. Perustelu ja strategiakytkös
<p><i>i-avuste: Kuvaa ongelma tai haaste, joka halutaan ratkaista. Miksi muutos on</i></p>

tärkeää? Mitä tapahtuu, jos ei tehdä mitään?

On välttämätöntä voida puuttua nuoren tilanteeseen psyykkisen oireilun varhaisemmassa vaiheessa, jotta voidaan tarjota oikea-aikaista ja tarkoituksenmukaista psyykkistä tukea nuorelle, ja perheelle ja jotta lähettämisen tarve psykiatriseen erikoissairaanhoidon ja lastensuojelullisiin toimenpiteisiin vähenee. Varhaisemman tuen puuttuessa nuoren ongelmat kasautuvat, psyykinen tilanne vaikeutuu ja perheen kuormittavuus lisääntyy. Yksilötasolla vaikutukset mm. nuoren elämän laatuun kokonaisuudessaan ja perheen hyvinvointiin. Palvelujärjestelmän tasolla lisääntyneet kustannukset erikoissairaanhoidossa ja lastensuojelussa.

Hyvinvointitoimialan operatiivinen sopimus vuodelle 2015: "Perhe- ja sosiaalipalvelujen palvelualueella uudistetaan vuoden 2014 aikana toimintatapoja. Tavoitteena on lisätä varhaisen tuen palveluja ja toisaalta turvata lakisääteiset palvelut palvelutakuiden määräajoissa ja laajuudessa."

4. Hyödyt ja sidosryhmät

i-avuste:

Mitä, mihin muutos vaikuttaa, minkälaisia hyötyjä tavoitellaan, ovatko hyödyt mitattavissa? Kuka hyötyy muutoksesta? Kuinka merkittävästä kohderyhmästä/asiakassegmentistä on kyse?

Jalkautuvan psykiatrisen erityispalvelun toiminnan hyödynsaajina ovat nuori, perhe sekä kouluterveydenhuolto, nuorisopsykiatrisen esh, sivistystoimi, lastensuojelu, kolmas sektori sekä välillisiä muita hyödynsaajia.

Yksilötasolla hyötyä ja interventiohoidon vaikuttavuutta voidaan mitata erilaisilla oire- ja elämän laatu-mittareilla. Hyötyä voidaan myös jossain määrin ja pitkällä aikavälillä mitata tarkastelemalla nuorisopsykiatriseen erikoissairaanhoidon saapuneiden läheteiden määrää sekä lastensuojelun kustannuksia.

Psykiatrisen erikoissairaanhoidon raskaimpien palveluiden tarve ikäluokassa 13-18-v. vähenee Strategisen linjauksen tunnus: 2.1.2	581 nuorta / vuosi	lähtöta so	-0,1%	-0,1%	aleneva	aleneva	aleneva
Perhe- ja sosiaalipalveluiden palvelualueen kehittämishankkeet	Kaste hyvinvoiva lapsi ja nuori			hankkeen tuotokset otettu käyttöön			

5. Projektin tavoite

Mitä projektilla tavoitellaan ja kenelle

Tavoitteena on turkulaisen yläkouluikäisen nuoren psyykkisten ongelmien varhaisempi tunnistaminen ja ennaltaehkäiseminen jalkautumalla ja verkostoitumalla peruspalveluihin (kouluterveydenhuolto, koulut) sekä vanhemmuuden tukeminen tilanteessa. Peruspalveluiden vahvistaminen mielenterveyteen ja mielenterveysongelmiin liittyvissä kysymyksissä. Varhaisemmin tarjotun tuen avulla myös erityispalveluihin (nuorisopsykiatria, lastensuojelu) lähettämisen tarve vähenee.

6. Riippuvuudet, rajaukset ja laajuus							
<p>i-avuste: Mitä projektissa tehdään, mitä ei, mihin muuhun tekemiseen projekti liittyy.</p> <p>ks.edellä</p>							
7. Aikataulu ja vaiheet							
<p>i-avusta: Aikataulutetut päävaiheet, ml. koulutus, hankinta</p> <p>8-11/2013 toiminnan suunnittelu, tilojen hankinta, verkostojen luominen, toimintamallien kehittäminen</p> <p>12/2013 toiminnan konkreettinen aloittaminen ja edelleen kehittäminen</p> <p>6/2015 toiminnan päättäminen</p> <p>10/2015 koko hankkeen päätyminen</p>							
8. Päätuotokset							
<p>i-avuste: Projektissa syntyvät päätuotokset ja niiden laatukriteerit</p> <p>Nuoren hoitointerventio</p> <p>Oppilashuoltotyöryhmän konsultointi</p> <p>Kouluterveydenhoitajien konsultatiiviset yhteistyötapaamiset</p> <p>Luokkakohtaiset ryhmätoiminnot kouluissa</p> <p>Yhteistoiminta 3.sektorin kanssa</p>							
9. Tulosten juurruttaminen							
<p>i-avuste: Alustava suunnitelma siitä, miten projektin tulokset otetaan käyttöön organisaatiossa ja/tai miten ne ovat siirrettävissä muualle</p>							
10. Organisointi ja avainhenkilöresurssit							
<p><i>Projektiorganisaatio</i></p> <p><i>Avainhenkilöresurssit ja osaaminen</i></p> <p><i>Miten projekti vaikuttaa yksikön/organisaation muuhun henkilöstötarpeeseen ja osaamiseen? Palkataanko uusia henkilöitä projektiin tai perustoimintaan?</i></p> <p><i>Miten sijaisuusjärjestelyt hoidetaan?</i></p> <p><i><Tuodaan Ohjaus välilehdet (Projektiorganisaatio)> + <Tuodaan resurssoinnista perustiedot></i></p>							
11. Projektin kustannukset ja rahoitus							
<p>Arvio projektin aikaisista kustannuksista, yhden vuoden käyttökustannuksista ja hyödyistä, arvio ulkopuolisesta rahoituksesta</p> <p>Tarkistettu kannattavuuslaskelma</p>							
<table border="1"> <tr> <td></td> <td>2014</td> <td>2015</td> <td>2016</td> <td>2017</td> <td>2018</td> <td>Loput yht.</td> </tr> </table>		2014	2015	2016	2017	2018	Loput yht.
	2014	2015	2016	2017	2018	Loput yht.	

<i>Projektirahoitettu henkilöstö</i>	100 000					
<i>Vakinainen henkilöstö</i>	150 000					
<i>Ulkoiset palvelut</i>	150 000					
<i>Investoinnit</i>	50 000	230 000				
<i>Ylläpitokulut</i>		20 000	100 000	100 000	100 000	
<i>Kulut yhteensä (-)</i>	-450 000	-250 000	200 000	400 000	400 000	
<i>Ulkopuolinen rahoitus</i>			100 000			
<i>Säästöt</i>			300 000	500 000	500 000	
<i>Tulot yhteensä (+)</i>						
<i>Kassavirta yhteensä</i>	-450 000	-250 000	300 000	400 000	400 000	

<Tuodaan salkusta >

12. Riskit

Merkittävimmät riskit (mm. liittyen projektin kompleksisuuteen, osaamiseen, avainhenkilöihin, innovatiivisuuteen, hyötyjen saavuttamiseen, toimintaympäristön muutoksiin, tulosten siirtämiseen käytäntöön) ja keinot niiden hallintaan

Resurssien hankkiminen jalkautuvien toimintamallien käyttöönottamiseksi.

Päiväys ja hyväksyjä

31.12.2014

<vapaata tekstiä>
Hyväksyjä

<vapaata tekstiä>
Projektitoimisto

Projektin nimi: Aikuis- ja lapsiperhesosiaalityön kehittäminen

Päivämäärä:	8.1.2015
Toimiala/yksikkö:	Hyvinvointitoimiala, perhe- ja sosiaalipalvelujen palvelualue, avohuollon sosiaalityö
Omistaja:	Sirpa Kuronen
Projektipäällikkö:	Jaakko Penttinen
Yhteyshenkilö:	Jaakko Penttinen

119. Tausta

i-avuste: Kuvaa tarpeen historia. Kuvaa, mitä tarpeen osalta on aiemmin tehty ja mikä tilanne on nyt.

Kapsa-hankkeen tavoitteena on kehittää Turun hyvinvointitoimialan palveluita hyödyntämällä ja pilotoimalla kansallisesti määriteltyjä sosiaalihuollon palveluluokitusta, toimintaprosesseja ja niiden eri vaiheisiin liittyviä asiakasasiakirjoja ja termistöä toimeentulotuessa, aikuis- ja lapsiperhesosiaalityössä, päihdetyössä ja pitkäaikaistyöttömien työllistymistä tukevissa palveluissa. Piloitoinnin kautta hankkeessa varmennetaan valtakunnallisten toiminta- ja tietomäärittysten käytettävyys. Hankkeen tavoitteita määrittää pyrkimys kohti kansallisesti määriteltyä tavoitetilaa eli asiakastietojen saatavuuden osalta pyrkimys kansallisen asiakastietovarannon (KanSa) ja asiakastietojen yhtenäisyyden osalta pyrkimys kansallisen asiakastietomallin käyttöönottoon. Hankkeessa huomioidaan myös laajemmin sosiaali- ja terveydenhuollon kokonaisarkkitehtuuri näkökulma tuottamalla tietoa kokonaisarkkitehtuurityön hyödynnettäväksi.

Valtakunnallisesti määriteltyjen toiminta- ja tietomäärittysten käyttöönotto ja pilotointi valmistaa Turun hyvinvointitoimialan liittymistä tulevaan valtakunnalliseen sähköiseen asiakastietojärjestelmään ja arkistoon (KanSa).

Lisäksi hankkeen tavoitteena on ottaa käyttöön pilotoinnin yhteydessä Turun hyvinvointitoimialan palvelujen käyttäjille mahdollisuus toimeentulotuen hakemiseen sähköisesti.

<tuodaan tausta ja lähtökohdat salkusta>

120. Asiaan liittyvät päätökset

Otsikot ja diaarinumerot

Kaikki päätökset diaarissa 1315–2013, näitä ovat esimerkiksi
13.8.2013 Lautakunnan päätös valtionavustuksen hakemisesta
29.11.2013 Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen päätös valtion avustuksen myöntämisestä
3.1.2014 Päätös Kapsa-projektin asettamisesta
14.1.2014 Rahoituspäätös tiedoksi lautakunnassa
12.2.2014 Päätös ohjausryhmän nimeämisestä

<Tuodaat tiedot Ohjaus välilehdeltä kohdasta Päätöksenteko>

121. Perustelu ja strategiakytkös

i-avuste: Kuvaa ongelma tai haaste, joka halutaan ratkaista. Miksi muutos on tärkeää? Mitä tapahtuu, jos ei tehdä mitään?

Valtakunnallisesti määriteltyjen toiminta- ja tietomääritysten käyttöönotto ja pilotointi valmistaa Turun hyvinvointitoimialan liittymistä tulevaan valtakunnalliseen sähköiseen asiakastietojärjestelmään ja arkistoon (KanSa).

<tuodaan tarpeen perustelu salkusta>

122. Hyödyt ja sidosryhmät

i-avuste:

Mitä, mihin muutos vaikuttaa, minkälaisia hyötyjä tavoitellaan, ovatko hyödyt mitattavissa? Kuka hyötyy muutoksesta? Kuinka merkittävästä kohderyhmästä/asiakassegmentistä on kyse?

Hankkeessa kehitetään Turun hyvinvointitoimialan palveluita pilotoimalla ja varmentamalla kansallisesti määriteltyä sosiaalihuollon palveluluokitusta ja kansallisesti määriteltyjä sosiaalihuollon toimintaprosesseja, asiakasasiakirjoja ja termistöä toimeentulotuessa, aikuis- ja lapsiperhesosiaalityössä, päihdehuollossa ja pitkäaikaistyöttömien työllistymistä tukevissa palveluissa sekä ottaa samalla käyttöön sähköinen toimeentulotukihakemus osana toiminnan kehittämistä.

Myös terveystietojärjestelmien palvelualueella sosiaalityöntekijät ovat päihdetyön osalta Kapsa-hankkeessa. Turun työllistämispalveluyksikkö ja TE-toimisto

<tuodaan perustieto hyödyt salkusta>

123. Projektin tavoite

Mitä projektilla tavoitellaan ja kenelle

Turun hyvinvointitoimialan Kansalliset palveluprosessit ja sähköinen asiointi -hankkeen tavoitteena on ottaa käyttöön ja pilotoida sosiaalialan kansallisesti määritelty palveluluokitus, kansallisesti määritellyt palveluprosessit, asiakasasiakirjat ja termistö toimeentulotuessa, aikuis- ja lapsiperhesosiaalityössä, päihdehuollossa ja pitkäaikaistyöttömien työllistymistä tukevissa palveluissa sekä ottaa käyttöön sähköinen

toimeentulotukihakemus ja sen tilanteen seuranta.

1. Tuottaa tietoa kansallisesti määriteltyjen sosiaalialan palveluluokituksen, toimintaprosessien, asiakasasiakirjojen ja termistön käytettävyydestä ja käyttöönotosta muiden toimijoiden hyödynnettäväksi omissa kehittämishankkeissaan.
2. Tuottaa Turun hyvinvointitoimialalle sosiaalityön palveluihin yhtenäisen palveluluokituksen, yhtenäiset toimintamallit, asiakasasiakirjat, termistön ja asiakastyön kirjaamisen käytänteet.
3. Tuottaa sosiaalialan palveluluokitusta ja toimintaprosesseja tukevan rakenteen Turun hyvinvointitoimialalla käytössä olevaan asiakastietojärjestelmään (Effic) työntekijöiden työn tueksi ja sujuvoittamiseksi.
4. Tuottaa toimintaoppaan uusien toimintaprosessien, asiakastietojärjestelmän käyttämisen ja asiakastyön dokumentoinnin tueksi Turun hyvinvointitoimialan työntekijöille.
5. Tuottaa Turun hyvinvointitoimialan palveluita käyttäville asiakkaille mahdollisuuden toimeentulotuen sähköiseen hakemiseen.

Hankkeen pitkän ajan tavoitteena on

1. Edistää pilotoinnin myötä saatavan tiedon avulla sosiaalihuollon kansallisten sähköisen asiakastietojärjestelmän ja sähköisen arkiston kehittämistä ja käyttöönottoa kansallisella tasolla.
2. Edistää pilotoinnin myötä saatavan tiedon avulla parempien tietojärjestelmien kehittämistä ja yhteentoimivuutta kansallisella tasolla.
3. Edistää Turun hyvinvointitoimialan valmiutta liittyä sosiaalihuollon valtakunnallisen asiakastietojärjestelmän käyttöönottoon ja kansalliseen sosiaalihuollon arkistoon (KanSa).

<Syötetään tällä lomakkeella>

124. Riippuvuudet, rajaukset ja laajuus

i-avuste: Mitä projektissa tehdään, mitä ei, mihin muuhun tekemiseen projekti liittyy.

Sisällöllisesti hanke koskee toimeentulotuen, aikuis- ja lapsiperhesosiaalityön, päihdehuollon ja pitkäaikaistyöttömien työllistymistä tukevia palveluita. Nämä palvelut muodostavat yhdessä aikuisten kanssa tehtävän sosiaalityön kokonaisuuden kunnallisissa sosiaalitoimistoissa. Lapsiperhesosiaalityöllä tarkoitetaan tässä yhteydessä perheiden kanssa tehtävää sosiaalityötä, joka sisältää aikuisten kanssa tehtävän sosiaalityön lisäksi ennaltaehkäiseviä palveluita kuten esimerkiksi kotipalvelua, lastenhoitopalvelua ja tuettuja perhelomia ja muita palveluja, joissa huomioidaan lapsen kasvun ja kehityksen turvaaminen.

<Syötetään tällä lomakkeella>

125. Aikataulu ja vaiheet

i-avusta: Aikataulutetut päävaiheet, ml. koulutus, hankinta

1/2014 - 10/2014

tiedottaminen, toimintamallien kuvaaminen, muutosten suunnittelu ja kuvaaminen,

11/2014 - 2/2015

Toimeentulotuen ja aikuis- ja lapsiperhesosiaalityön uusien toimintaprosessien, asiakastietojärjestelmään tehtävien muutosten käyttöönoton valmistelu.

Toimintaprosessien ja asiakastietojärjestelmän sekä sähköisten palveluiden kehittämisen jälkeen marras-joulukuussa 2014 laaditaan uusien toimintaprosessien ja kirjaamiskäytäntöjen tueksi toimintaopas, jossa on kuvattu myös toimintaprosesseja tukevat asiakastietojärjestelmän prosessit ja asiakasasiakirjat. Työntekijöiden kouluttaminen toteutetaan tammi-helmikuussa 2015.

Työntekijöiden kouluttamisen jälkeen asiakastietojärjestelmän koulutusversioon tehdyt muutokset viedään myös asiakastietojärjestelmän varsinaiseen tuotantoversioon ja suoritetaan niiden kokonaisvaltainen testaaminen huomioiden myös tilastoinnin ja maksuliikenteen toimivuus.

3/2015 - 5/2015

Toimeentulotuen ja aikuis- ja lapsiperhesosiaalityön uusien toimintaprosessien, tietojärjestelmiin tehtyjen muutosten käyttöönotto.

Uusien toimintaprosessien ja asiakastietojärjestelmään tehtyjen toimintaprosesseja tukevien muutosten käyttöönotto toimeentulotuen ja aikuis- ja lapsiperhesosiaalityön osalta toteutetaan maaliskuussa 2015. Toimintaprosessien ja asiakastietojärjestelmän käytettävyyttä seurataan ja analysoidaan, jotta varmistetaan prosessien toimivuuden lisäksi myös tilastotietojen oikeellisuus toimintaprosessien muuttamisen jälkeen. Mikäli käyttöönoton myötä prosesseissa ilmenee korjattavaa, tehdään niihin tarvittavat muutokset.

6/2015 - 9/2015

Pitkäaikaistyöttömien työllistymisen tukemisen ja päihdehuollon toimintaprosessien käyttöönoton valmistelu

Toimeentulotuen ja aikuis- ja lapsiperhesosiaalityön prosessien käyttöönoton jälkeen laaditaan kesä-heinäkuussa 2015 pitkäaikaistyöttömien työllistymistä

edistävien palveluiden ja päihdehuollon toimintaprosessien ja kirjaamiskäytäntöjen tueksi toimintaopas, jossa on kuvattu myös toimintaprosesseja tukevat asiakastietojärjestelmän prosessit ja asiakasasiakirjat. Työntekijöiden kouluttaminen toteutetaan elo-syyskuussa 2015.

Työntekijöiden kouluttamisen jälkeen asiakastietojärjestelmän koulutusversioon tehdyt muutokset viedään myös asiakastietojärjestelmän varsinaiseen tuotantoversioon ja suoritetaan niiden kokonaisvaltainen testaaminen huomioiden tilastoinnin ja maksuliikenteen toimivuus.

10/2015 - 12/2015

Pitkäaikaistyöttömien työllistymisen tukemisen ja päihdehuollon toimintaprosessien käyttöönotto.

Pitkäaikaistyöttömien työllistymisen tukeminen ja päihdehuollon uusien toimintaprosessien ja asiakastietojärjestelmään tehtyjen toimintaprosesseja tukevien muutosten käyttöönotto toteutetaan lokakuussa 2015.

Toimintaprosessien ja asiakastietojärjestelmän käytettävyyttä seurataan ja analysoidaan, jotta varmistetaan prosessien toimivuuden lisäksi myös tilastotietojen oikeellisuus toimintaprosessien muuttamisen jälkeen. Mikäli käyttöönoton myötä prosesseissa ilmenee korjattavaa, tehdään niihin tarvittavat muutokset.

<Syötetään tällä lomakkeella>

126. Päätuotokset

i-avuste: Projektissa syntyvät päätuotokset ja niiden laatuksiteerit

Hankkeen konkreettiset tuotokset ovat seuraavat

1. Hanke tuottaa Turun hyvinvointitoimialalle edellä mainittujen sosiaalihuollon palvelutehtävien osalta yhtenäiset kansallista määrittelyä hyödyntävän palveluluokituksen ja niitä hyödyntävät palveluprosessit ja asiakasasiakirjat.
2. Hanke tuottaa kirjallisen palautteen sosiaalihuollon kansallisesti määriteltyjen toimintaprosessien ja asiakasasiakirjojen toimivuudesta ja käyttöönotosta käytännön työssä ja mahdollisista kehittämistarpeista muiden toimijoiden, kuten Terveyden ja

hyvinvoinnin laitoksen, muiden kuntien ja järjestelmätoimittajien käytettäväksi.

3. Hanke tuottaa toimintaoppaan uusien toimintaprosessien, asiakastietojärjestelmän käyttämisen ja asiakastyön dokumentoinnin tueksi Turun hyvinvointitoimialan työntekijöille, joka on myös muiden toimijoiden hyödynnettävissä omassa kehitystyössään.
4. Hanke tuottaa kartan edellä mainituissa palveluissa käytössä olevissa ja mahdollisesti jatkossa tarvittavista liittymistä muihin viranomaisten järjestelmiin sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallisen kokonaisarkkitehtuurityön hyödynnettäväksi.
5. Tuottaa Turun hyvinvointitoimialan palveluiden ja toiminnan jatkokehittämistä varten kehittämistyöhön sitoutuneen asiantuntijaverkoston.
6. Hanke tuottaa Turun hyvinvointitoimialan palveluita käyttäville henkilöille mahdollisuuden toimeentulotuen sähköiseen hakemiseen.

<Tuodaan perustiedoista päätuotokset>

127. Tulosten juurruttaminen

i-avuste: Alustava suunnitelma siitä, miten projektin tulokset otetaan käyttöön organisaatiossa ja/tai miten ne ovat siirrettävissä muualle

Seuranta:

Kysely sosiaalityöntekijöille ja heidän esimiehilleen asiakirjojen käyttöönotosta onko työ helpottunut vaikeutunut tms.

aikataulu: kesän 2015 jälkeen

Kapsa hanke seuraa alla mainittujen asiakirjojen käyttöönottoa ja lukumääriä 1.1.2015 alkaen

- asiakassuunnitelmat
- palvelutarpeen arviointilomakkeet
- suunnitelman arviointilomake
- ilmoitus sosiaalihuollon tarpeesta, sosiaalipäivystykseen tulee
- ilmoitus muutoksesta asiakkaan tilanteessa (et.käs)

Hankkeen tuloksia hyödynnetään paikallisesti Turun hyvinvointitoimialalla, kun valmistaudutaan tulevan sosiaalihuollon kansalliseen arkistoon liittymiseen ja kehitetään jatkossa muita kuin tässä hankkeessa mainittuja sosiaalihuollon piiriin kuuluvia palveluita.

Hankkeen tulokset ovat myös muiden kuntien hyödynnettävissä niiden valmistautuessa liittymään sosiaalihuollon tulevaan kansalliseen asiakastietojärjestelmään.

Lisäksi hankkeen tuloksia voivat hyödyntää asiakastietojärjestelmien toimittajat kehittäessään parempia asiakastietojärjestelmiä sekä kansalliset toimijat, kuten Terveys- ja hyvinvoinnin laitos omassa kehitys- ja määrittelytyössään.

<Syötetään tällä lomakkeella>

128. Organisointi ja avainhenkilöresurssit

Projektiorganisaatio

Hankkeen omistaja on Turun hyvinvointitoimiala. Ohjausryhmä ohjaa ja valvoo projektin toimintaa ja varojen käyttöä sekä vertaa sitä projektisuunnitelmaan ja siinä asetettuihin tavoitteisiin ja kustannusarvioon. Hankkeen käytännön toteutuksesta vastaa hankkeeseen palkattava projektipäällikkö. Projektipäällikön lisäksi projektin käytännön toteuttamisesta vastaa kaksi projektityöntekijää.

Ohjausryhmä

Leila Visa, tulosaluejohtaja, sosiaalityön tulosalue (puheenjohtaja)
Minna Virta, toimistopäällikkö, sosiaalityön tulosalue (varapuheenjohtaja)
Jaakko Penttinen, projektipäällikkö, KAPSA-projekti (sihteeri)
Merja Niinimäki, toimistopäällikkö, sosiaalityön tulosalue
Eira Virolainen, toimistopäällikkö, sosiaalityön tulosalue
Jaana Malen, toimistopäällikkö, kuntoutumispalveluiden tulosalue
Juha Salminen, suunnittelija, kuntoutumispalveluiden tulosalue
Päivi Sannola, tutkimus- ja kehitysjohtaja, kehittäminen
Jaakko Ståhlberg, IT-suunnittelupäällikkö, konsernihallinto
Tarja Helenius, IT-suunnittelupäällikkö, IT-palvelut
Maarit Laaksonen, Kehittämispäällikkö, terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Projektityöntekijät: projektipäällikkö ja kaksi projektityöntekijää

Avainhenkilöresurssit ja osaaminen

Miten projekti vaikuttaa yksikön/organisaation muuhun henkilöstötarpeeseen ja osaamiseen? Palkataanko uusia henkilöitä projektiin tai perustoimintaan?

Miten sijaisuusjärjestelyt hoidetaan?

<Tuodaan Ohjaus välilehdet (Projektiorganisaatio)> + <Tuodaan resurssoinnista perustiedot>

129. Projektin kustannukset ja rahoitus

Arvio projektin aikaisista kustannuksista, yhden vuoden käyttökustannuksista ja hyödyistä, arvio ulkopuolisesta rahoituksesta

Tarkistettu kannattavuuslaskelma

MENOT JA RAHOITUS (euroa)				
	Vuosi	Vuosi	Vuosi	
	2014	2015		Yhteensä
Henkilöstömenot, joista	172084	167084	0	339168
Projektiin palkattava henkilöstö	152084	152084		304168
Työpanoksen siirto*	20000	15000		35000
* Työpanoksen siirto sisältää sekä menosiirrot että palvelujen ostot				
Palvelujen ostot yhteensä, josta	25500	25500	0	51000
Toimisto-, pankki- ja asiantuntijapalvelut	20000	20000		40000
Painatukset ja ilmoitukset	500	500		1000
Majoitus- ja ravitsemuspalvelut	2000	2000		4000
Matkustus- ja kuljetuspalvelut	2000	2000		4000
Koulutus- ja kulttuuripalvelut	1000	1000		2000
Muut palvelulujen ostot				0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				0
Vuokrat				0
Investointimenot yhteensä, josta	0	0	0	0
Aineettomat hyödykkeet				0
Koneet ja kalusto				0
Muut investointimenot				0
Muut menot				0
Menot yhteensä = kokonaiskustannukset, josta	197584	192584	0	390168
Valtionavustukseen oikeuttamattomat kustannukset				0
Tulorahoitus				0
Muu kuin julkinen rahoitus				0
Valtionavustukseen oikeuttavat kustannukset	197584	192584	0	390168
Omarahoitusosuus	49396	48146		97542
Muu julkinen rahoitus				0
Haettava valtionavustus	148188	144438	0	292626

(Kustannusarvio koskee Kapsa-hanketta kokonaisuudessaan, ei vain aikuis- ja lapsiperhesosiaalityötä)

	2014	2015	2016	2017	2018	Loput yht.
<i>Projektirahoitettu henkilöstö</i>						
<i>Vakinainen henkilöstö</i>						
<i>Ulkoiset palvelut</i>						
<i>Investoinnit</i>						
<i>Ylläpitokulut</i>						
<i>Kulut yhteensä (-)</i>						
<i>Ulkopuolinen rahoitus</i>						
<i>Säästöt</i>						
<i>Tulot yhteensä (+)</i>						
<i>Kassavirta yhteensä</i>	-					

<Tuodaan salkusta>

Merkittävimmät riskit (mm. liittyen projektin kompleksisuuteen, osaamiseen, avainhenkilöihin, innovatiivisuuteen, hyötyjen saavuttamiseen, toimintaympäristön muutoksiin, tulosten siirtämiseen käytäntöön) ja keinot niiden hallintaan

Riskinä on tunnistettu myös mahdollinen muutosvastarinta Turun hyvinvointitoimialan sisällä tai sen sidostahojen puolelta. Tämä uhka on myös mahdollinen ja toteutuessaan se voi johtaa hankkeen kehittämisvaiheen aikataulun ylittymiseen. Riskiin voidaan vastata käyttämällä muutoksen motivointiin ja työntekijöiden osallistamiseen kehittämisvaiheessa varattua enemmän aikaa sekä lisäämällä tiedottamista ja läpinäkyvyyttä koko hankkeen aikana.

Riskinä on tunnistettu myös mahdollinen muutosvastarinta Turun hyvinvointitoimialan sisällä tai sen sidostahojen puolelta. Tämä uhka on myös mahdollinen ja toteutuessaan se voi johtaa hankkeen kehittämisvaiheen aikataulun ylittymiseen. Riskiin voidaan vastata käyttämällä muutoksen motivointiin ja työntekijöiden osallistamiseen kehittämisvaiheessa varattua enemmän aikaa sekä lisäämällä tiedottamista ja läpinäkyvyyttä koko hankkeen aikana.

<Tuodaan riskit Avaintietojen Riskien syöttölomakkeelta> +
<vapaata tekstiä>

Päiväys ja hyväksyjä

<päivämääräkenttä>

<vapaata tekstiä>
Hyväksyjä

<vapaata tekstiä>
Projektitoimisto

Projektin nimi: Toimeentulotuen siirtäminen Kelaan 2017

Päivämäärä:	14.11.2014
Toimiala/yksikkö:	<perustiedoista>
Omistaja:	<perustiedoista>
Projektipäällikkö:	<perustiedoista> Minna Virta
Yhteyshenkilö:	<perustiedoista>

131. Tausta

i-avuste: Kuvaa tarpeen historia. Kuvaa, mitä tarpeen osalta on aiemmin tehty ja mikä tilanne on nyt.

Suomen hallitus sopi elokuussa 2013 rakenneuudistusohjelmasta talouden vahvistamiseksi ja kestävyysvajeen umpeen kuromiseksi. Rakennepoliittisen ohjelman toimeenpanosta päätettiin hallituksen neuvottelussa 29.11.2013. Sen jälkeen on jatkettu virkamiesvalmistelua. Tavoitteena vähentää rahoitusvajetta.

Rakenneuudistuksen tavoitteena on paikata julkisten palvelujen ja etuuksien rahoitusvaje. Sosiaali- ja terveysministeriö toimeenpanee rakenneuudistuksen omalla toimialallaan. Kuntien perustoimeentulotuen myöntäminen esitetään siirrettäväksi vuoden 2017 alusta Kelan tehtäväksi. Uudistus on osa hallituksen rakenneuudistusohjelmaa.

Tarkoituksena on parantaa ihmisten yhdenvertaisuutta tuen saamisessa, tehostaa toimintaa ja vähentää kuntien tehtäviä tiukassa taloustilanteessa. Toimeentulotuki säilyy hakemuksen perusteella myönnettävänä, ei tulojen perusteella automaattisesti suoritettavana etuutena. Laaja-alaista harkintaa edellyttävät täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki säilyvät kunnissa sosiaalitoimen tehtävänä.

<tuodaan tausta ja lähtökohdat salkusta>

132. Asiaan liittyvät päätökset

Otsikot ja diaarinumerot

Hallitus antoi tammikuussa 2015 esityksen eduskunnalle toimeentulotuesta annetun lain sekä kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamiseksi.

<Tuodaat tiedot Ohjaus välilehdeltä kohdasta Päätöksenteko>

133. Perustelu ja strategiakytkös

i-avuste: Kuvaa ongelma tai haaste, joka halutaan ratkaista. Miksi muutos on tärkeää? Mitä tapahtuu, jos ei tehdä mitään?

- Kuntien tehtäviä ja velvoitteita halutaan vähentää julkisen talouden velkaantumisen hillitsemiseksi. Rahoitusvastuu säilyy nykymuotoisena. Perustoimeentulotuen menoista vastaavat yhtä suurin osin valtio ja kunnat.

<tuodaan tarpeen perustelu salkusta>

134. Hyödyt ja sidosryhmät

Sosiaalityöntekijöille jää aikaa tehdä sosiaalityötä kun selkeästi määritellään toimeentulotuen myöntäminen Kelan viranhaltijoiden tehtäväksi.

135. Projektin tavoite

Mitä projektilla tavoitellaan ja kenelle

Tavoitteet:

- Säästöjä tila- ja työvoimakustannuksissa. Turun hallintokustannukset voisivat alentua. Pidemmällä aikavälillä säästöä voidaan saada palveluprosessin tehostumisesta ja sosiaalityön painopisteen siirtymisestä varhaiseen puuttumiseen.
- Valtakunnallisena toimijana Kela pystyy merkittävästi kuntia tehokkaammin ja yhdenmukaisemmin huolehtimaan kansalaisten taloudellisesta turvasta.
- Toisaalta perustoimeentulotuki ei ole jatkossakaan tulojen perusteella automaattisesti suoritettava etuus. Se myönnetään jatkossakin hakemuksen perusteella tapauskohtaisen harkintaan pohjautuen ja se on ns. viimesijainen tuki, jota voi saada jos muita tuloja ei ole riittävästi.

Uudistuksen edut:

- Tuki normitetaan yhtenäisemmäksi siten, että kuntakohtaiset erot vähensivät ja kansalaisten yhdenvertaisuus paransi.
- Asiakas pystyy yhdessä viranomaisessa asioidessaan hakemaan sekä Kelan etuuksia että perustoimeentulotukea.
- Kela voi tasata ruuhkahuippuja jakamalla työtä eri puolille Suomea.
- Kelassa on käytettävissä asiakkaiden tiedot useista kansallisista järjestelmistä, mikä vähentää asiakkaan tarvetta esittää tulotietojaan.
- Jo nykyisin suurin osa toimeentulotukipäätöksistä tehdään hakemuksen perusteella asiakasta tapaamatta.
- Kunnissa on tarvetta ohjata sosiaalityön painopistettä ehkäisevään asiakastyöhön, jolla voidaan vähentää taloudellisen tuen tarvetta.
- Kelan etuuskäsittelyssä varmistetaan asiakkaiden ohjaus sosiaalityöhön yhteisesti sovituin perustein.

<Syötetään tällä lomakkeella>

136. Riippuvuudet, rajaukset ja laajuus

i-avuste: Mitä projektissa tehdään, mitä ei, mihin muuhun tekemiseen projekti liittyy.

Uudistuksen jälkeen kuntien sosiaalityöntekijät päättävät laajaa harkintaa edellyttävästä ehkäisevästä

toimeentulotuesta ja etuuskäsittelijät päättävät täydentävästä toimeentulotuesta.

<Syötetään tällä lomakkeella>

137. Aikataulu ja vaiheet

i-avusta: Aikataulutetut päävaiheet, ml. koulutus, hankinta

Suunnittelu yhteistyössä Kelan ja Kuntaliiton kanssa vuosina 2015-2016.

<Syötetään tällä lomakkeella>

138. Päätuotokset

i-avuste: Projektissa syntyvät päätuotokset ja niiden laatukriteerit

<Tuodaan perustiedoista päätuotokset>

139. Tulosten juurruttaminen

i-avuste: Alustava suunnitelma siitä, miten projektin tulokset otetaan käyttöön organisaatiossa ja/tai miten ne ovat siirrettävissä muualle

<Syötetään tällä lomakkeella>

140. Organisointi ja avainhenkilöresurssit

Projektiorganisaatio

Avainhenkilöresurssit ja osaaminen

Toimeentulotuen yhteistyöryhmä, Turun kaupungin työntekijäpanostus
Minna Virta, Jaakko Penttinen, Sari Kaarttinen, Emma Kotiranta

Miten projekti vaikuttaa yksikön/organisaation muuhun henkilöstötarpeeseen ja osaamiseen? Palkataanko uusia henkilöitä projektiin tai perustoimintaan?

Miten sijaisuusjärjestelyt hoidetaan?

<Tuodaan Ohjaus välilehdet (Projektiorganisaatio)> + <Tuodaan resurssoinnista perustiedot>

141. Projektin kustannukset ja rahoitus

Arvio projektin aikaisista kustannuksista, yhden vuoden käyttökustannuksista ja hyödyistä, arvio ulkopuolisesta rahoituksesta

Tarkistettu kannattavuuslaskelma

	2014	2015	2016	2017	2018	Loput yht.
Projektirahoitettu henkilöstö						
Vakinainen henkilöstö						
Ulkoiset palvelut						
Investoinnit						

Ylläpitokulut						
Kulut yhteensä (-)						
Ulkopuolinen rahoitus						
Säästöt						
Tulot yhteensä (+)						
Kassavirta yhteensä						

22 miljoonaa euroa vähenee hyvinvointitoimialan talousarviosta kun perustoimeentulotuki siirtyy Kelan maksettavaksi. Koska rahoitusvastuu ei muutu laskuttaa Kelasiitä puolet Turulta jälkikäteen. Suuri osa etuuskäsittelijöiden työstä siirtyy Kelaan, vielä ei arvioita siitä kuinka paljon, koska noin puolet perustoimeentulotukea saavista asiakkaista saa myös täydentävää toimeentulotukea, jota siis haetaan kunnalta. Tässä kohdassa ei vielä tietoa, mitkä täydentävät toimeentulotukimenot Kela tulee sisällyttämään perustoimeentulotukeen ja mitkä jäävät täydentäviksi toimeentulotukimenoiksi.

<Tuodaan salkusta>

142. Riskit

Merkittävimmät riskit (mm. liittyen projektin kompleksisuuteen, osaamiseen, avainhenkilöihin, innovatiivisuuteen, hyötyjen saavuttamiseen, toimintaympäristön muutoksiin, tulosten siirtämiseen käytäntöön) ja keinot niiden hallintaan

Tuen hakeminen Kelalta saatetaan kokea helpommaksi, ja tämän vuoksi tuen saajien määrä tulee oletettavasti kasvamaan ja perustoimeentulotuen kuntaosuus nosta perustoimeentulotuen menoja kunnassa.

Asiakkaat hakevat toimeentulotukea kahdesta eri paikasta. Ensinnäkin perustoimeentulotukea Kelasta ja sitten täydentävää ja ehkäisevää toimeentulotukea kunnalta. Suurin osa perustoimeentulotukea saavista asiakkaista saa myös täydentävää tai ehkäisevää toimeentulotukea (noin 70 %)

Asiakkaiden ohjaus tarvittaessa sosiaalityöhön on sovittava yhteisesti sovituin perustein. Muuten sosiaalityön asiakkaat jäävät vaille sosiaalihuoltolain mukaisia palveluja ja jäävät pitkäaikaisiksi toimeentulotuen saajiksi.

<Tuodaan riskit Avaintietojen Riskien syöttölomakkeelta> +
<vapaata tekstiä>

Päiväys ja hyväksyjä

<päivämääräkenttä>

<vapaata tekstiä>
Hyväksyjä

<vapaata tekstiä>
Projektitoimisto

Projektin nimi: Aikuis- ja lapsiperhesosiaalityö, Työelämäkuntotus ja TE-toimisto: työmarkkinatuen kuntaosuuslistalla olevien asiakkaiden ja muiden työttömien asiakkaiden työllisyyspalvelut

Päivämäärä:	20.1.2015
Toimiala/yksikkö:	<perustiedoista>
Omistaja:	Sirpa Kuronen
Projektipäällikkö:	<perustiedoista>
Yhteyshenkilö:	Minna Virta

1. Tausta

i-avuste: Kuvaa tarpeen historia. Kuvaa, mitä tarpeen osalta on aiemmin tehty ja mikä tilanne on nyt.

Sosiaalityön aikuis- ja lapsiperhesosiaalityön, TE-toimiston sekä Työelämäkuntoutuksen yhteistyökäytännöt työelämäpalveluja tarvitsevien asiakkaiden (kuntaosuuslistalla olevat asiakkaat ja muut työelämäpalveluja tarvitsevat asiakkaat) osalta ovat keskeneräiset. Näihin yhteisiin asiakasprosesseihin ja yhteistyökäytäntöihin on sovittava käytännöt. Sosiaalityön osuus on ohjaus ja neuvonta, sosiaalisten ongelmien kartoitus ja ratkominen, tukipalveluihin ohjaaminen ja järjestäminen. Sosiaalityöntekijä arvioi lähettääkö hän asiakkaan TE-toimistoon tai työelämäkuntoutukseen.

<tuodaan tausta ja lähtökohdat salkusta>

2. Asiaan liittyvät päätökset

Otsikot ja diaarinumerot

<Tuodaat tiedot Ohjaus välilehdeltä kohdasta Päätöksenteko>

3. Perustelu ja strategiakytkös

i-avuste: Kuvaa ongelma tai haaste, joka halutaan ratkaista. Miksi muutos on tärkeää? Mitä tapahtuu, jos ei tehdä mitään?

Osa asiakkaista ei ole sosiaalityön asiakkaita vaan heidän asiakkuutensa on TE-toimistossa tai TE-toimistossa ja Työelämäkuntoutuksessa. Osan asiakkaista osalta asiakkuus on sosiaalityössä, TE-toimistossa ja/tai Työelämäkuntoutuksessa. Sosiaalityön osuus on ohjaus ja neuvonta, sosiaalisten ongelmien kartoitus ja ratkominen, tukipalveluihin ohjaaminen ja järjestäminen. Sosiaalityöntekijä arvioi lähettääkö hän asiakkaan TE-toimistoon tai työelämäkuntoutukseen. Haasteena on sopia yhteistyökäytännöistä.

<tuodaan tarpeen perustelu salkusta>

4. Hyödyt ja sidosryhmät

i-avuste:

Mitä, mihin muutos vaikuttaa, minkälaisia hyötyjä tavoitellaan, ovatko hyödyt mitattavissa? Kuka hyöttyy muutoksesta? Kuinka merkittävästä kohderyhmästä/asiakassegmentistä on kyse?

Työmarkkinatuen kuntaosuuslistalla olevien henkilöiden määrä pienenee ja kunnan rahoitusosuus vähenee.

<tuodaan perustieto hyödyt salkusta>

5. Projektin tavoite

Mitä projektilla tavoitellaan ja kenelle

Selkeiden asiakasprosessien luominen yhteistyössä TE-toimiston ja Työelämäkuntoutuksen kanssa.

<Syötetään tällä lomakkeella>

6. Riippuvuudet, rajaukset ja laajuus

i-avuste: Mitä projektissa tehdään, mitä ei, mihin muuhun tekemiseen projekti liittyy.

<Syötetään tällä lomakkeella>

7. Aikataulu ja vaiheet

i-avusta: Aikataulutetut päävaiheet, ml. koulutus, hankinta

Helmikuu 2015: sovitaan työryhmä, hyvinvointitoimialalta Minna Virta, Jaakko Penttinen ja johtava sosiaalityöntekijä ja sosiaalityöntekijä, TE-toimiston edustajat, Työelämäkuntoutuksen edustajat
Maaliskuu – kesäkuu 2015: työryhmätyöskentely, tuotoksena asiakasprosessit ja niiden vieminen asiakastyön tietojärjestelmiin
elokuu 2015 työntekijöiden koulutukset ja yhteistyökäytännöistä informoiminen

<Syötetään tällä lomakkeella>

8. Päätuotokset

i-avuste: Projektissa syntyvät päätuotokset ja niiden laatukriteerit

Yhteisten asiakasprosessien luominen, asiakasohjautuvuudesta sopiminen, työnjaosta sopiminen

<Tuodaan perustiedoista päätuotokset>

9. Tulosten juurruttaminen

i-avuste: Alustava suunnitelma siitä, miten projektin tulokset otetaan käyttöön

organisaatiossa ja/tai miten ne ovat siirrettävissä muualle

<Syötetään tällä lomakkeella>

10. Organisointi ja avainhenkilöresurssit

Projektiorganisaatio

Erikseen sovittava työryhmä

Avainhenkilöresurssit ja osaaminen

Miten projekti vaikuttaa yksikön/organisaation muuhun henkilöstötarpeeseen ja osaamiseen? Palkataanko uusia henkilöitä projektiin tai perustoimintaan?

Miten sijaisuusjärjestelyt hoidetaan?

<Tuodaan Ohjaus välilehdet (Projektiorganisaatio)> + <Tuodaan resurssoinnista perustiedot>

11. Projektin kustannukset ja rahoitus

Arvio projektin aikaisista kustannuksista, yhden vuoden käyttökustannuksista ja hyödyistä, arvio ulkopuolisesta rahoituksesta

Tarkistettu kannattavuuslaskelma

	2014	2015	2016	2017	2018	Loput yht.
<i>Projektirahoitettu henkilöstö</i>						
<i>Vakinainen henkilöstö</i>						
<i>Ulkoiset palvelut</i>						
<i>Investoinnit</i>						
<i>Ylläpitokulut</i>						
Kulut yhteensä (-)	-	-				
<i>Ulkopuolinen rahoitus</i>						
<i>Säästöt</i>						
Tulot yhteensä (+)						
Kassavirta yhteensä	-					

<Tuodaan salkusta>

12. Riskit

Merkittävimmät riskit (mm. liittyen projektin kompleksisuuteen, osaamiseen, avainhenkilöihin, innovatiivisuuteen, hyötyjen saavuttamiseen, toimintaympäristön muutoksiin, tulosten siirtämiseen käytäntöön) ja keinot niiden hallintaan

<Tuodaan riskit Avaintietojen Riskien syöttölomakkeelta> +

<vapaata tekstiä>

Päiväys ja hyväksyjä

<päivämääräkenttä>

<vapaata tekstiä>
Hyväksyjä

<vapaata tekstiä>
Projektitoimisto